

سُورَةُ الْفُرْقَانِ

သို့တော်စုံ ၂၅

အာဇပ်-ဗျိုင်ကုဏ

تلاوة اربع الحزب ٣٦ - ٣٦
សូរ៉ាហ៍: ២៥ អាល់-ហ្សុរកូន ៣៦ - ៣៦

سُورَةُ الْفُرْقَانِ សូរ៉ាហ៍: ២៥ អាល់-ហ្សុរកូន

"អាល់-ហ្សុរកូន" ប្រែថា "វិនិច្ឆ័យធម៌" ។ មាន ៧៧ អាយ៉ាត៍ ។

សូរ៉ាហ៍: ២៥ ៤២ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់ សូរ៉ាហ៍: ២៥ នេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «يَا ابْنَ عَمَّارٍ، لَا تَدْعُ قِرَاءَةَ سُورَةِ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ، فَإِنَّ مَنْ قَرَأَهَا فِي كُلِّ لَيْلَةٍ، لَمْ يُعَذِّبْهُ اللَّهُ أَبَدًا، وَ لَمْ يُحَاسِبْهُ، وَ كَانَ مَنزِلُهُ فِي الْفِرْدَوْسِ الْأَعْلَى». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١٠٩، ثواب الأعمال: ١٠٩).

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ័រ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក បានថ្លែងតមកពីអ៊ីសហ្គាតូ ប៊ិន អ៊ាម៉ារដែល បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អ៊ាម៉ារអឺយ ចូរលោកកុំ ចោលសូត្រសូរ៉ាហ៍: ២៥ សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់ព្រះដែលបានប្រទាននូវវិនិច្ឆ័យធម៌ (គួរអាន) មកឲ្យបារបម្រើព្រះអង្គ (ព្រះសាសនាទូត)... (សូរ៉ាហ៍: ២៥) ពីព្រោះអ្នកណាសូត្រសូរ៉ាហ៍: ២៥ នេះរៀងរាល់ យប់ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងមិនធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកនោះទេ ព្រះអង្គនឹងមិនទូទាត់អ្នកនោះទេ អ្នកនោះនឹង មានឋានៈនៅឯហ្វឺរដ្វៃស៍ខ្ពង់ខ្ពស់ (សូនមួយដែលនៅក្នុងឋានសួគ៌) ។" (ثواب الأعمال: 109)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

១. សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់ព្រះដែលបានប្រទាននូវវិនិច្ឆ័យធម៌ (គួរអាន) មកឲ្យបារបម្រើព្រះ អង្គ (គឺព្រះសាស្តា) ដើម្បីនឹងឲ្យគេដាស់តឿនមនុស្សទាំងពួង [ដើម្បីហៅមនុស្សមករក អល់ឡោះហ្គ័រ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត៍ ១

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ سِنَانٍ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْقُرْآنِ وَ الْقُرْآنِ، أَمْ هُمَا شَيْئَانِ، أَوْ شَيْءٌ وَاحِدٌ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْقُرْآنُ: جُمْلَةُ الْكِتَابِ، وَ الْقُرْآنُ: الْمُحْكَمُ الْوَاجِبُ الْعَمَلُ بِهِ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١١١، الكافي ٤٦١/١١:٢.)

១. [មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូប] ទទួលបានមកពី អ៊ីបនូ ស៊ីណាន ដែលទទួលបានមកពីអ្នកតំណាលម្នាក់ ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ុបខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} អំពីគួរអាននិងហ្វ៊ុរកានថា ថាតើនេះជាពីរ (ផ្សេងគ្នា) ឬ ជាតែមួយ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "គួរអានជាព្រះគម្ពីរទាំងមូល ។ ឯហ្វ៊ុរកានជាការ សម្រេចផ្តាច់ព្រ័ត្រម៉ឺងម៉ាត់ ជាកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវតែប្រតិបត្តិតាមជាចាំបាច់ ។" (الكافي 2 : 461 / 11)

2. الْمُفِيدُ فِي (الإختصاص) فِي حَدِيثِ مَسَائِلِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سَلَامٍ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: فَأَحْبَبْتُ، هَلْ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيَّ كِتَابًا؟ قَالَ: «نَعَمْ» قَالَ: وَ أَيُّ كِتَابٍ هُوَ؟ قَالَ: «الْقُرْآنُ». قَالَ: وَ لِمَ سَمَّاهُ رَبُّكَ فُرْقَانًا؟ قَالَ: «لَأَنَّهُ مُتَّفِقٌ الْآيَاتِ وَ السُّورِ، أَنْزَلَ فِي غَيْرِ الْأَلْوَحِ، وَ غَيْرُهُ مِنَ الصُّحُفِ، وَ التَّوْرَةِ، وَ الْإِنْجِيلِ، وَ الزَّبُورِ، أَنْزَلَتْ كُلُّهَا جُمْلَةً فِي الْأَلْوَحِ وَ الْأَوْرَاقِ»، قَالَ: صَدَقْتَ، يَا مُحَمَّدُ.* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١١١، علل الشرائع: ٤٧٠/٣٣.)

២. [អាល់-មូហ្វីដូ នៅក្នុងសាត្រាអាល់-អ៊ុ:ខ័ទីស្វ័ស្វ័] ពាក់ព័ន្ធនឹងហ្គាឌីស្វ័មួយដែលស្តីអំពីសំណួររបស់ អ៊ុបខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន សាឡាម ដែលសួររ៉ស៊ូលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} ថា៖ "សូមប្រាប់ខ្ញុំថាតើអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} បានដាក់ព្រះគម្ពីរមួយមកឲ្យលោក ^{صلوات الله عليه} មែនទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ។" លោកបាន ទូលថា៖ "តើព្រះគម្ពីរអ្វីទៅ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាល់-ហ្វ៊ុរកាន ។" លោកបានទូលថា៖ "ហេតុអ្វីគេហៅព្រះគម្ពីរនេះថាអាល់-ហ្វ៊ុរកាន ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "គេហៅដូចនេះពីព្រោះ មាននូវអាយ៉ាសូបែកគ្នា (ដាច់គ្នា) និងមានសូរ៉េ:តួនានា ផ្សេងពីអ្វីដែលគេបានដាក់ចុះមកក្នុងបន្ទះ សំណេរនិងសន្លឹកសំណេរ ។ ឯព្រះគម្ពីរតៅរ៉តូ ព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ្យ័លនិងព្រះគម្ពីរស្វាប៊ូរត្រូវដាក់ចុះមកទាំង អស់នៅលើបន្ទះសំណេរនិងលើសន្លឹកសំណេរ ។ លោកបានទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه} អើយ លោក ^{صلوات الله عليه} និយាយពិត ។" (الاختصاص 44)

الَّذِي لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ وَ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

២. ព្រះដែលជាម្ចាស់មេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ព្រះដែលមិនរើសយក[អ្នកណាម្នាក់ជា]រាជបុត្រទេ ព្រះដែលពុំមានដៃគូទេក្នុងការគ្រងរាជ្យ ព្រះដែលបានបង្កើតសព្វសារពើ ព្រះដែលបានដាក់ បញ្ញត្តិឲ្យសព្វសារពើមានកំណត់ ។

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾

៣. ពួកគេ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ពួកពហុទេពនិយម...) បានរើសយក ក្រៅពីព្រះអង្គ នូវបណ្តា ព្រះដែលមិនបង្កើតអ្វីបាន ឯពួកវាផ្ទាល់ (គឺពួកព្រះទាំងនោះ) ត្រូវគេបង្កើតមក ។ ពួកវា (គឺពួក

ព្រះទាំងនោះ) មិនអាចឲ្យទោសនិងគុណដល់ខ្លួនពួកវាផ្ទាល់បានឡើយ ពួកវាមិនមានអំណាច ផ្តល់ការស្តាប់និងជីវិត មិនមានអំណាចធ្វើឲ្យរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញបានឡើយ ។

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ أُفْكِرْتَهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٥﴾

៤. ពួកបដិសេធសទ្ធា [ពហុទេពនិយម...] ថា៖ "អ្វីនេះ (គឺគូរអាន) ពុំមែនអ្វីក្រៅពីការភូតភរដែលគេ (គឺព្រះសាស្តា) បានប្រឌិតឡើងទេ ។ មានអ្នកផ្សេងទៀតជួយគេប្រឌិតឡើង ។" [ព្រោះតែបាន និយាយដូច្នោះ] ពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌និងមុសាវាទ ។

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٦﴾

៥. [អំពើអាក្រក់របស់ពួកគេបានធ្វើឲ្យពួកគេស្និមចិត្ត និងធ្វើឲ្យប្រាជ្ញាពួកគេអាច] ពួកគេថា៖ "នោះ ជារឿងព្រេងបុរាណដែលគេបានចម្លង ដែលគេបានសរសេរតាមគេថាទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច ។"

فُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦﴾

៦. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ព្រះដែលទ្រង់ញាណនូវអាថ៌កំបាំងនៃមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី បានប្រទានរបស់នេះ (គូរអាន) ចុះមក ។ ព្រះអង្គអភ័យទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណា ប្រណី ។"

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ២-៦

1. ثم قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: «إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ» قَالَ: «الْإِفْكُ: الْكَذِبُ وَ أَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ» يَعْنُونَ أَبَا فُكَيْهَةَ، وَ حَبْرًا، وَ عَدَّاسًا، وَ غَابِسًا مَوْلَى حُوَيْطِبٍ، وَ قَوْلُهُ: «أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا» فَهُوَ قَوْلُ النَّضْرِ بْنِ الْحَارِثِ بْنِ عَلْقَمَةَ بْنِ كَلْدَةَ، قَالَ: أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا مُحَمَّدٌ، فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَ أَصِيلًا. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ١١٢، تفسير القمّي ١١١: ٢٠).

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្វឹមបានថ្លែងថា អាធិ អាល់-យ៉ុរុដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាធិ យ៉ុក្តុហ្សារ ដែលមានរចនា៖អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [២៥:៥] អ្វីនេះ (គឺគូរអាន) ពុំមែនអ្វីក្រៅពីការភូតភរដែល គេ (គឺព្រះសាស្តា) បានប្រឌិតឡើងទេ ថា៖ "អាល់-អ៊ីហ្សាក់ (الإفك) គឺការកុហកភូតភរ ។ មានអ្នកផ្សេង ទៀតជួយគេប្រឌិតឡើង មានន័យថា អាធិ ហ្វឹកៃហ្សាស្តុ, ហ្វឹបរ៉, អុដ្វាសា និង អុដ្វាសា ទោសរបស់ ហ្វឹដ្វឹប ។ ព្រះបន្ទូលអាល់ឡេវ៉ាហ្វឹ ^{صلوات الله عليه والسلام} [២៥:៥] នោះជារឿងព្រេងបុរាណដែលគេបានចម្លង នេះគឺសម្តី របស់អាល់-ណាដ្វារ ប៊ិន អាល់-ហ្សារីស្វ ប៊ិន អាល់ក្វឹម៉ាស្តុ ប៊ិន កាល់ដ្វាស្តុ ដែលបានថា៖ "រឿងព្រេង បុរាណដែលមូហាំម៉ាដ្វ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរចម្លង គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរតាមគេថាទាំងព្រឹកទាំងល្ងាច ។" (تفسير القمّي 2 : 111)

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ وَ نَذِيرًا ﴿٧﴾

إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا“، يَعْتُونَ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ لِرَسُولِهِ: ”أَنْظُرْ كَيْفَ صَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا“ إِلَى وَلايَةِ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هُوَ السَّبِيلُ“.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١١٤، تأويل الآيات ١/٣٧١: ٠١)

២. [មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់] ទទួលបានមកពីអាហ្វិ ហ្គាំស្យាស្ត អាល់-ស្វ៊ីម៉ាលីដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ាតូហ្គារ មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ស្វ៊ីម៉ាលី ១ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រថា: [២៥:៨] ពួកទុច្ចរិតចំពោះបណ្តាកូនចៅរបស់មូហ្គាម៉ាដូរឿងសិទ្ធិពួកគេ ថា: "ពួកលោកមិនតាមអ្នកណាក្រៅពីមនុស្សដែលត្រូវអំពើគេទេ មានន័យថា មូហ្គាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ១ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលប្រាប់ព្រះសាសនទូត ^{صلوات الله عليه وسلم} ព្រះអង្គ ^{عجل} ថា: [២៥:៩] ចូរអ្នកមើលឧទាហរណ៍ដែលពួកគេលើកមកប្រៀបធៀបនឹងអ្នក ១ ពួកគេរង្វេង ដូច្នេះពួកគេមិនអាចរកផ្លូវឃើញទេ" សំដៅទៅលើវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អាល់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ១ អាល់ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺផ្លូវនោះឯង "1" (1 / 371 : 1) (تأويل الآيات 1: 371)

3. قَالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَكُلْتُ لِأبي عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَهَلْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يُنَاطِرُهُمْ إِذَا عَانَتْهُ وَ يُحَاجُّهُمْ؟ قَالَ: بَلَى مِرَارًا كَثِيرَةً مِنْهَا: مَا حَكَى اللهُ مِنْ قَوْلِهِمْ: « وَ قَالُوا مَا هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَ يَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْ لَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ « إِلَى قَوْلِهِ « رَجُلًا مَسْحُورًا » . « وَ قَالُوا لَوْ لَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقُرَيْشِيِّينَ عَظِيمٍ » . « وَ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا « إِلَى قَوْلِهِ « كِتَابًا نَقَرُوهُ « ثُمَّ قِيلَ لَهُ فِي آخِرِ ذَلِكَ: لَوْ كُنْتَ نَبِيًّا كَمُوسَى لَنَزَلَتْ عَلَيْنَا الصَّاعِقَةُ فِي مَسْأَلَتِنَا إِلَيْكَ، لِأَنَّ مَسْأَلَتَنَا أَشَدُّ مِنْ مَسْأَلَةِ قَوْمِ مُوسَى لِمُوسَى .

៣. អាល់-ហ្គាសាស ប៊ិន អាល់-ស្វ៊ីម៉ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទូលព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-ស្វ៊ីម៉ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "តើវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានជជែករកខុសត្រូវជាមួយពួកគេទេកាលពួកគេប្រហើនដាក់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وسلم} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានជជែកជាមួយពួកគេច្រើនលើក ១ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលអំពីរឿងនេះថា: [២៥:៧] ពួកគេបានថា: "ហេតុអ្វីសាសនទូតម្នាក់នេះបរិភោគអាហារនិងដើរក្នុងទីជួរ? ហេតុអ្វីមិនមានទេវតាចុះមករកគេដើម្បីជាអ្នកប្រមាទជាមួយគេ? ដល់ព្រះបន្ទូល [២៥:៨] មនុស្សដែលត្រូវអំពើគេទេ ១" ហើយព្រះអង្គ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា: [៤៣:៣១] ហើយពួកគេថា: "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទានគូរអាននេះចុះមកឲ្យបុរសឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ម្នាក់នៃស្រុកទាំងពីរនេះ?" [១៧:៩០] ពួកគេថា: "យើងមិនជឿលោកទេ [មូហ្គាម៉ាដូអើយ!] លុះណាតែលោកធ្វើឲ្យមានទឹកដុះចេញពីដីឲ្យយើង ដល់ព្រះបន្ទូល [១៧:៩៣] គម្ពីរមួយចុះមកឲ្យយើងទេនោះដែលយើងអាចអានបាន! នៅទីបញ្ចប់គេបានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وسلم} ថា: "បើលោក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាព្រះសាស្តាដូចមូសា ^{عليه السلام} មែន រន្ទះប្រាកដជាបាញ់យើងខណៈយើងកំពុងសាកសួរលោក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រោះសំណួរយើងពិបាកជាងសំណួរដែលប្រជាពលរដ្ឋមូសា ^{عليه السلام} បានសួរមូសា ^{عليه السلام} ។"

قَالَ: وَ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَانَ قَاعِدًا ذَاتَ يَوْمٍ بِمَكَّةَ بِفِنَاءِ الْكَعْبَةِ إِذِ اجْتَمَعَ جَمَاعَةٌ مِنْ رُؤَسَاءِ قُرَيْشٍ مِنْهُمْ: الْوَلِيدُ بْنُ الْمُغِيرَةِ الْمَخْزُومِيُّ، وَ أَبُو الْبَخْرِيِّ بْنُ هِشَامٍ وَ أَبُو جَهْلٍ بْنُ هِشَامٍ، وَ الْعَاصُ بْنُ وَائِلٍ السَّهْمِيُّ، وَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ الْمَخْزُومِيُّ، وَ كَانَ مَعَهُمْ جَمْعٌ مِمَّنْ يَلِيهِمْ كَثِيرٌ، وَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي نَفَرٍ مِنْ أَصْحَابِهِ يَقْرَأُ عَلَيْهِمْ كِتَابَ اللَّهِ وَ يُؤَدِّي إِلَيْهِمْ عَنِ اللَّهِ أَمْرَهُ وَ نَهْيَهُ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលកើតឡើងកាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អង្គុយក្នុងលាន កាក្នុងបាស្ត ឯម៉ាកកាស្ត ជាមួយពួកមេដឹកនាំគ្រូវ័យស្នំ មានអាល់-វាលីដូ ប៊ិន មូគីរ៉ាហ៍ អាល់-ម៉ាក្កុស្វីមី, អាហ្វិ អាល់-បាក្កុតារី ប៊ិន ហ្គីស្តាំ, អាហ្វិ យ៉ាហ្គាល់ ប៊ិន ហ្គីស្តាំ, អាល់-អុស្ត ប៊ិន វ៉ាអ៊ីល អាល់-សាស្តមី និង អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាហ្វិ អាមីយ៉ាស្ត អាល់-ម៉ាក្កុស្វីមី ជាមួយមនុស្សមួយក្រុមធំដែលតាមពួក គេ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បាននៅជុំជាមួយសារកច្រើននាក់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم សូត្រគួរអានឲ្យពួកគេ ស្តាប់ ពន្យល់ពួកគេអំពីព្រះបញ្ជានិងបម្រាមដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

فَقَالَ الْمَشْرُكُونَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: لَقَدْ اسْتَفْجَلْنَا مِنْ رَبِّكَ مُجْمَدًا، وَ عَظُمَ حَطْبُهُ فَتَعَالَوْا نَبْدًا بِتَفْرِيعِهِ وَ تَبْكِيَّتِهِ وَ تَوْبِيخِهِ، وَ الْاِخْتِجَاجِ عَلَيْهِ، وَ اِبْطَالِ مَا جَاءَ بِهِ لِيُهَوَّنَ حَطْبُهُ عَلَى اَصْحَابِهِ، وَ يَصْغُرَ قَدْرُهُ عِنْدَهُمْ، فَلَعَلَّهُ يَنْزِعُ عَمَّا هُوَ فِيهِ مِنْ غَيْبِهِ وَ بَاطِلِهِ وَ تَمَرُّدِهِ وَ طُعْيَانِهِ، فَاِنْ اِنْتَهَى وَ اِلَّا عَامَلْنَاهُ بِالسَّيْفِ الْبَاطِرِ. قَالَ أَبُو جَهْلٍ: فَمَنْ [ذَا] الَّذِي يَلِي كَلَامَهُ وَ مُجَادَلَتَهُ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ الْمَخْزُومِيُّ: اَنَا اِلَى ذَلِكَ، اَفَمَا تَرْضَانِي لَهٗ قِرْنًا حَسِيْبًا، وَ مُجَادِلًا كَفِيْبًا؟ قَالَ أَبُو جَهْلٍ: بَلَى.

ពួកបដិសេធសទ្ធាមួយចំនួនបាននិយាយគ្នាថា៖ "រឿងមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم កាន់តែធំឡើង សុន្ទរកថាគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ពីពោះ ។ យើងទៅជួបគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ដើម្បីស្តីហាមគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រឆាំងសម្តីគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលគេ صلوات الله عليه وآله وسلم បាននិយាយជាមួយ មិត្តគេ صلوات الله عليه وآله وسلم នោះ និយាយបង្កាច់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅពីមុខមិត្តគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បើពួកគេឈប់ទង្វើអាក្រក់នេះ ទង្វើមិនត្រឹម ត្រូវនេះ ទង្វើយោរយោរនិងការបេះបោរនេះ អ្វីៗនឹងចប់ត្រឹមនេះ ពុំនោះទេនឹងត្រូវចាត់ការពួកគេដោយ ដាវ ។" អាហ្វិ យ៉ាហ្គាល់បានថា៖ "អ្នកណានឹងនិយាយប្រកែកជាមួយគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ?" អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាហ្វិ អាមីយ៉ាស្ត អាល់-ម៉ាក្កុស្វីមីបានថា៖ "ខ្ញុំនឹងនិយាយប្រកែកជាមួយគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ខ្ញុំជាអ្នកមានវោហារ មែនទេ ?" អាហ្វិ យ៉ាហ្គាល់បានថា៖ "មែន ។"

فَأَتَوْهُ بِأَجْمَعِهِمْ، فَابْتَدَأَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي أُمَيَّةَ الْمَخْزُومِي فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، لَقَدْ اِدَّعَيْتَ دَعْوَى عَظِيمَةً، وَ قُلْتَ مَقَالًا هَائِلًا، زَعَمْتَ أَنَّكَ رَسُوْلُ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ، وَ مَا يَنْبَغِي لِرَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَ خَالِقِ الْخَلْقِ اَجْمَعِيْنَ اَنْ يَكُوْنَ مِثْلَكَ رَسُوْلًا لَهٗ! بَشَرًا مِثْلَنَا، نَأْكُلُ كَمَا نَأْكُلُ، وَ نَمْشِي فِي الْاَسْوَاقِ كَمَا نَمْشِي، فَهَذَا مِلْكُ الْرُّومِ، وَ هَذَا مِلْكُ الْفَرَسِ لَا يَبْعَثَانِ رَسُوْلًا اِلَّا كَثِيْرَ الْمَالِ، عَظِيْمَ الْحَالِ، لَهٗ قُصُوْرٌ وَ دُوْرٌ [وَ] بَسَاتِيْنٌ] وَ فَسَاطِيْطٌ وَ حِيَاْمٌ وَ عَيْبُدٌ وَ حُدَاْمٌ، وَ رَبُّ الْعَالَمِيْنَ فَوْقَ هٰؤُلَاءِ كُلِّهِمْ اَجْمَعِيْنَ، فَهُمْ عَيْبُدُهُ، وَ لَوْ كُنْتَ نَبِيًّا لَكَانَ مَعَكَ مَلَكٌ يُصَدِّقُكَ وَ نُشَاهِدُهُ، بَلْ لَوْ اَرَادَ اللَّهُ اَنْ يَبْعَثَ اِلَيْنَا نَبِيًّا لَكَانَ اِنَّمَا يَبْعَثُ اِلَيْنَا مَلَكًا، لَا بَشَرًا مِثْلَنَا، مَا اَنْتَ يَا مُحَمَّدُ اِلَّا مَسْخُوْرًا، وَ لَسْتُ بِنَبِيٍّ.

ពួកគេបានប្រជុំគ្នា អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាហ្វិ អាមីយ៉ាស្ត អាល់-ម៉ាក្កុស្វីមីបានថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អីយ លោក صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសយ៉ាងឧឡារិក លោក صلوات الله عليه وآله وسلم បានធ្វើឲ្យឆ្ងល់ខ្លាំង ។ លោក صلوات الله عليه وآله وسلم គិតថាខ្លួនលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ជា សាសនទូតរបស់ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ពិភពទាំងឡាយ ។ មិនមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ពិភពទាំង ពួង ព្រះអ្នកបង្កើតសព្វសារពើទេ ដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم តែងតាំងមនុស្សដូចលោក صلوات الله عليه وآله وسلم ជាសាសនទូតព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នោះ ដែលជាមនុស្សដូចយើងដែរ ដែលបរិភោគដូចយើងបរិភោគដែរ ដែលដើរក្នុងផ្សារដូចយើងដើរ ដែរ ។ មានវាជាណាចក្ររួមនិងហ្វារស៊ី ពួកគេមិនយកអ្នកណាធ្វើជាសាសនទូតទេ លើកលែងតែអ្នក នោះមានទ្រព្យសម្បត្តិមហាសាល មានឋានៈខ្ពស់ មានប្រាសាទ ផ្ទះសំបែងច្រើន មានចម្ការ មានជំរំ សំពត់ខ្មោប មានទាសៈនិងអ្នកបម្រើច្រើន ។ ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ពិភពទាំងពួងជុំជើងលើសពួកគេទាំងនោះ

ហើយពួកគេជាបាវរបស់ព្រះអង្គ ។ បើលោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាសាសនទូតមែន លោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ប្រាកដជាមានទេវតា មួយអង្គនៅជាមួយលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលឲ្យទទួលស្គាល់លោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងធ្វើសាក្សីឲ្យលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ តែបើ អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ចង់បញ្ជូនសាស្ត្រាមករកយើង ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងបញ្ជូនមករកយើងនូវស្តេចមួយអង្គ មិនមែន មនុស្សដូចលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ ។ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ លោក صلی الل� علیہ وآلہ وسلم មិនមែនអ្នកណាក្រៅពីអ្នកត្រូវអំពើទេ មិនមែន សាស្ត្រាទេ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: هَلْ بَقِيَ مِنْ كَلَامِكَ شَيْءٌ قَالَ: بَلَى، لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ رَسُولًا لَبَعَثَ أَجَلَ مَنْ فِيمَا بَيْنَنَا مَالًا، وَ أَحْسَنَهُ حَالًا، فَهَلَا نَزَلَ هَذَا الْقُرْآنَ الَّذِي تَزْعُمُ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَهُ عَلَيْكَ، وَ ابْتَعَثَكَ بِهِ رَسُولًا « عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقُرَيْشِيِّينَ عَظِيمٍ »: إِمَّا الْوَلِيدُ بْنُ الْمُعْبِرَةِ بِمَكَّةَ، وَ إِمَّا عُزُورَةَ بِنُ مَسْعُودٍ الْتَّفَفِي بِالطَّائِفِ.

រស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកមិនភ្លេចនិយាយអ្វីទេ?" គាត់បានថា៖ "ភ្លេច ។ បើ អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចង់ចាត់បញ្ជូនសាសនទូតមួយអង្គមករកយើងមែន ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ច្បាស់ជានឹងចាត់បញ្ជូន មកនូវមនុស្សម្នាក់ដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងចំណោមយើង មានឋានៈខ្ពស់ ។ ឯគួរអាននេះដែលត្រូវ ដាក់មកដូចលោកគិតមែននោះ ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានប្រទានមកឲ្យលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មែននោះ ដែលបាន តែងតាំងលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាសាស្ត្រាមួយគួរអាននោះមែននោះ គឺ៖ [៤៣:៣១] ចុះមកឲ្យបុរសឋានៈខ្ពង់ ខ្ពស់ម្នាក់នៃស្រុកទាំងពីរនេះ? ដូចជាអាល់-វ៉ាលីដ្ឋ ប៊ិន មូគីរ៉ា: ត្នី នៅម៉ាកកាស៊ូ ឬ អូរ៉ាស៊ូ ប៊ិន ម៉ាស៊ីដ្ឋ អាល់-ស្វាត្នីហ្ន៎ នៅឯ ត្នីអ៊ីហ្វ ជាដើម?"

...فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا عَبْدَ اللَّهِ أَ بَقِيَ شَيْءٌ مِنْ كَلَامِكَ؟ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ أَوْ لَيْسَ فِيمَا أَوْرَدْتُهُ عَلَيْكَ كِفَايَةً وَ بِلَاغٌ؟ مَا بَقِيَ شَيْءٌ فَقُلْ مَا بَدَا لَكَ وَ أَفْصَحْ عَنْ نَفْسِكَ إِنْ كَانَتْ لَكَ حُجَّةٌ، وَ آتِنَا بِمَا سَأَلْنَاكَ.

...រស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អរុប្បខ្លួនឡោះហ្ន៎អើយ តើលោកមានអ្វីនិយាយទៀតទេ?" គាត់បានថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ តើសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះមិនគ្រប់គ្រាន់ទេឬ? ខ្ញុំមិនបានភ្លេច និយាយអ្វីមួយទេហើយបានអធិប្បាយប្រាប់លោកនូវភស្តុតាងអស់ហើយ ដូច្នេះចូរលោកឆ្លើយតបខ្ញុំ មក បើលោក صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានពាក្យដោះសារទៀត ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّمِيعُ لِكُلِّ صَوْتٍ، وَ الْعَالِمُ بِكُلِّ شَيْءٍ تَعْلَمُ مَا قَالَهَ عَبْدُكَ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ « وَ قَالُوا مَا لِهَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَ يَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ » إِلَى قَوْلِهِ « رَجُلًا مَسْحُورًا ». ثُمَّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَبْطِغُونَ سَبِيلًا ».

រស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានឮអ្វីៗដែលគេបាននិយាយ ហើយ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទ្រង់ញាណថាបាវព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បាននិយាយអ្វី ខ្លះ ។" ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ [២៥:៧] ពួកគេបាន ថា៖ "ហេតុអ្វីសាសនទូតម្នាក់នេះបរិភោគអាហារនិងដើរក្នុងទីផ្សារ? ហេតុអ្វីមិនមានទេវតាចុះមករកគេ ដើម្បីជាអ្នកព្រមានជាមួយគេ? ដល់ព្រះបន្ទូល [២៥:៨] ...មនុស្សដែលត្រូវអំពើគេទេ ។" បន្ទាប់មក អស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៥:៩] ចូរអ្នកមើលឧទាហរណ៍ដែលពួកគេលើកមកប្រៀបធៀប

នឹងអ្នក ។ ពួកគេរងរឿងដូច្នោះពួកគេមិនអាចរកផ្លូវឃើញទេ ។

قَالَ اللَّهُ: يَا مُحَمَّدُ « تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ يَجْعَلُ لَكَ فُصُورًا ». وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ « فَاعْلَمْكَ تَارِكٌ بَعْضٌ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَ ضَلِّقْ بِهِ صَدْرَكَ » الْآيَةَ. وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ « وَ قَالُوا لَوْ لَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَ لَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَفُضِيَ الْأَمْرُ » إِلَى قَوْلِهِ « وَ لَلْبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبَسُونَ ».

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន៎ អើយ [២៥:១០] សូមពរជ័យសិរីសួស្តីមានដល់ព្រះដែលនឹងប្រទានឲ្យអ្នក ប្រសើរលើសនោះ បើព្រះអង្គមានព្រះបំណង នូវបណ្តាសួនសួគ៌ដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ព្រះអង្គនឹងប្រទានឲ្យអ្នកនូវបណ្តាប្រាសាទ ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យព្រះអង្គ ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន៎ អើយ [១១:១២] អ្នកអាចនឹងចោលមួយចំណែកដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹង ហើយអ្នកអាចនឹងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តដោយសាររឿងនេះ ។ ព្រះអង្គបានបើកឲ្យព្រះអង្គ ដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន៎ អើយ [៦:៨] ពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីបានជាគេមិនបញ្ជូនទេវតាចុះមករកគេ (គឺព្រះសាស្តា) ?" ។ បើយើងបញ្ជូនទេវតាចុះមក [ព្រោះតែពួកគេទទឹងរឹងរូសនិងទុច្ចរិត] រឿងនោះ (គឺជោគវាសនារបស់ពួកគេ) ប្រាកដជានឹងបានវិនិច្ឆ័យស្រេចបាច់ហើយ ។ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៦:៩] យើងច្បាស់ជានឹងធ្វើឲ្យពួកគេ (គឺទេវតា) មុជទៅក្នុងភាពច្របូកច្របល់ គឺភាពច្របូកច្របល់ដែលពួកគេ (គឺពួកមនុស្ស) សាងនោះ ។

فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا عَبْدَ اللَّهِ أَمَا مَا ذَكَرْتَ مِنْ أَبِي أَكُلِ الطَّعَامِ كَمَا تَأْكُلُونَ، وَ رَعِمْتَ أَنَّهُ لَا يَجُوزُ لِأَجْلِ هَذِهِ أَنْ أَكُونَ لِلَّهِ رَسُولًا، فَإِنَّمَا الْأَمْرُ لِلَّهِ « يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ » وَ « يَخُكُّمَ مَا يُرِيدُ », وَ هُوَ تَحْمُودٌ، وَ لَيْسَ لَكَ وَ لَا لِأَحَدٍ الْإِعْتِرَاضُ عَلَيْهِ بِلَمْ وَ كَيْفَ. أ لَا تَرَى أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَيْفَ أَفْقَرَ بَعْضًا وَ أَعْنَى بَعْضًا، وَ أَذَلَّ بَعْضًا وَ أَصَحَّ بَعْضًا وَ أَسْقَمَ بَعْضًا، وَ شَرَفَ بَعْضًا وَ وَضَعَ بَعْضًا، وَ كَلَّهُمْ مِمَّنْ يَأْكُلُ الطَّعَامَ. ثُمَّ لَيْسَ لِلْفُقَرَاءِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ أَفْقَرْنَا وَ أَعْنَيْتَهُمْ؟ وَ لَا لِلْوَضَعَاءِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ وَضَعْتَنَا وَ شَرَّفْتَهُمْ؟ وَ لَا لِلزَّمَنِيِّ وَ الضُّعْفَاءِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ أَرْزَقْنَا وَ أضعفنا وَ صححناهم؟ وَ لَا لِلذَّلَالِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ أَذَلَلْنَا وَ أعزناهم؟ وَ لَا لِقَبَاحِ الصُّورِ أَنْ يَقُولُوا: لِمَ قَبَحْنَا وَ جمَلناهم؟ بَلْ إِنْ قَالُوا ذَلِكَ كَانُوا عَلَى رَجْمٍ رَادِينَ، وَ لَهُ فِي أَحْكَامِهِ مُنَازِعِينَ، وَ بِهِ كَافِرِينَ، وَ لَكَانَ جَوَابُهُمْ: [إِنِّي] أَنَا الْمَلِكُ، أَحْفَظُ الرَّافِعَ، أَمْعِي الْمُفْقِرَ، أَمْعِرُ الْمُدْبِلَ، أَمْصَحُ الْمُسْقَمَ وَ أَنْتُمْ الْعَبِيدُ لَيْسَ لَكُمْ إِلَّا التَّسْلِيمُ لِي، وَ الْإِنْقِيَادُ لِحُكْمِي، فَإِنْ سَلَّمْتُمْ كُنْتُمْ عِبَادًا مُؤْمِنِينَ، وَ إِنْ أَبَيْتُمْ كُنْتُمْ بِي كَافِرِينَ، وَ بَعُوبَاتِي مِنَ الْهَالِكِينَ.

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈប្រាប់គាត់ថា៖ "អាប់ខុលឡោះហ្ន៎អើយ អ្វីដែលលោកបានប្រាប់ខ្ញុំនោះ គឺថាខ្ញុំបរិភោគដូចលោកដែរ ហើយលោកបានអះអាងថាគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះទេ (គឺបរិភោគដូចមនុស្សទូទៅដែរ) បើខ្ញុំជាព្រះសាស្តារបស់អស់ឡោះហ្ន៎មែននោះ ។ តែនេះជាព្រះបញ្ជារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ទេ ព្រះអង្គធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គសម្រេចអ្វីស្រេចតែព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ព្រះអង្គគឺព្រះជាទីគោរពសក្តារបូជា ។ លោកឬអ្នកណាមួយមិនមានសិទ្ធិជំទាស់ព្រះអង្គទេដោយថា៖ "ហេតុអ្វី ឬ ដូចម្តេច" នោះ ។ លោកមិនឃើញទេ អស់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យអស់លោកមួយចំនួនក្រ មួយចំនួនទៀតមានទ្រព្យ មួយចំនួនថ្លៃថ្នូរ មួយចំនួនទៀតអាចឱន មួយចំនួនមានសុខភាពល្អ មួយចំនួនទៀតឈឺថ្កាត់ មួយចំនួនទុច្ចរិត មួយចំនួនទៀតត្រឹមត្រូវ ហើយបុគ្គលទាំងអស់នេះសុទ្ធតែបរិភោគ ។ អ្នកក្រមិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្រ ឲ្យ

ពួកគេមានទ្រព្យ?" មនុស្សអាក្រក់មិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អាក្រក់ ឲ្យពួកគេស្អាតស្អំ?" អ្នកអាចឱនមិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំអាចឱន ឲ្យពួកគេថ្លៃថ្នូរ?" មនុស្សរូបអាក្រក់មិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានរូបអាក្រក់ ឲ្យពួកគេមានរូបស្អាត?" បើពួកគេថាបែបនេះ ហើយជំទាស់ព្រះម្ចាស់ ពួកគេ ប្រឆាំងព្រះបញ្ជានានារបស់ព្រះអង្គ ហើយក្លាយខ្លួនជាអ្នកបដិសេធសទ្ធា គេនឹងឆ្លើយតបពួក គេថា៖ "អញគឺព្រះមហាក្សត្រ អញដាក់ចុះ អញលើកឡើង អញធ្វើឲ្យមាន អញធ្វើឲ្យក្រ អញលើកកិត្តិយស អញបំបាក់មុខ អញធ្វើឲ្យមានសុខភាពល្អ អញធ្វើឲ្យឈឺ ហើយពួកអ្នកជា ទាសៈ ។ ពួកអ្នកមិនអាចធ្វើអ្វីបានទេក្រៅពីចុះចូលចំពោះអញ និងអនុវត្តន៍តាមព្រះបញ្ជាអញ ។ បើពួកអ្នកចុះចូល ពួកអ្នកនឹងទៅជាបាវមានសទ្ធា ។ បើពួកអ្នកលើស ពួកអ្នកនឹងទៅជាពួកបដិសេធស ទ្ធា ពួកអ្នកនឹងត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មអញហើយនឹងត្រូវកម្ទេចចោល ។"

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ: يَا مُحَمَّدُ « فُلٌ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ » يَعْنِي أَكُلُّ الطَّعَامِ « يُوحَى إِلَيَّ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ » يَعْنِي فُلٌ لَهُمْ: أَنَا فِي الْبَشَرِيَّةِ مِثْلَكُمْ، وَ لَكِنَّ رَبِّي خَصَنِي بِالنَّبُوءَةِ دُونَكُمْ، كَمَا يُخْصُ بَعْضُ الْبَشَرِ بِالْعَنَاءِ وَالصِّحَّةِ وَالْجَمَالِ دُونَ بَعْضٍ مِنَ الْبَشَرِ، فَلَا تُنْكِرُوا أَنْ يُخْصَنِي أَيْضاً بِالنَّبُوءَةِ.

បន្ទាប់មកអាល់ឡោះហ្សីរូបានលើកឲ្យព្រះអង្គដឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្យូ អឺយ [១៨:១១០] ចូរអ្នកថ្លែង ថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាមនុស្សលោកដូចលោកទាំងឡាយដែរ មានន័យថា បរិភោគចំណីអាហារ ។ គេបាន លើកឲ្យខ្ញុំដឹងថា៖ "ព្រះរបស់ពួកអ្នកគឺព្រះតែមួយគត់ មានន័យថា ចូរអ្នកប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំជា មនុស្សម្នាក់ដូចអស់លោកដែរ តែព្រះម្ចាស់ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យខ្ញុំទៅជាបុគ្គលពិសេសដាច់ឡែកពី មនុស្សដទៃតាមស្រយសស្ថាភាព ដូចការលាតសន្ធឹងទ្រព្យសម្បត្តិ សុខភាព រូបឆោម ឲ្យទៅមនុស្ស មួយចំនួនដោយដាច់ឡែកពីមនុស្សដទៃតនោះដែរ ។ ចូរអស់លោកកុំបដិសេធការលាតសន្ធឹង ស្ថាភាពមកលើខ្ញុំឡើយ ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ أَمَّا قَوْلُكَ: « [إِنَّ] هَذَا مَلِكُ الرُّومِ، وَ مَلِكُ الْفُرْسِ لَا يَبْعَثَانِ رَسُولًا إِلَّا كَثِيرَ الْمَالِ، عَظِيمِ الْحَالِ، لَهُ قُصُورٌ وَ دُورٌ وَ فَسَاطِيطٌ وَ حِيَامٌ وَ عِبِيدٌ وَ خُدَّامٌ، وَ رَبُّ الْعَالَمِينَ فَوْقَ هَؤُلَاءِ كُلِّهِمْ فَهُمْ عِبِيدُهُ » فَإِنَّ اللَّهَ لَهُ التَّنْذِيرُ وَ الْحُكْمُ لَا يَفْعَلُ عَلَى ظَنِّكَ وَ حُسْبَانِكَ، وَ لَا بِإِفْتِرَاحِكَ، بَلْ « يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ »، وَ « يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ » وَ هُوَ مُحَمَّدٌ يَا عَبْدَ اللَّهِ إِنَّمَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيَّهُ لِيُعَلِّمَ النَّاسَ دِينَهُمْ، وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى رَحْمَتِهِ، وَ يَكِدُّ نَفْسَهُ فِي ذَلِكَ آتَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ، فَلَوْ كَانَ صَاحِبَ قُصُورٍ يَحْتَجِبُ فِيهَا وَ عِبِيدٍ وَ خَدَمٍ يَسْتُرُونَهُ عَنِ النَّاسِ

បន្ទាប់មកស៊ីរ៉េត្តលើកឡោះហ្សីរ៉េបានព្រះរចនាថា៖ "រឹងសម្តីរបស់លោកថា៖ "មានរាជាណាចក្ររួមនិង ហ្សារស៊ី ពួកគេមិនយកអ្នកណាធ្វើជាសាសនាទូតទេ លើកលែងតែអ្នកនោះមានទ្រព្យសម្បត្តិមហាសាល មានឋានៈខ្ពស់ មានប្រាសាទ ផ្ទះសំបែងច្រើន មានចម្ការ មានជំរំសំពត់ខ្លោប មានទាសៈនិងអ្នកបម្រើ ច្រើន ។ ព្រះម្ចាស់ពិតទាំងពួងផ្តំផ្តើមលើសពួកគេទាំងនោះ ហើយពួកគេជាបាវរបស់ព្រះអង្គ ។" អាល់ឡោះហ្សីរ៉េមានគម្រោងការមួយសម្រាប់ពួកគេទាំងអស់គ្នានៅក្នុងញាណបារមីព្រះអង្គ មិនធ្វើដូច ការស្មាននិងការគិតគូររបស់លោកទេ មិនធ្វើតាមការស្នើទេ តែព្រះអង្គធ្វើអ្វីតាមតែព្រះហឫទ័យព្រះ អង្គ ព្រះអង្គចេញព្រះបញ្ជាអ្វីស្រេចតែព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ។ បាវទាំងឡាយរបស់អាល់ឡោះហ្សី

ឃើញទេវតាដោយកំណើនសមត្ថភាពចក្ខុវិញ្ញាណ លោកច្បាស់ជានឹងថា: "នេះមិនមែនទេវតាទេ តែជាមនុស្ស" ព្រោះទេវតានោះនឹងបង្ហាញខ្លួនចំពោះលោកដោយមានរូបរាងជាមនុស្ស លោកនឹងអាចយល់សម្តីគេបាននិងអាចយល់អត្ថន័យសម្តីគេបាន ។ តើលោកអាចដឹងបានដូចម្តេចថាទេវតាជាបុគ្គលសព្វ: ថាអ្វីដែលទេវតានិយាយនោះជាការពិត? តែអស់ឡោះហ្ន៎បានចាត់បញ្ជូនមនុស្សមកបានបង្ហាញឲ្យឃើញដោយដៃមនុស្សនោះ: នូវអព្វតហេតុអស្ចារ្យដែលមិនមែនជាការធម្មតាសម្រាប់មនុស្សទេនោះ គឺមនុស្សដែលស្គាល់ចិត្តលោក ។ ដូច្នេះលោកនឹងដឹង - ទាំងនិយាយមិនរួចដោយសារអ្វីៗដែលមនុស្សនោះបាននាំមក - ថាការពិតអ្វីៗទាំងនោះជាអព្វតហេតុអស្ចារ្យ ថាអ្វីៗទាំងនេះមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ដូចព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលមែន ។ បើព្រះអង្គឲ្យទេវតាបង្ហាញខ្លួនចំពោះអស់លោក បង្ហាញឲ្យឃើញអព្វតហេតុដោយដៃទេវតានោះ: ដែលនឹងធ្វើឲ្យមនុស្សលោកនិយាយមិនរួច វានឹងមិនយុត្តិធម៌ចំពោះអស់លោកទេ ព្រោះអស់លោកមិនដឹងទេថាតើពួកទេវតាឯទៀតអាចធ្វើអ្វីទាំងនេះបានដែរឬទេ ដែលធ្វើឲ្យអស់លោកអាចចាត់ទុកបានថាវាជាអព្វតហេតុនោះ ។"

أَلَا تَرَوْنَ أَنَّ الطُّيُورَ الَّتِي تَطِيرُ لَيْسَ ذَلِكَ مِنْهَا بِمُعْجَزٍ، لَأَنَّ لَهَا أَجْنَاسًا يَبْعَثُ مِنْهَا مِثْلَ طَيْرِهَا، وَ لَوْ أَنَّ آدَمِيًّا طَارَ كَطَيْرِهَا كَانَ ذَلِكَ مُعْجَزًا، فَاللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ سَهَّلَ عَلَيْكُمُ الْأَمْرَ، وَ جَعَلَهُ بَحِيثٌ تَفُومُ عَلَيْكُمْ حُجَّتُهُ، وَ أَنْتُمْ تَفْتَرِحُونَ عَمَلِ الصَّعْبِ الَّذِي لَا حُجَّةَ فِيهِ.

អស់លោកឃើញសត្វស្លាបហើរទេ នេះមិនមែនអព្វតហេតុអស្ចារ្យសម្រាប់ពួកវាទេ ព្រោះធ្វើបែបនេះជាធម្មជាតិរបស់ពួកវា តែបើមនុស្សហោះវិញ វាជាអព្វតហេតុអស្ចារ្យសម្រាប់មនុស្ស ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យព្រះបញ្ជាព្រះអង្គងាយស្រួលសម្រាប់អស់លោក ហើយចាត់បញ្ជូនអ្វីទាំងនេះមកឲ្យអស់លោកដើម្បីជាភស្តុតាង រីឯអស់លោកបានឲ្យយោបល់តែមិនផ្តល់នូវភស្តុតាងទេ ។

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ أَمَا قَوْلُكَ: «مَا أَنْتَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا» فَكَيْفَ أَكُونُ كَذَلِكَ، وَ قَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي فِي صِحَّةِ التَّمْيِيزِ وَ الْعَقْلِ فَوْقَكُمْ؟ فَهَلْ جَزَيْتُمْ عَلَيَّ مِنْذُ نَشَأْتُ إِلَى أَنْ اسْتَكْمَلْتُ أَرْبَعِينَ سَنَةً جَرِيرَةً أَوْ زَلَّةً أَوْ كَذِبَةً أَوْ خِيَانَةً أَوْ حَطًّا مِنَ الْقَوْلِ، أَوْ سَفَهًا مِنَ الرَّأْيِ؟ أَمْ تَظُنُّونَ أَنَّ رَجُلًا يَعْتَصِمُ طَوْلَ هَذِهِ الْمُدَّةِ بِحَوْلِ نَفْسِهِ وَ قُوَّتِهَا أَوْ بِحَوْلِ اللَّهِ وَ قُوَّتِهِ؟ وَ ذَلِكَ مَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا » إِلَى أَنْ يَنْبُتُوا عَلَيْكَ عَمِيَّ بِحُجَّةٍ أَكْثَرَ مِنْ دَعَاوِهِمْ الْبَاطِلَةِ الَّتِي تَبَيَّنَ عَلَيْكَ تَخْصِيلُ بُطْلَانِهَا.

ចំណែកឯសម្តីលោកដែលថា: "លោកមិនមែនអ្នកណាក្រៅពីអ្នកត្រូវអំពើទេ" នោះ តើអាចទៅជាដូច្នោះបានដូចម្តេច អស់លោកដឹងច្បាស់ហើយថាខ្ញុំមានសុខភាពល្អ អត្តចរិតល្អនិងមានប្រាជ្ញាខ្ពស់ជាងអស់លោក? ក្នុងអំឡុងពេលសែសិបឆ្នាំដែលខ្ញុំរស់នៅជាមួយអស់លោកនេះ តើអស់លោកបានឃើញខ្ញុំប្រព្រឹត្តខុសឆ្គង និយាយកុហក បោកប្រាស់ ខុសសម្តី ឬឃើញមានភាពរិកលចរិតនៅក្នុងភ្នែកខ្ញុំទេ? អស់លោកគិតថាបុរសណាម្នាក់នៅក្នុងសភាពនេះដ៏យូរដោយអាស្រ័យលើខ្លួនឯង ឬដោយសារការថែរក្សារបស់អស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះឥទ្ធិពលព្រះអង្គ? អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា: [២៥:៩] ចូរអ្នកមើលឧទាហរណ៍ដែលពួកគេលើកមកប្រៀបធៀបនឹងអ្នក ។ ពួកគេរង្វេង ដូច្នេះពួកគេមិនអាចរកផ្លូវឃើញទេ ដោយព្យាយាមបង្ហាញភស្តុតាងដល់អ្នកទាំងឯងដិតដល់ - ដោយអះអាងលើសពីខុសទៅទៀត - ដើម្បីធ្វើឲ្យភស្តុតាងរបស់អ្នកទៅជាគ្មានប្រសិទ្ធិភាព ហើយពាក្យអះអាងរបស់ពួកគេដែលលើកយកមកប្រឆាំងអ្នកនោះសុទ្ធតែខុស ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: «أَمَّا قَوْلُكَ: «لَوْ لَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقُرَيْشِيِّينَ عَظِيمٍ»: الْوَلِيدُ بْنُ الْمُغِيرَةِ بِمَكَّةَ أَوْ عَزْوَةَ بِالطَّائِفِ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَيْسَ يَسْتَعْظِمُ مَالَ الدُّنْيَا كَمَا تَسْتَعْظِمُهُ أَنْتَ، وَ لَا حَظَرَ لَهُ عِنْدَهُ كَمَا [لَهُ] عِنْدَكَ، بَلْ لَوْ كَانَتْ الدُّنْيَا عِنْدَهُ تَعْدُلُ جَنَاحَ بُعُوضَةٍ لَمَا سَعَى كَافِرًا بِهِ، مُخَالِفًا لَهُ شَرِيئَةَ مَاءٍ، وَ لَيْسَ قِسْمَةُ رَحْمَةِ اللَّهِ إِلَيْكَ، بَلِ اللَّهُ [هُوَ] الْقَاسِمُ لِلرَّحِمَاتِ، وَ الْفَاعِلُ لِمَا يَشَاءُ فِي عِبَادِهِ وَ إِمَائِهِ،

បន្ទាប់មកព្រះសាស្តា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "សម្តីលោកដែលថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទានគូរអាននោះ មកឲ្យអ្នកធំដុំក្នុងស្រុកទាំងពីរនេះដូចជា អាល់-វាលីដូ ឬ មូត្តីវ៉ាត្តី នៅម៉ាកកាសូ ឬ អូរវ៉ាសូ ឬ ម៉ាស់អ៊ូដូ អាល់-ស្វាត្តីហ្វី នៅឯ ក្តីអ៊ីហ្វ ជាដើម?" អស់ឡោះហ្វីដូ មិនទុកទ្រព្យលោកិយជាធំ ដូចលោក ទេ ហើយវាក៏មិនមានគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ ដូចលោកទេ ។ ប្រសិនបើលោកនេះមានតម្លៃ សម្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ ប៉ុន្តែត្រឹមតែស្ថាបមូសនោះ ព្រះអង្គ ﷺ ប្រាកដជាទុកឲ្យពួកបដិសេធសទ្ធាស្រែកវាជា មិនខាន នឹងហាមពួកគេដឹកទឹក ហើយនឹងមិនប្រោះព្រះធម៌មេត្តាមកលើអស់លោកទេ ។ តែ អស់ឡោះហ្វីដូជាព្រះដែលសម្បូរព្រះធម៌មេត្តា ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះបំណងធ្វើអ្វីចំពោះបាវប្រុសស្រី ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ស្រេចតែព្រះអង្គ ﷺ ។

وَ لَيْسَ هُوَ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ يَخَافُ أَحَدًا كَمَا تَخَافُهُ [أَنْتَ] لِمَالِهِ وَ حَالِهِ، فَتَعْرِفُهُ بِالنُّبُوَّةِ لِذَلِكَ، وَ لَا يَمُنُّ يَطْمَعُ فِي أَحَدٍ فِي مَالِهِ [أَوْ فِي حَالِهِ] كَمَا تَطْمَعُ، فَتَخْشَاهُ بِالنُّبُوَّةِ لِذَلِكَ، وَ لَا يَمُنُّ يُحِبُّ أَحَدًا مَحَبَّةَ الْهَوَى كَمَا تُحِبُّ، فَتَقْدِمُ مَنْ لَا يَسْتَحِقُّ التَّقْدِيمَ. وَ إِنَّمَا مُعَامَلَتُهُ بِالْعَدْلِ، فَلَا يُؤْتَى بِأَفْضَلِ مَرَاتِبِ الدِّينِ وَ جَلَالِهِ إِلَّا الْأَفْضَلَ فِي طَاعَتِهِ وَ الْأَجَدَّ فِي خِدْمَتِهِ وَ كَذَلِكَ لَا يُؤَخَّرُ فِي مَرَاتِبِ الدِّينِ وَ جَلَالِهِ إِلَّا أَشَدَّهُمْ تَبَاطُؤًا عَنْ طَاعَتِهِ، وَ إِذَا كَانَ هَذَا صِفَتَهُ لَمْ يَنْظُرْ إِلَى مَالٍ وَ لَا إِلَى حَالٍ بَلْ هَذَا الْمَالُ وَ الْحَالُ مِنْ تَفْضِيلِهِ، وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ مِنْ عِبَادِهِ عَلَيْهِ صَرِيئَةٌ لِأَرْبٍ.

ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មិនខ្លាចទ្រព្យដូចលោកទេ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បង្ហាញឲ្យស្គាល់ សាស្តាភាពបែបនេះឯង សាស្តាគ្រប់អង្គមិនលោកទ្រព្យ លោកឋានៈ ដូចអស់លោកទេ ហើយព្រះអង្គ ﷺ ជ្រើសរើសព្រះសាស្តាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ដូចនេះឯង ។ ព្រះអង្គ ﷺ មិនស្រឡាញ់អ្វីមួយ សម្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ ឯងដូចអស់លោកទេ ដោយរើសយកអ្នកដែលមិនសក្តិសមជាជាងអ្នកដែលសក្តិ សម ។ កិច្ចការព្រះអង្គ ﷺ ស្ថិតនៅលើយុត្តិធម៌ ។ ព្រះអង្គ ﷺ លើកតម្កើងអ្នកណាមួយក្នុងសាសនា ទាល់តែអ្នកនោះគោរពនិងបម្រើព្រះអង្គ ﷺ ល្អលើសគេ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មិនបន្ទាបឋានៈអ្នកណាម្នាក់ក្នុង សាសនាទេ លើកលែងតែអ្នកនោះមិនខ្វល់ខ្វាយឡើយក្នុងការគោរពព្រះអង្គ ﷺ ។ ទ្រព្យនិងឋានៈល្អ ទាំងនេះជាព្រះគុណដែលមកពីព្រះអង្គ ﷺ មិនមានអ្នកណាម្នាក់ត្រូវបានអ្វីទាំងនេះជាស្រេចនោះទេ ។

فَلَا يُقَالُ: إِذَا تَفَضَّلَ بِأَمْوَالٍ عَلَى عِبْدِهِ فَلَا بُدَّ [مِنْ] أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْهِ بِالنُّبُوَّةِ أَيْضًا لِأَنَّهُ لَيْسَ لِأَحَدٍ إِكْرَاهُهُ، عَلَى خِلَافِ مُرَادِهِ وَ لَا إِكْرَاهُهُ تَفَضُّلاً، لِأَنَّهُ تَفَضَّلَ قَبْلَهُ بِنِعْمِهِ. أَلَا تَرَى يَا عَبْدَ اللَّهِ كَيْفَ أَعْنَى وَاحِدًا وَ قَبَّحَ صُورَتَهُ؟ وَ كَيْفَ حَسَنَ صُورَةَ وَاحِدٍ وَ أَفْقَرَهُ؟ وَ كَيْفَ شَرَّفَ وَاحِدًا وَ أَفْقَرَهُ؟ وَ كَيْفَ أَعْنَى وَاحِدًا وَ وَضَعَهُ؟ ثُمَّ لَيْسَ لِهَذَا الْعَنِيِّ أَنْ يَقُولَ: وَ هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى يَسَارِي جَمَالِ فُلَانٍ؟ وَ لَا لِلْجَمِيلِ أَنْ يَقُولَ: هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى جَمَالِي فُلَانٍ؟ وَ لَا لِلشَّرِيفِ أَنْ يَقُولَ: هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى شَرِيفِي فُلَانٍ؟ وَ لَا لِلْوَضِيعِ أَنْ يَقُولَ: هَلَّا أَضَيْفَ إِلَى ضِعْتِي شَرَفِ فُلَانٍ؟ وَ لَكِنَّ الْحُكْمَ لِلَّهِ، يَفْسِمُ كَيْفَ يَشَاءُ وَ يَفْعَلُ كَمَا يَشَاءُ، وَ هُوَ حَكِيمٌ فِي أَعْمَالِهِ، مُحْمَدٌ فِي أَعْمَالِهِ

وَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: « وَ قَالُوا لَوْ لَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ الْقُرَيْشِيِّنَ عَظِيمٍ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٥٠٠)

លោកមិនអាចនិយាយដាក់ព្រះអង្គបានទេថា៖ "បំណាច់តែបានឲ្យទ្រព្យទៅបុគ្គលនោះហើយ គួរណាតែឲ្យសាស្តាភាពទៅបុគ្គលនោះផង ព្រោះបុគ្គលនោះមិនអាចនឹងត្រូវបង្ខំឲ្យធ្វើទង្វើណាមួយដែលផ្ទុយនឹងព្រះបំណង ឬត្រូវបង្ខំដោយវិធីណាមួយឡើយ ព្រោះព្រះអង្គបានប្រោសព្រំបុគ្គលនោះជាមុនស្រេចហើយ ។" អាប់ខុលឡោះហ្គីអ៊ីយ តើលោកបានឃើញទេ បុគ្គលដែលគេបានធ្វើឲ្យមានទ្រព្យធនថ្វីបើបុគ្គលនោះមានរូបអាក្រក់ ? បុគ្គលមានរូបស្អាតត្រូវធ្វើឲ្យក្រីក្រ ? បុគ្គលដែលត្រូវលើកតម្កើងតែក្រីក្រ ? បុគ្គលដែលគេបានធ្វើឲ្យមានទ្រព្យធនតែអាប៌ឌិន ? បុរសមានទ្រព្យធនមិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីខ្ញុំមិនមានរូបស្អាតដូចអ្នកនោះដែរជាមួយទ្រព្យសម្បត្តិ ? ឬអ្នកមានរូបស្អាតមិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គមិនបន្ថែមសម្រស់ឲ្យខ្ញុំដោយទ្រព្យរបស់បុគ្គលនោះ ? អ្នកធំធ្មើងមិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "អាចថែមទ្រព្យរបស់អ្នកនោះមកលើកិត្តិយសខ្ញុំបានទេ ? ឬអ្នកអាប៌ឌិនមិនត្រូវនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនឲ្យកិត្តិយសរបស់អ្នកនោះមកខ្ញុំ ?" តែការវិនិច្ឆ័យនៅលើអល់ឡោះហ្គីអ៊ីយ, ព្រះអង្គចែកការវិនិច្ឆ័យនោះស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គស្គាល់ទង្វើទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៤៣:៣១] ពួកគេថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនប្រទានគូរអាននេះចុះមកឲ្យបុរសឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់នៃស្រុកទាំងពីរនេះ ?" (تفسير الإمام العسكري ٢٥٣)

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

១១. តែ [ព្រោះតែពួកគេបំផ្លាញការឈ្វេងយល់ខ្លួនឯងដោយបាបកម្មនិងអំពើទុច្ចរិត] ពួកគេបដិសេធយ៉ោង ។ យើងបានត្រៀមភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសនូវសម្រាប់អ្នកណាដែលបដិសេធយ៉ោង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១

1. مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: أَحْبَبْنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الْقُرَشِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبَانَ الْكَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي الصَّامِتِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «اللَّيْلُ اثْنَا عَشْرَةَ سَاعَةً، وَ النَّهَارُ اثْنَا عَشْرَةَ سَاعَةً، وَ الشُّهُورُ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا، وَ الْأَيَّامُ اثْنَا عَشَرَ إِمَامًا، وَ النَّقَبَاءُ اثْنَا عَشَرَ نَقِيبًا، وَ إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَاعَةٌ مِّنْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ سَاعَةً، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ” بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَ أَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا“ .» (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١١٤، الغيبة: ١٥/٨٥).

១. [...] ទទួលបានមកពីអាប៊ូ អាល់-ស្វ័មិតដែលបានតំណាលត មកពីអាប៊ូ អាប៌ឌុលឡោះហ្គីយ៉ាត់ហ្សារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាយ៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ " ពេលយប់មាន ១២ ម៉ោង ។ ពេលថ្ងៃមាន ១២ ម៉ោង ។ ឯខែគឺមាន ១២ ខែ ។ ឯអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} គឺមាន ១២ អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ។ ឯមេដឹកនាំ គឺមាន ១២ មេដឹកនាំ ។ អាល្ល ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាម៉ោងមួយក្នុងចំណោមម៉ោងទាំង ១២ ។ ទាំងនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គីអ៊ីយ [២៥:១១] តែពួកគេ បដិសេធយ៉ោង ។

យើងបានត្រៀមភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទោសសម្រាប់អ្នកណាដែលបដិសេធយោង ។" (15/85: الغيبة)

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يُونُسَ الْمَوْصِلِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ رِبَاحِ الزُّهْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَلِيٍّ الْحَمَيْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو الخُنَعَمِيِّ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عَمَرَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَ أَغْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا"؟ فَقَالَ لِي: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّنَةَ اثْنَيْ عَشَرَ شَهْرًا، وَ جَعَلَ اللَّيْلَ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ سَاعَةً، وَ جَعَلَ النَّهَارَ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ سَاعَةً، وَ مِنَّا اثْنَتَيْ عَشَرَ مُحَدَّثًا، وَ كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَاعَةً مِنْ تِلْكَ السَّاعَاتِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١١٥، الغيبة: ١٣/٨٤).

២. [អាល់-នុម្ព័រ៉ាសី...] ទទួលបានមកពីអាល់-មូហ្សាដ៍ដួល ប៊ិន អ៊ូម៉ារដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ថា: "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ [២៥:១១] តែពួកគេបដិសេធយោង ។ យើងបានត្រៀមភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទោសសម្រាប់អ្នកណាដែលបដិសេធយោង មានន័យថាអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ បានបង្កើតឲ្យមានដប់ពីរខែក្នុងមួយឆ្នាំ ឲ្យមានដប់ពីរ ម៉ោងពេលយប់ ឲ្យមានដប់ពីរម៉ោងពេលថ្ងៃ ។ ក្នុងចំណោមយើង عليهم السلام ព្រះអង្គ وَجَدَّ ឲ្យមានអ្នកថ្លែងប្រាប់ (الغيبة: 13/84) ចំនួនដប់ពីររូប ។ អាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام ជាម៉ោងមួយក្នុងចំណោមម៉ោងទាំងនេះ ។" (13/84: الغيبة)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ هِلَالٍ، عَنْ عُمَرَ الْكَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي الصَّامِتِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ اثْنَتَا عَشْرَةَ سَاعَةً، وَ إِنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَشْرَفُ سَاعَةٍ مِنْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ سَاعَةً، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: "بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَ أَغْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١١٥، تفسير القمِّي ١١٢:٢).

៣. [អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម...] ទទួលបានមកពី អាហ្វិ អាល់-ស្ត្រីមិត ដែលបានថ្លែងថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានចរនៈថា: "យប់និងថ្ងៃ នីមួយៗសុទ្ធតែមានដប់ពីរម៉ោង ឯអាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ តួលីប عليه السلام ជាម៉ោងដ៏ថ្កុំថ្កើងរុងរឿងបំផុតក្នុងចំណោមម៉ោងទាំងដប់ពីរនោះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ អល់ឡោះហ្គ័រ وَجَدَّ [២៥:១១] តែពួកគេបដិសេធយោង ។ យើងបានត្រៀមភ្លើងដែលឆេះសន្ទោសន្ទោសសម្រាប់អ្នកណាដែលបដិសេធយោង ។" (112:2: تفسير القمِّي)

4. ابْنُ شَهْرٍ آشوب: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ حَاتِمٍ، فِي كِتَابِ (الْأَخْبَارِ) لِأَبِي الْفَرْجِ بْنِ شَادَانَ، أَنَّهُ نَزَلَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ" يَعْنِي كَذَّبُوا بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: وَ هُوَ الْمَرْوِيُّ عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ). ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١١٥، المناقب ١٠٣:٣).

៤. [អ៊ីបនូ ស្យាស្ថរី អាស៊ីប...] នៅក្នុងសាត្រាអាល់-អាកុំបារ របស់អាហ្វិ អាល់-ហ្សារីថ្ម ប៊ិន ស្យាស្ថាន ព្រះ បន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៥:១១] តែពួកគេបដិសេធយោង ត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើការប្រឆាំង ទល់នឹងវិទ្យាយ៉ាស្ត្រអាលី صلوات الله عليه والسلام ។ គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពីអាល់-រីដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام (103:3: المناقب)

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَ زَفِيرًا ﴿١٢﴾

១២. ពេលវា (គឺភ្លើងនរក) ឃើញពួកគេពីកន្លែងឆ្ងាយ ពួកគេនឹងបានឮវាបញ្ចេញសម្លេងកំហឹងនិងសម្លេងពោទ៍ ។

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾

១៣. ពេលគេប្រានពួកគេចូលទៅក្នុងកន្លែងមួយដ៏ចង្អៀតនាទីនោះ ដោយចង[ដោយប្រាក់ភ្លើង] ពួកគេនឹងស្រែកសូមឲ្យសូន្យបង់នាទី (គឺចង់ស្លាប់ភ្លាមៗ) ។

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾

១៤. [គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖] "ថ្ងៃនេះ ចូរពួកអ្នកកុំស្រែកសូមឲ្យសូន្យបង់តែមួយ តែចូរស្រែកសូមឲ្យសូន្យបង់ច្រើន ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១២-១៤

1. الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْكَاتِبُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي النَّجِّحِ، قَالَ: أَخْبَرَنِي عَيْسَى بْنُ مِهْرَانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكْرِيَّا، قَالَ: حَدَّثَنِي كَثِيرُ بْنُ طَارِقٍ، قَالَ: سَأَلْتُ زَيْدَ بْنَ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا". قَالَ: يَا كَثِيرُ، إِنَّكَ رَجُلٌ صَالِحٌ، وَ لَسْتُ بِمَتَّبِعِهِمْ، وَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكَ أَنْ تَهْلِكَ، إِنَّ كُلَّ إِمَامٍ جَائِرٍ، فَإِنَّ أَتْبَاعَهُ إِذَا أَمَرَ بِمَنْ إِلَى النَّارِ نَادَوْهُ بِاسْمِهِ، فَقَالُوا: يَا فُلَانُ، يَا مَنْ أَهْلَكْنَا، هَلُمَّ الْآنَ فَخَلِّصْنَا مِمَّا نَحْنُ فِيهِ، ثُمَّ يَدْعُونَ بِالْوَيْلِ وَ الثُّبُورِ، فَعِنْدَهَا يُقَالُ لَهُمْ: "لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا".

១. អាល់-ស្វែខ៍ នៅក្នុងអាល់-អាម៉ាលីរបស់លោក [...] ទទួលបានមកពីការស្រៀវ បឺន គួរកិច្ចដែលបានផ្អែងថាខ្ញុំបានសួរស្វែដ្ឋី បុត្ររបស់ អុលី បឺន អាល់-ហ្សាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ تعالى [២៥:១៤] "ថ្ងៃនេះចូរពួកអ្នកកុំស្រែកសូមឲ្យសូន្យបង់តែមួយឡើយ តែចូរស្រែកសូមឲ្យសូន្យបង់ច្រើន ។" លោកបានផ្អែងថា៖ "ការស្រៀវអឺយ លោកជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ។ ខ្ញុំមិនចោទលោកទេ តែខ្ញុំខ្លាចតែលោកនឹងវិនាសសូន្យបង់ ។ រាល់អ្វីម៉ាទាំងនោះ (គឺមិនមែនអ្វីម៉ាដែលជារាជបុត្ររាជនគ្គា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋី صلى الله عليه وسلم) មិនយុត្តិធម៌ត្រឹមត្រូវទេ ។ បើពួកគេតាមអ្វីម៉ានោះ គេនឹងបញ្ជាឲ្យពួកគេនៅក្នុងភ្លើងជាមួយអ្វីម៉ានោះដែលគេហៅដោយឈ្មោះ ។ ពួកគេនឹងថា៖ "អ្នកនេះមួយអឺយ អ្នកដែលបានធ្វើឲ្យយើងវិនាសសូន្យបង់អឺយ ។ សូមបង្ហើយយើងទៅ ។" បន្ទាប់មកពួកគេនឹងប្រទេចផ្កាសានិងបូងសូងសូមឲ្យវិនាស ។ ខណៈនោះគេ នឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ [២៥:១៤] "ថ្ងៃនេះចូរពួកអ្នកកុំស្រែកសូមឲ្យសូន្យបង់តែមួយឡើយ តែចូរស្រែកសូមឲ្យសូន្យបង់ច្រើន ។"

ثُمَّ قَالَ زَيْدُ بْنُ عَلِيٍّ (رَحِمَهُ اللَّهُ): حَدَّثَنِي أَبِي عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لِعَلِيِّ) لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا عَلِيُّ، أَنْتَ وَ أَصْحَابُكَ فِي الْجَنَّةِ. يَا عَلِيُّ، أَنْتَ وَ أَتْبَاعُكَ فِي الْجَنَّةِ». ** (الرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ١١٦، الأمالي ١: ٥٦).

បន្ទាប់មក ស្វែដ្ឋី បុត្ររបស់អុលី صلوات الله عليه والسلام បានផ្អែងថា៖ "ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ អុលី បឺន អាល់-ហ្សាសាន់ صلوات الله عليه والسلام

បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} អាល់-ហ្សុសែនី ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈ ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានប្រាប់អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} អឺយ អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} និងសារកទាំងឡាយ របស់អ្នកនឹងបាននៅក្នុងឋានសួគ៌ ។ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} អឺយ ជនទាំងឡាយដែលតាមអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងបាននៅក្នុង ឋានសួគ៌ ។" (الأمالی 1: 56)

2. عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: "إِذَا رَأَيْتَهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ"، قَالَ: مِنْ مَسِيرَةِ سَنَةٍ. قَالَ الطَّبْرَسِيُّ: وَ رُوِيَ ذَلِكَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).** (البرهان في تفسير القرآن الجزء 4 : صفحة 110، تفسير القمي 112: 2.)

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាអ៊ីមមានប្រសាសន៍អំពី [២៥:១២] ពេលវាឃើញពួកគេពីកន្លែងឆ្ងាយ ថា៖ "គឺ ចម្ងាយដើរផ្លូវមួយឆ្នាំ ។ អាល់-គ្លីបារស៊ីមានប្រសាសន៍ថាគេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។" (تفسير نور الثقلين 4: 8)

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾

១៥. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកទុច្ចរិត...]ថា៖ "តើអ្វីនេះប្រសើរជាង ឬសួនសួគ៌អមតៈ ដែលគេបានសន្យាឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត ? វាជារង្វាន់សម្រាប់ពួកគេ (ពួកអ្នកមានសទ្ធា ស្មោះ) និងជាទីដៅចុងក្រោយបង្អស់ ។"

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾

១៦. នៅទីនោះពួកគេនឹងបានអ្វីតាមតែប្រាថ្នា[ដោយរស់នៅក្នុងនោះ]ជាអនន្ត ។ នេះជាសន្យាដែល ព្រះម្ចាស់អ្នកជាអ្នកសម្រេចឲ្យទៅជាពិត ។

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾

១៧. ក្នុងថ្ងៃដែលព្រះអង្គនឹងប្រមូលពួកគេនិងអ្វីដែលពួកគេធ្វើសក្តារបូជាក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គ នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកអ្នកឬដែលបានធ្វើឲ្យបាវបម្រើអញទាំងនេះរង្វេង ឬក៏ពួកគេបាន រង្វេងផ្លូវដោយខ្លួនឯង ?"

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَعِآبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾

១៨. ពួកគេនឹងទូលថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ មិនសមរម្យសម្រាប់អស់ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំឡើយដែលយកអ្នកផ្សេងពីព្រះអង្គជាព្រះអាណាព្យាបាលនោះ តែព្រះអង្គបានឲ្យពួកគេ និងបុព្វបុរសរបស់ពួកគេត្រេកត្រអាល ទាល់តែពួកគេបានភ្លេចព្រះកម្រើន ហើយពួកគេបាន ក្លាយខ្លួនជាជនវិនាស ។"

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمِ مِّنْكُمْ نُدِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾

១៩. [អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមានព្រះបន្ទូលចំពោះអ្នកគោរពរូបបដិមានិងពួកបដិសេធសទ្ធាថា៖] "ពួកគេ

ប្រឆាំងសម្តីពួកអ្នក ដូច្នោះពួកអ្នកមិនអាចចៀស[ពីការដាក់ទោស]បានឡើយ ពុំមានអ្នកជួយ
ឡើយ ។ អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត[និងបង្កវិនាស] យើងនឹងឲ្យអ្នក
នោះត្រឡប់ទៅក្នុងម្លប់ជំងឺ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥-១៩

1. الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَاءِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَجَلَانَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ... قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الذِّكْرُ أَنَا وَالْأَيُّمَةُ أَهْلُ الذِّكْرِ... (الكافي , الجزء ١ , الصفحة ٢١٠)

១. អាល់-ហ្សុរកូន ប៊ិន មូហ្សាំម៉ាដូ បានតំណាលតមកពី មូអាល់ឡា ប៊ិន មូហ្សាំម៉ាដូ តមកពី អាល់-
វ៉ាស្តាអ៊ី តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វ ប៊ិន អាដូឡាន់ តមកពី អាឡិ យ៉ូកុំហ្សាវ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា៖
"រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ^{صلوات الله عليه} ជា អាល់-ស្មីក្ស (ព្រះកម្រើន) ឯអ៊ីម៉ា^{عليه السلام} ជា អាល់-លុល-ស្មីក្ស (កុលដ្ឋានព្រះ
កម្រើន)... ។" (សម្រង់ពី الكافي)

2. ابن بابويه، بإسناده عن أمية بن يزيد القُرشي، قال: قيل لرسول الله (صلى الله عليه وآله): ما العدل، يا رسول الله؟ قال: «الْفِدْيَةُ». قال: قيل: ما الصِّرف، يا رسول الله؟ قال: «التَّوْبَةُ». (البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة ١١٦، معاني الأخبار: ٢/٢٦٥)

២. [អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្វ...] ទទួលបានមកពី អាមីយ៉ាសូ ប៊ិន យ៉ាស្មីដូ អាល់-ក្លីរ៉ាស្មីដែលបានថ្លែងថា គេ
បានទូលរ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ^{صلوات الله عليه} ថា៖ "រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ^{صلوات الله عليه} អើយ អ្វីទៅយុត្តិធម៌ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានព្រះ
វចនៈថា៖ "ការលោះខ្លួន ។" គេបានទូលថា៖ "រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ^{صلوات الله عليه} អើយ អ្វីទៅចៀស ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}
មានព្រះវចនៈថា៖ "ការស្តាយក្រោយដែលបានធ្វើខុស ។" (معاني الأخبار: 2/265)

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لِيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ
فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

២០. យើងពុំបានចាត់បញ្ជូន កាលពីមុនអ្នក បណ្តាសាស្តាណាក្រៅពីបណ្តាសាស្តាដែលបរិភោគ
អាហារ ដែលដើរក្នុងបណ្តាទីផ្សារ[ដូចមនុស្សឯទៀត]នោះទេ ។ យើងបានធ្វើឲ្យអ្នកខ្លះក្នុង
ចំណោមពួកអ្នកទៅជាបទល្មើសសម្រាប់អ្នកឯទៀត ។ តើពួកអ្នកនឹងអត់ធ្មត់[លើមាតិកា
អល់ឡោះហ្វ]ទេ ? ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់មហាទស្សនាការ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២០

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مَوْلَايَ أَبُو
الْحُسَيْنِ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ
بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْحُسَيْنَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)، فَأَغْلَقَ عَلَيْهِمُ الْبَابَ، فَقَالَ: يَا أَهْلِي وَ أَهْلَ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ

جَلَّ يَفْرَأُ عَلَيْكُمْ السَّلَامَ، وَ هَذَا جِبْرِيْلُ مَعَكُمْ فِي الْبَيْتِ، وَ يَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: إِنِّي قَدْ جَعَلْتُ عَذْرُوكُمْ لَكُمْ فِتْنَةً، فَمَا تَقُولُونَ؟ قَالُوا: نَصِيرٌ- يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَا نَزَلَ مِنْ قَضَائِهِ، حَتَّى نَقْدَمَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ نَسْتَكْمِلَ جَزِيلَ ثَوَابِهِ، وَ قَدْ سَمِعْنَاهُ يَعِدُ الصَّابِرِينَ الْخَيْرَ كُلَّهُ

១. [មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អ៊ុប៊ាស់] ទទួលបានមកពី អ៊ីសា ប៊ិន ដាវុដ អាល់-ណាយ៉ារដែលបានថ្លែង ថាព្រះបរមត្រូវ ខ្ញុំ អាហ្វិ អាល់-ហ្សាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ុក្កុហ្សារ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី ព្រះបិតា ព្រះអង្គ តមកពីអាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្សារ ដែលមានវចនៈថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្វី បាន ប្រជុំអាមីរុល-មុមិនីន អុលី ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថិលិប ហ្សាទ្វីម៉ាស៊ូ អាល់-ហ្សាសាន់ អាល់- ហ្សិសៃនី ហើយចាក់សោទ្វារ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "កុលដ្ឋានខ្ញុំ និងកុលដ្ឋាន អល់ឡោះហ្វី អ៊ីយ អល់ឡោះហ្វី ធ្វើការរកចូមកដល់អស់អ្នក នៅក្នុងផ្ទះ ១ នេះគឺយ៉ូបរស្មីល ទៅក្នុងផ្ទះ នេះជាមួយអស់អ្នក ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វី មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញ បាន ធ្វើឲ្យពួកសត្រូវរបស់ពួកអ្នក ជាបទពិសោធន៍សម្រាប់ពួកអ្នក ។" តើអស់អ្នក មានពាក្យអ្វី និយាយទេ ?" ព្រះអង្គ ទាំងអស់បានទូលថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្វី អ៊ីយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងអត់ធ្មត់ ដើម្បីព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្វី និងសេចក្តីវិនិច្ឆ័យនានារបស់ព្រះអង្គ ដែលដាក់មក យើង នឹងសំដៅទៅរកអល់ឡោះហ្វី អស់ទូលបង្គំ នឹងប្រតិបត្តិតាមដើម្បីរង្វាន់ព្រះអង្គ ដោយស្មោះ ហើយបានឮថាសេចក្តីល្អនៅក្នុងការអត់ធ្មត់ ។"

فَبَكَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) حَتَّى سَمِعَ نَحِيْبَهُ مِنْ خَارِجِ الْبَيْتِ، فَتَرَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "وَ جَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَ تَصْبِرُونَ وَ كَانَ رَبُّكَ بِصِيرٍ" أَنَّهُمْ سَيَصْبِرُونَ، أَي سَيَصْبِرُونَ كَمَا قَالُوا (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ أَجْمَعِينَ). (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١١٧)

រស្មីលុលឡោះហ្វី បានស្រែកឮដល់ក្រៅផ្ទះ ។ ដូច្នោះអាយ៉ាស៊ូនេះក៏ត្រូវបានបើកឲ្យដឹង [២៥:២០] យើងបានធ្វើឲ្យអ្នកខ្លះក្នុងចំណោមពួកអ្នកទៅជាបទល្មើសពិសោធន៍សម្រាប់អ្នកដទៃត ។ តើពួកអ្នក នឹងអត់ធ្មត់[លើមាតិកាអល់ឡោះហ្វី]ទេ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់មហាទស្សនាការ ។ អស់ព្រះអង្គ នឹង អត់ធ្មត់ ។ អស់ព្រះអង្គ បានអត់ធ្មត់ដូចអស់ព្រះអង្គ បានថាមែន ។" (3 /372 :1 3) (تاويل الايات : 1/372)

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَيِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتْوًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

២១. ជនទាំងឡាយ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ។ ល ។) ដែលមិនជឿថាបានជួបយើងទេនោះ ថា៖ "ហេតុអ្វីគេមិនបញ្ជូនបណ្តាទេវតាចុះមករកយើង ? ឬ[ហេតុអ្វី]យើងមិនឃើញព្រះម្ចាស់យើង [ដោយផ្ទាល់ភ្នែក] ?" ។ ពិតមែន ពួកគេក្រអឺតក្រអោងតម្កើងខ្លួន ប្រទូសប្រឆាំងខ្លាំង ។

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَيِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حَجْرًا مَحْجُورًا ﴿٣٢﴾
២២. ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងបានឃើញទេវតាទាំងឡាយ ថ្ងៃនោះពុំមែនជាដំណឹងល្អសម្រាប់ពួកឧក្រិដ្ឋទេ ពួកគេ (ពួកទេវតា) នឹងថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "[នេះគឺ]បម្រាមដាច់ខាត (គេហាមពួកអ្នកមិនឲ្យ

យូសូហ្វ ១៨ ហ្វីស៊ុប ៣៧ - ៣៧ ១៩ ខែ ១៩

ចូលឋានសួគ៌ជាដាច់ខាត) ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២១-២២

1. وَ فِي كِتَابِ (الْجَنَّةِ وَ النَّارِ): عَنْ سَعِيدِ بْنِ جَنَاحٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَوْفُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَزْدِيُّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ ذَكَرَ حَدِيثَ قُبُضِ رُوحِ الْكَافِرِ، قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَإِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ، ضَرَبَتْ الْمَلَائِكَةُ وَجْهَهُ وَ ذُبُرَهُ، وَ قِيلَ: "أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ أَهْوَانٍ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَ كُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ"، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَ يَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا" فَيَقُولُونَ: حَرَامًا عَلَيْكُمْ الْجَنَّةُ مُحْرَمًا.»** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ١١٧)

១. យ៉ាហ្វៀរ អ៊ីបនូ យ៉ាស៊ីដូ អាស់-យូស្វ៍ហ្វីបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុបហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីការចាប់ វិញ្ញាណពួកបដិសេធសទ្ធា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលវាមកដល់បំពង់ក ពួកទេវតានឹងវាយ មុខនិងខ្នងអ្នកនោះ ហើយថា៖ [៦:៩៣] "ចូរឲ្យព្រលឹងពួកអ្នកចេញមក ។ ថ្ងៃនេះពួកអ្នកនឹងត្រូវតប ស្នងដោយទណ្ឌកម្មថោកទាបព្រោះពួកអ្នកបាននិយាយអំពីអល់ឡោះហ្វីខុសពីការពិត ពួកអ្នកបាន ក្រអឺតក្រអោងដាក់ព្រះសញ្ញាព្រះអង្គ" និងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{جل} [២៥:២២] ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងបាន ឃើញទេវតាទាំងឡាយ ថ្ងៃនោះពុំមែនជាដំណឹងល្អសម្រាប់ពួកឧក្រិដ្ឋទេ ពួកគេនឹងថ្លែងថា៖ "[នេះគឺ] បម្រាមដាច់ខាត ។" ដូច្នេះពួកទេវតានឹងថា៖ "គេហាមពួកអ្នក មិនឲ្យចូលឋានសួគ៌ទេ ដោយព្រះបម្រាម [តឹងរ៉ឹង] ។" (الاختصاص: 359) 6:93-94

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا ﴿٣٥﴾

២៣. យើងនឹងចាត់ការអំពើដែលពួកគេបានសាង យើងនឹងធ្វើឲ្យវាទៅជាលម្អងធ្លាក់រាត់រាយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៣

1. الاعمال لا تقبل الا بالولاية

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَمَّا الزَّكَاةُ فَقَدْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَنْ أَدَّى الزَّكَاةَ إِلَىٰ مُسْتَحِقِّهَا، وَ قَضَى الصَّلَاةَ عَلَىٰ حُدُودِهَا، وَ لَمْ يُلْحَقْ بِحَيٍّ مِنَ الْمُؤَبِقَاتِ مَا يُبْطَلُهُمَا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُعْطَاهُ كُلُّ مَنْ فِي تِلْكَ الْعَرَصَاتِ حَتَّىٰ يَرْفَعَهُ نَسِيمَ الْجَنَّةِ إِلَىٰ أَعْلَىٰ عُرْفِهَا وَ عَلَائِهَا بِحَضْرَةِ مَنْ كَانَ يُوَالِيهِ مِنْ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

១. គេនឹងមិនទទួលទង្វើទាំងឡាយទេ បើគ្មានវិទ្យាយ៉ាស់

អ៊ីម៉ាហ្វាសាន់ អាស់-អាស់ការី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីស្វាកាតូថា វិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាបរិច្ចាគស្វាកាតូឲ្យទៅបុគ្គលដែលសមនឹងបានស្វាកាតូនោះ ធ្វើស្រ្តីឡាតូក្នុងក្របខណ្ឌរបស់ ស្រ្តីឡាតូនោះ មិនធ្វើឲ្យស្រ្តីឡាតូនោះទៅជាមោឃៈដោយសារទង្វើណាមួយទេ ក្រោយពីនោះ អ្នកនោះ នឹងលេចឡើងក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះក្នុងសភាពមួយដែលបុគ្គលដទៃតែងបាន ខ្យល់ឋានសួគ៌នឹងហែហាម

អ្នកនោះទៅកាន់ទីខ្ពស់ទៅរកជនទាំងឡាយដែលនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តុររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} និងរាជបុត្រ រាជនាម ^{عليه السلام} និងបរិសុទ្ធរបស់គេ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ។"

وَمَنْ بَخِلَ بِرِكَاتِهِ وَ أَدَى صَلَاتِهِ، فَصَلَاتُهُ مَحْبُوسَةٌ دُونَ السَّمَاءِ إِلَى أَنْ يَجِيءَ [حِينَ] رِزْقَاتِهِ، فَإِنْ أَذَاهَا جُعِلَتْ كَأَحْسَنِ الْأَفْرَاسِ مَطْبِيَّةً لِرِزْقِهِ، فَحَمَلَتْهَا إِلَى سَاقِ الْعَرْشِ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: سِرٌّ إِلَى الْجِنَانِ، وَ أَرْكُضُ فِيهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَمَا أَنْتَهِى إِلَيْهِ رِزْقُكَ فَهُوَ (كُلُّهُ بِسَائِرِ مَا تَمَسَّهُ لِبَاعِنِكَ) فَيَرْكُضُ فِيهَا عَلَى أَنْ كُلَّ رِزْقَةٍ مَسِيرُهُ سَنَةٌ فِي قَدْرِ لَمَحَّةِ بَصَرِهِ مِنْ يَوْمِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، حَتَّى يَنْتَهِيَ [بِهِ] إِلَى حَيْثُ مَا شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى، فَيَكُونُ ذَلِكَ كُفْلَهُ لَهُ، وَ مِنْهُ عَنْ يَمِينِهِ وَ شِمَالِهِ، وَ أَمَامِهِ وَ خَلْفِهِ، وَ وَفْوِهِ وَ تَحْتِهِ. وَ إِنْ بَخِلَ بِرِزْقَاتِهِ وَ لَمْ يُؤَدِّهَا، أُمِرَ بِالصَّلَاةِ فَرَدَّتْ إِلَيْهِ، وَ لُقِيَ كَمَا يُلْفُ الثُّوبُ الْخَلْقَ، ثُمَّ يُضْرَبُ بِهَا وَجْهَهُ، وَ يُقَالُ [لَهُ]: يَا عَبْدَ اللَّهِ مَا تَصْنَعُ بِهَذَا دُونَ هَذَا؟ قَالَ: فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَا أَسْوَأَ حَالٍ هَذَا [وَ اللَّهِ]!

បុគ្គលដែលកំណាញ់បរិច្ចាគស្វកាកាត់តែធ្វើស្លៀកឡាត់យ៉ាងជាប់ជួន ស្លៀកឡាត់របស់អ្នកនោះត្រូវគេកាត់ទុក ក្នុងមេឃទាល់តែដល់ពេលអ្នកនោះបរិច្ចាគស្វកាកាត់ ។ ពេលណាអ្នកនោះបរិច្ចាគស្វកាកាត់តាម ពេល នោះស្វកាកាត់នោះនឹងដូចសេះលឿនដែលស្តាប់បង្គាប់ស្លៀកឡាត់អ្នកនោះ ។ វានឹងនាំស្លៀកឡាត់នោះឡើង ទៅដើមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។" អល់ឡោះហ្គ័ដ្ឋនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកទៅសួរសួគ៌ទៅ ចូររត់នៅ ក្នុងសួរសួគ៌នោះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ អ្វីៗដែលអ្នករត់ទៅដល់និងអ្វីៗដែលអ្នកប៉ះ (គឺខាងឆ្វេង និងខាងស្តាំសួរសួគ៌នោះ) នឹងបានទាំងអស់មកអ្នក ។ ដូច្នោះវានឹងរត់ ចម្ងាយរត់មួយប៉ប្រិចក្នែកស្មើ នឹងចម្ងាយសេះបោលមួយឆ្នាំ វានឹងធ្វើដូចនេះតទៅទៀតលុះដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ លុះដល់ពេលណាមួយ ស្រេចតែលើអល់ឡោះហ្គ័ដ្ឋ ។ បន្ទាប់មក ដែនទីដែលវារត់បាន អ្វីៗដែលនៅខាងឆ្វេងវា នៅខាងស្តាំវា នៅពីលើវា នៅពីក្រោមវា នឹងត្រូវទុកសម្រាប់អ្នកស្លៀកឡាត់ ។ បើអ្នកនោះកំណាញ់បរិច្ចាគស្វកាកាត់ គេនឹង បញ្ជាឲ្យស្លៀកឡាត់វិលត្រឡប់ទៅរកអ្នកដែលបានធ្វើស្លៀកឡាត់វិញ ហើយត្រូវបត់ទុកចោលដូចសំលៀក បំពាក់ចាស់ ។ គេនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "បាវព្រះអើយ តើគេនឹងយកស្លៀកឡាត់នេះទៅធ្វើអ្វីបើគ្មាន ស្វកាកាត់នោះ?" បណ្តាសាវករបស់ព្រះសាស្តា ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័ដ្ឋ ស្ថានភាព របស់អ្នកនេះអាក្រក់ណាស់ ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَوْ لَا أَنْبِئُكُمْ بِمَنْ هُوَ أَسْوَأُ حَالًا مِنْ هَذَا؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ . قَالَ: رَجُلٌ حَضَرَ الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى، فَفُتِنَ مُقْبِلًا غَيْرَ مُدْبِرٍ، وَ الْخُورُ الْعَيْنُ يَتَطَّلَعْنَ إِلَيْهِ، وَ حُرَّانُ الْجِنَانِ يَتَطَّلَعُونَ [إِلَى] وَرُودِ رُوحِهِ عَلَيْهِمْ [وَ أَمْلَاكَ السَّمَاءِ] وَ أَمْلَاكَ الْأَرْضِ يَتَطَّلَعُونَ [إِلَى] نُزُولِ حُورِ الْعَيْنِ إِلَيْهِ، وَ أَمْلَاكِكُمْ حُرَّانُ الْجِنَانِ، فَلَا يَأْتُونَهُ. فَتَقُولُ مَلَائِكَةُ الْأَرْضِ حَوَائِي ذَلِكَ الْمَقْتُول: مَا بَأَلْ الْخُورِ [الْعَيْنِ] لَا يَنْزِلَنَّ إِلَيْهِ؟ وَ مَا بَأَلْ حُرَّانِ الْجِنَانِ لَا يَرُدُّونَ عَلَيْهِ؟

វិស្វលុលឡោះហ្គ័ដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} សូមប្រាប់អស់លោកអំពីបុគ្គលដែលនៅក្នុងស្ថានភាព អាក្រក់ជាងនេះបានទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "បាន វិស្វលុលឡោះហ្គ័ដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} អើយ ។" ព្រះអង្គ ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មានព្រះ វចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់រង់ចាំឃ្លីហ្វាដ្ឋលើមាតិអល់ឡោះហ្គ័ដ្ឋ ត្រូវសម្លាប់ ។ ពួកនារីសួគ៌រង់ចាំបុរសនោះ យ៉ាងអន្ទះអន្ទែងបណ្តាអភិបាលសួរសួគ៌ក៏រង់ចាំវិញ្ញាណបុរសនោះមករកពួកគេដែរ ។ ទាំងបណ្តា ទេវតាមេឃ ទាំងបណ្តាទេវតាផែនដីរង់ចាំពួកនារីសួគ៌ចុះមករកបុរសនោះ ។ តែបណ្តាអភិបាលសួរ សួគ៌និងបណ្តាទេវតាមេឃមិនមកជិតបុរសនោះទេ ។ បណ្តាទេវតាផែនដីឆ្ងល់ សួរថា៖ "ហេតុអ្វីពួកនារី សួគ៌មិនចុះមករកបុរសនោះ? ហេតុអ្វីបណ្តាអភិបាលសួរសួគ៌មិនមកជិតបុរសនោះ?"

فَيُنَادُونَ مِنْ فَوْقِ السَّمَاءِ السَّابِعَةِ: يَا أَيُّهَا الْمَلَائِكَةُ، انظُرُوا إِلَى آفَاقِ السَّمَاءِ [و] دُونِهَا. فَيَنْظُرُونَ، فَإِذَا تَوَحَّدَ هَذَا الْعَبْدَ [الْمُتَّوَلِّ] وَ إِيْمَانُهُ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ صَلَاتُهُ وَ رِكَائُهُ، وَ صِدْقَتُهُ، وَ أَعْمَالُ بَرِّهِ كُلُّهَا مَحْبُوسَاتٌ دُونِ السَّمَاءِ، وَ قَدْ طَبَقَتْ آفَاقُ السَّمَاءِ كُلُّهَا كَأَلْفِإِلَةٍ الْعَظِيمَةِ فَذَمَلَّتْ مَا بَيْنَ أَقْصَى الْمَشَارِقِ وَ الْمَغَارِبِ، وَ مَهَابِ الشَّمَالِ وَ الْجَنُوبِ تُنَادِي أَمْلَاكَ تِلْكَ الْأَفْعَالِ الْخَامِلُونَ لَهَا، الْوَارِدُونَ بِهَا: مَا بَالُنَا لَا نُفْتَحُ لَنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ لِنَدْخُلَ إِلَيْهَا بِأَعْمَالِ هَذَا الشَّهِيدِ فَيَأْتُرُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِفَتْحِ أَبْوَابِ السَّمَاءِ، فَتُفْتَحُ، ثُمَّ يُنَادَى هؤُلَاءِ الْأَمْلَاكُ: ادْخُلُوهَا إِنْ قَدَرْتُمْ. فَلَا تُقْلَلُهَا أَجْنِحَتُهُمْ، وَ لَا يُقَدِّرُونَ عَلَى الْإِرْتِفَاعِ بِتِلْكَ الْأَعْمَالِ. فَيَقُولُونَ: يَا رَبَّنَا لَا نَقْدِرُ عَلَى الْإِرْتِفَاعِ بِهَذِهِ الْأَعْمَالِ.

មានសម្លេងមួយមកពីមេឃទីប្រាំពីរថា៖ "អស់ទេវតាអើយ ចូរមើលទៅឯងដោយមេឃទាបជាងគេ ។" ពួកគេក៏មើលឃើញអ្នកទទួលសាក្សីរបស់អ្នកនេះដែលថាមានអល់ឡោះហ្វ្លែតៃមួយ ឃើញទុក្ខរៈកម្មរបស់អ្នកនេះ ឃើញជំនឿចំពោះព្រះសាស្ត្រា^{صلوات الله عليه}របស់អល់ឡោះហ្វ្លែតៃរបស់អ្នកនេះ ឃើញស្នំឡាតុំ ស្វាកាតុំ ទាននិងទង្វើទៀតរបស់អ្នកនេះត្រូវកាក់ទុកក្បែរដោយមេឃ ។ អ្វីៗទាំងនេះត្រូវកាក់ទុកនៅទីនេះពីទិសខាងកើតទៅទិសខាងលិច ពីទិសខាងជើងទៅទិសខាងត្បូង ។ អស់ទេវតាដែលទទួលបន្ទុកទាំងនេះនៅតែថា៖ "ហេតុអ្វីបានជាទ្វារមេឃមិនត្រូវបើកឲ្យយើង ដើម្បីយើងនឹងចូលទៅជាមួយទង្វើទាំងឡាយរបស់ទុក្ខរៈបុរសរូបនេះ ។" បន្ទាប់មក អាស្រ័យព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្វ្លែតៃ ទ្វារនឹងត្រូវបើកឲ្យពួកគេ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសប្រាប់ទេវតាទាំងនេះថា៖ "ចូរចូលទៅតាមសមត្ថភាពពួកអ្នកចុះ ។" ពួកគេនឹងមិនអាចធ្វើបែបនេះជាមួយទង្វើទាំងនេះបានទេ ហើយពួកគេទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{صلى الله عليه وسلم}អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនអាចនាំទង្វើទាំងនេះឡើងទៅបានទេ ។"

فَيُنَادِيهِمْ مُنَادِي رَبَّنَا عَزَّ وَ جَلَّ: يَا أَيُّهَا الْمَلَائِكَةُ لَسْتُمْ حَمَلِي هَذِهِ الْأَنْقَالِ [الصَّاعِدِينَ بِهَا] إِنْ حَمَلْتَهَا الصَّاعِدِينَ بِهَا - مَطَايَاهَا - الَّتِي تَرْفَعُهَا إِلَى دُونِ الْعَرْشِ، ثُمَّ تَقْرَأُ فِي دَرَجَاتِ الْجَنَانِ. فَتَقُولُ الْمَلَائِكَةُ: يَا رَبَّنَا مَا مَطَايَاهَا؟ فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: وَ مَا الَّذِي حَمَلْتُمْ مِنْ عِنْدِهِ؟ فَيَقُولُونَ: تَوَحَّدَهُ لَكَ، وَ إِيْمَانُهُ بِنَبِيِّكَ. فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: مَطَايَاهَا مُوَالَاةٌ عَلَيَّ أَخِي نَبِيِّي، وَ مُوَالَاةٌ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ، فَإِنَّ أُتِيَتْ فَهِيَ الْحَامِلَةُ الرَّافِعَةُ الْوَاضِعَةَ لَهَا فِي الْجَنَانِ.

បន្ទាប់មកអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ្លែតៃថា៖ "អស់ទេវតាអើយ បន្ទុកទាំងនេះមិនមែនពួកអ្នកទេជាអ្នកលីសែងនោះ តែពួកអ្នកត្រូវការជំនួយពីជំនិះពិសេសដែលនឹងនាំយកបន្ទុកទាំងនេះឡើងទៅជាន់លើនៃសួនសួគ៌ ។" ពួកទេវតានឹងសួរថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{صلى الله عليه وسلم}អើយ ជំនិះអ្វីទៅ?" អល់ឡោះហ្វ្លែតៃនឹងមានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា៖ "អ្វីទៅដែលពួកអ្នកកំពុងលីសែងនោះ?" ពួកទេវតានឹងទូលថា៖ "ការទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وسلم}ជាព្រះតែមួយគត់របស់គេ ជំនឿលើព្រះសាស្ត្រា^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះអង្គបួន អល់ឡោះហ្វ្លែតៃនឹងមានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា៖ "ឯណាទៅសេចក្តីស្រឡាញ់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រុសប្រុសរបស់សាស្ត្រា^{صلوات الله عليه وسلم}អញ ឯណាសេចក្តីស្រឡាញ់អ៊ីម៉ា^{عليه}បរិសុទ្ធ? ទាំងនេះឯងជាជំនិះដែលនឹងលើកទង្វើទាំងនេះរបស់បុរសនេះឡើងទៅឯសួនសួគ៌ ។"

فَيَنْظُرُونَ فَإِذَا الرَّجُلُ مَعَ مَا لَهُ مِنْ هَذِهِ الْأَشْيَاءِ، لَيْسَ لَهُ مُوَالَاةٌ عَلَيَّ بِنِ أَبِي طَالِبٍ وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِ، وَ مُعَادَاةٌ أَعْدَائِهِمْ. فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلْأَمْلَاكِ الَّذِينَ كَانُوا حَامِلِيهَا: اعْتَرَلُوهَا، وَ احْفَظُوا بِمَرَكَزِكُمْ مِنْ مَلَكُوتِي لِئَاتِمَّ مِنْ هُوَ أَحَقُّ بِحَمَلِهَا، وَ وَضَعَهَا فِي مَوْضِعِ

اسْتَحَقَّهَا. فَتَلْحَقُ تِلْكَ الْأَمْثَالَ بِمَرَكَزِهَا الْمَجْعُولَةِ لَهَا.

ពួកទេវតានឹងមើលទង្វើទាំងឡាយរបស់អ្នកនេះ នឹងឃើញថាអ្នកនេះមិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់អាល្លឺហ្កា ចំណោមទង្វើទាំងឡាយរបស់អ្នកនេះ ឬមិនមានការស្អប់ពួកសត្រូវរបស់អាល្លឺហ្កាទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ និងមានព្រះបន្ទូលចំពោះអល់ទេវតាលីសែងទង្វើទាំងឡាយថា៖ "ចូរពួកអ្នកទុកទង្វើទាំងនេះឲ្យជំនិះចុះ ដែលអាចលីសែងទង្វើទាំងនេះរួច ហើយត្រឡប់ទៅកាន់កន្លែងពួកអ្នកវិញចុះ ។" ពួកទេវតាក៏ចោលទង្វើទាំងនេះ ហើយត្រឡប់ទៅកាន់កន្លែងពួកគេវិញ ។"

ثُمَّ يُنَادِي مُنَادِي رَبِّنَا عَزَّ وَجَلَّ: يَا أَيُّهَا الرَّبَّانِيَّةُ تَنَاوَلِيهَا، وَ حُطِّبَهَا « إِي سَوَاءَ الْجَحِيمِ »، لِأَنَّ صَاحِبَهَا لَمْ يَجْعَلْ لَهَا مَطَابَا مِنْ مُوَالَاةِ عَلِيٍّ وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ آلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ. قَالَ [رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ]: فَتَنَاوَلُ تِلْكَ الْأَمْثَالَ، وَ يُقَلِّبُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ تِلْكَ الْأَنْقَالَ أَوْزَارًا وَ بَلَايَا عَلَى بَاعِنِهَا لِيَمَا فَارَقَتْهَا مَطَابَاهَا مِنْ مُوَالَاةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ نَادَتْ تِلْكَ الْمَلَائِكَةُ إِلَى مُخَالَفَتِهِ لِعَلِّيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ مُوَالَاةِ لِأَعْدَائِهِ. فَيَسْلُطُهَا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ هِيَ فِي صُورَةِ الْأَسْوَدِ عَلَى تِلْكَ الْأَعْمَالِ، وَ هِيَ كَالْعُرْبَانِ وَ الْفَرَسِ فَتَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِ تِلْكَ الْأَسْوَدِ نِيرَانٌ تُحْرِقُهَا، وَ لَا يَبْقَى لَهُ عَمَلٌ إِلَّا أَحْطَطَ وَ يَبْقَى عَلَيْهِ مُوَالَاةُ لِأَعْدَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ جَحْدُهُ وَ لَا يَبْقَى فَيُقِرُّهُ ذَلِكَ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ فَإِذَا هُوَ قَدْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُ، وَ عَظُمَتْ أَوْزَارُهُ وَ أَنْقَالُهُ. فَهَذَا أَسْوَأُ خَالًا مِنْ مَانِعِ الرَّكَاةِ الَّذِي يَحْفَظُ الصَّلَاةَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، الجزء ١ ، الصفحة ٧٦)

បន្ទាប់ពីនោះមក អ្នកប្រកាសរបស់ព្រះម្ចាស់ យើងដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជិ នឹងប្រកាសថា៖ "ទេវតាធ្វើទណ្ឌកម្មអើយ ចូរយកទង្វើទាំងនេះទៅឯភ្លើងនរកទៅ ព្រោះអ្នកនោះមិនបាននាំមកនូវសេចក្តីស្រឡាញ់អាល្លឺហ្កា និងបុគ្គលប្រសើរលើសគេក្នុងចំណោមបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ ទេ ។" រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេវតាធ្វើទណ្ឌកម្មនឹងលេបទង្វើទាំងនេះ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ និងប្តូរទង្វើទាំងនេះទៅជាបន្ទុកនិងទុក្ខវេទនា ព្រោះពួកវាមិនត្រូវនាំមកដោយសេចក្តីស្រឡាញ់អាមីរុល-មមីនីន ទេ ។ ទេវតាទាំងនេះនឹងហៅទង្វើ (គឺការស្អប់អាល្លឺហ្កា និងការចងមិត្តភាពជាមួយពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ) អល់ឡោះហ្គ័រនឹងប្តូរទង្វើទាំងនេះទៅជាពស់ខ្មៅនិងក្អែកដែលមានភ្លើងចេញពីមាត់ដែលកម្ទេចចោលទង្វើទាំងអស់របស់អ្នកនោះ ។ គេនឹងមិនទុកឲ្យអ្វីមួយនៅសល់ឡើយ លើកលែងតែមិត្តភាពរបស់អ្នកនោះចំពោះសត្រូវរបស់អាល្លឺហ្កា និងការប្រយុទ្ធរបស់អ្នកនោះទល់នឹងមិត្តរបស់ព្រះអង្គ ហើយទង្វើទាំងពីរនេះបានធ្វើឲ្យអ្នកនោះចូលនរក ។ ទង្វើទាំងអស់របស់អ្នកនោះត្រូវវិនាសបែបនេះឯង ហើយបន្ទុកនិងសេចក្តីលំបាករបស់អ្នកនោះនឹងកើនឡើង ។ នេះគឺស្ថានភាពអាក្រក់លើសស្ថានភាពបុគ្គលដែលមិនបរិច្ចាគស្វាភាពតែធ្វើស្រឡាត្តយ៉ាងជាប់លាប់ ។"

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام)

2. فِي كِتَابِ عِلَلِ الشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي إِسْحَاقَ اللَّيْثِيِّ عَنِ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ أَبُو إِسْحَاقَ بَعْدَ أَنْ قَالَ: وَ أَجِدُ مِنْ أَعْدَائِكُمْ وَ مِنْ نَاصِيئِكُمْ مَنْ يُكْتَبُ مِنَ الصَّلَاةِ وَ مِنَ الصِّيَامِ وَ يُخْرِجُ الزَّكَاةَ وَ يُتَابِعُ بَيْنَ الْحَجِّ وَ الْعُمْرَةِ، وَ يُخْضُ عَلَى الْجِهَادِ وَ يَأْتُرُ عَلَى الْبَيْرِ وَ عَلَى صِلَةِ الْأَرْحَامِ، وَ يُقْضِي حُقُوقَ إِخْوَانِهِ وَ يُؤَاسِيهِمْ مِنْ مَالِهِ، وَ يَتَجَنَّبُ شُرْبَ الْخَمْرِ وَ الْزِنَا وَ الْبُؤْسَاتِ وَ سَائِرِ الْفَوَاحِشِ،

២. នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីឡាល់ អាល់-ស្វាអ៊ី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់អាថ្នី អ៊ីសហ្គាត់ អាល់-បៃស្ត្រី នោះមានសេចក្តីវាយការណ៍ថា អ៊ីម៉ា អាល់-បាគៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្នូរវែងមួយ កាលអាថ្នី អ៊ីសហ្គាត់បានថា៖ "ទូលបង្គំបានសំគាល់ឃើញថា ពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកដែល ប្រឆាំងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (ណាស្ត្រីប៊ី) គឺពួកដែលខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការបំពេញស្នូរឡាត់ ពួកដែលកាន់សីលគ្រណាម អាហារ ពួកដែលបរិច្ចាគស្វាភាព ពួកដែលទៅបំពេញពិធីហ្វាត្វា និងអ៊ីម៉ា ពួកដែលបបួលធ្វើយ៉ូហ្វាដូ ពួកដែលណែនាំគេឲ្យប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ ពួកដែលរក្សាទំនាក់ទំនង ពួកដែលបំពេញតាមសិទ្ធិរបស់បងប្អូន ខ្លួន ហើយចាត់ទុកពួកគេថាមានទ្រព្យស្មើនឹងខ្លួនឯង ពួកដែលចៀសវាងសេពគ្រឿងស្រវឹង ចៀសវាង ការប្រព្រឹត្តខុសផ្លូវភេទ និងចៀសវាងការរួមភេទតាមរន្ធតូចនិងអំពើផ្ទុយសីលធម៌ឯទៀត ?"

وَأَرَى النَّاصِبَ عَلَىٰ مَا هُوَ عَلَيْهِ يَمَّا وَصَفْتُهُ مِنْ أَعْمَالِهِمْ لَوْ أُعْطِيَ أَحَدٌ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ذَهَبًا وَ فَضَّةً أَنْ يَزُولَ عَنْ مَحَبَّةِ الطَّوَاعِيَةِ وَ مُوَالَاتِهِمْ إِلَىٰ مُوَالَاتِكُمْ مَا فَعَلَ، وَ لَا زَالَ وَ لَوْ ضُرِبَتْ حَيَاتِهِمْ بِالسُّيُوفِ فِيهِمْ وَ لَوْ قُتِلَ فِيهِمْ مَا ارْتَدَعَ وَ لَا رَجَعَ، وَ إِذَا سِعَ أَحَدُهُمْ مَنْقَبَةً لَكُمْ وَ فَضْلًا اسْتَمَّازَ مِنْ ذَلِكَ وَ تَغَيَّرَ لَوْنُهُ وَ رُئِيَ كِرَاهَةً ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ، وَ بُعْضًا لَكُمْ وَ مَحَبَّةً لَهُمْ

អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបថា៖ "ប្រសិនបើបុគ្គលណាស្ត្រីប៊ីស្ថិតនៅលើអ្វីដែលលោកបានអធិប្បាយពាក់ព័ន្ធនឹង ទង្វើរបស់គេដែលប្រកបដោយគុណសម្បត្តិនោះមែន ទោះបីខ្ញុំយកមាសប្រាក់ពីទិសខាងកើតនិងទិស ខាងលិចមកឲ្យបុគ្គលនោះ ក៏បុគ្គលនោះមិនណាយស្រឡាញ់ពួកសាហារយង់យួង (បុគ្គលទីមួយនិង បុគ្គលទីពីរ) និងបនពួកគេនោះដែរ ឲ្យបែរមកជាមិត្តរបស់លោក ។ បុគ្គលនោះមិនធ្វើបែបនេះទេ ហើយ ក៏មិនរសាយចិត្តពីនោះទេដែរ ។ ប្រសិនបើខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} វាយប្រហារពួកគេ (គឺស្ត្រីអ្នាស្ត) ដោយដាក់ក្នុង ចំណោមពួកគេ ហើយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើអំពើនេះនៅក្នុងចំណោមពួកគេនេះ ពួកគេនឹងមិនបែរក្រោយ ហើយ នឹងមិនត្រឡប់ (ទៅរកភាពបដិសេធសទ្ធា) វិញទេ ។ តែបើពួកគេណាម្នាក់ (គឺណាស្ត្រីប៊ី) បានឮសេចក្តី សរសើរនិងគុណសម្បត្តិរបស់អស់លោក វាធ្វើឲ្យបុគ្គលនោះតឹងទ្រូង បុគ្គលនោះផ្លាស់ប្តូរទឹកមុខ ។ នៅលើមុខបុគ្គលនោះនឹងលេចឡើងនូវភាពស្អប់ខ្ពើមមកលើរូបអស់លោក (គឺស្ត្រីអ្នាស្ត) និងសេចក្តី ស្រឡាញ់ចំពោះពួកគេនោះ (បុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) ។

قَالَ: فَتَبَسَّمَ الْبَاقِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ ثُمَّ قَالَ: يَا إِبْرَاهِيمُ «هَا هُنَا هَلَكْتَ الْعَامِلَةُ النَّاصِبَةُ تَصَلِّي تَارًا حَامِيَةً تُسْقَى مِنْ عَيْنِ آيَةٍ» وَ مِنْ ذَلِكَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ قَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٩)

លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថា អាល់-បាគៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} ញញឹម បន្ទាប់មកមានវចនៈថា៖ "អ៊ីបរហ៊ុមអ៊ីយ! នេះ គឺកន្លែងដែលពួកគេត្រូវរកម្តេចចោល គឺ [៨៨:៣] អ្នកប្រទូសប្រឆាំងដែលនឿយហត់ [៨៨:៤] ចូលទៅ ក្នុងភ្លើងសែនក្តៅ [៨៨:៥] នឹងត្រូវបំផ្លិកទឹកដែលចេញពីប្រភពទឹកក្តៅពុះកញ្ជ្រោល ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿង នេះ អល់ឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា [២៥:២៣] យើងនឹងចាត់ការអំពើដែលពួកគេបានសាង យើងនឹង ធ្វើឲ្យវាទៅជាលម្អងធូលីរាត់រាយ ។" (តាហ្វាសៀរ នូវ អាល់-ស្វាអ៊ី ខណ្ឌ៨៨ ហ្វាត្វាខ្លីស្នូរ ៩)

3. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ مَنْصُورِ الْبُرْجِيِّ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ: إِنَّ أَعْمَالَ الْعِبَادِ تُعْرَضُ كُلَّ حَمِيسٍ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَإِذَا كَانَ يَوْمَ عَرَفَةَ هَبَطَ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ

تَبَارَكَ وَتَعَالَى « وَ قَدَّمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا » فَعَلْتُ جَعَلْتُ فَدَاكَ أَعْمَالُ مَنْ هَذِهِ قَالَ أَعْمَالُ مُبْغِضِينَ وَ مُبْغِضِي شَيْعَتِنَا. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , الجزء ١ , الصفحة ٤٢٦)

៣. សូរ្យវិញ្ញាណកថា ប្រាប់ ខ្ញុំបានឮអាចូរ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "រៀងរាល់ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ គេនាំទង្វើរបស់បាវទាំងឡាយទៅបង្ហាញរឿងសុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ។ បើថ្ងៃនោះគឺថ្ងៃអាវុហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់^{صلى الله عليه وسلم} បញ្ជូនទង្វើទាំងនោះចុះមក ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} [២៥:២៣] យើងនឹងចាត់ ការអំពើដែលពួកគេបានសាង យើងនឹងធ្វើឲ្យវាទៅជាលម្អងឆ្ងល់រីករាយ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យ ទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តើទង្វើទាំងឡាយរបស់ទូលបង្គំនៅជាមួយទង្វើទាំងនេះ ទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើទង្វើទាំងឡាយរបស់ពួកដែលស្អប់យើង^{عليهم السلام} និងស្អប់ស្តីអាស្រ័យ យើង^{عليهم السلام} ។" (بصائر الدرجات) ក្បាល៩ ខណ្ឌ៤ ហ្ន៎ខ្លឹមស្នង១៥)

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿١٤﴾

២៤. ជនឋានសួគ៌ នាថ្ងៃនោះ នឹងបានអាស្រ័យក្នុងលំនៅដ្ឋានដ៏ប្រសើរបំផុត និងមានទីអាស្រ័យដ៏ ប្រណិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៤

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَ أَحْسَنُ مَقِيلًا" فَبَلَّغْنَا - وَ اللَّهُ أَعْلَمُ - أَنَّهُ إِذَا اسْتَوَى أَهْلُ النَّارِ إِلَى النَّارِ لِيُنْتَطَقَ بِهِمْ قَبْلَ أَنْ يَدْخُلُوا النَّارَ، فَيُقَالُ لَهُمْ: ادْخُلُوا إِلَى ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ مِنْ دُحَانِ النَّارِ فَيَحْسِبُونَ أَنَّهَا الْجَنَّةُ، ثُمَّ يَدْخُلُونَ النَّارَ أَفْوَاجًا، وَ ذَلِكَ نِصْفَ النَّهَارِ، وَ أَقْبَلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ فِيمَا اسْتَهْوَأَ مِنْ التَّحْفِ، حَتَّى يُعْطَوْا مَنَازِلَهُمْ فِي الْجَنَّةِ نِصْفَ النَّهَارِ، فَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَ أَحْسَنُ مَقِيلًا"**. (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٢٢؛ تفسير القمِّي ١١٣: ٢)

១. អាល័យ ប្រាប់ អ៊ីបរហ៊ីមបានថ្លែងថា អាចូរ អាល័យ-យ៉ូរដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពីអាចូរ យ៉ូកុហ្ន៎រ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [២៥:២៤] ជនឋានសួគ៌ នាថ្ងៃនោះ នឹងបានអាស្រ័យក្នុង លំនៅដ្ឋានដ៏ប្រសើរបំផុត និងមានទីអាស្រ័យដ៏ប្រណិត បានឮមកដល់យើង^{عليهم السلام} អល់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم} ទ្រង់ ញាណជាងគេ ថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលពួកភ្លើងនរកត្រូវនាំទៅឯភ្លើងនរក មុនចូលភ្លើង គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលជ្រកក្នុងម្លប់ដែលមានផ្សែងនរកបីប្រភេទ ។" ពួកគេគិតថានោះគឺ ឋានសួគ៌ ។ បន្ទាប់មកពួកគេចូលទៅក្នុងភ្លើងជាហ្ន៎ងពេលថ្ងៃត្រង់ ។ គេនឹងស្វាគមន៍ជនឋានសួគ៌ដោយ អំណោយដែលគួរចង់បាន លុះពួកគេបានទៅដល់លំនៅដ្ឋានរបស់ពួកគេក្នុងឋានសួគ៌ ពេលថ្ងៃត្រង់ ។ នេះគឺមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلى الله عليه وسلم} [២៥:២៤] ជនឋានសួគ៌ នាថ្ងៃនោះ នឹងបានអាស្រ័យ ក្នុងលំនៅដ្ឋានដ៏ប្រសើរបំផុត និងមានទីអាស្រ័យដ៏ប្រណិត ។" (تفسير القمِّي 2: 113)

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، وَ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زَيْدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، وَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ جَمِيعًا، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ مُفَضَّلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ

مُحَمَّدُ بْنُ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى، عَنْ سُؤَيْدِ بْنِ عَقْلَةَ، قَالَ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ إِذَا وَضَعَ الْمُؤْمِنُ فِي قَبْرِهِ - «تُمْ يَفْسَحَانِ - يَعْنِي الْمَلَكََيْنِ - لَهُ فِي قَبْرِهِ مَدَّ بَصَرِهِ، تُمْ يَفْتَحَانِ لَهُ بَاباً إِلَى الْجَنَّةِ، تُمْ يَقُولَانِ لَهُ: تَمْ قَرِيرَ الْعَيْنِ، نَوْمَ الشَّابِّ النَّاعِمِ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا"». * (الكافي ٣: ١/٢٣١)

២. [មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វប] ទទួលបានមកពី ស៊ូដៃដ្ឋ ប៊ិន ក្រីហ្គាឡាស្កូដែលបានថ្លែងថា អាមីរុល-មុមីនីន៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាមួយ ស្តីអំពីពេលគេដាក់អ្នកមានសទ្ធាទៅក្នុងផ្នូរ ថា៖ "ទេវតាទាំងពីរនឹងពង្រីកផ្នូរអ្នកនោះលុះមើលឃើញជាចក្ខុយក្នុងភ្នែក នឹងបើកផ្នូរទៅឋានសួគ៌ឲ្យអ្នកនោះ ហើយទេវតាទាំងពីរនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "ចូរអ្នកសម្រាន្តដោយរីករាយចុះ ដូចដំណេកយុវជន ព្រោះអល់ឡោះហ្គ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៥:២៤] ជនឋានសួគ៌ នាថ្ងៃនោះ នឹងបានអាស្រ័យក្នុងលំនៅដ្ឋានដ៏ប្រសើរបំផុត និងមានទីអាស្រ័យដ៏ប្រណិត 1" (1/131 :3) (الكافي)

وَيَوْمَ تَشْفُقُ السَّمَاءُ بِالْعَمَمِ وَنُزِلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا ﴿١٥﴾

២៥. ថ្ងៃដែលមេឃនឹងត្រូវបំបែកដោយពពក ហើយបណ្តាទេវតានឹងត្រូវបញ្ជូនចុះមក[ជាបន្តបន្ទាប់] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ២៥

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَمْدَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانَ، عَنْ يُونُسَ بْنِ طَبْيَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَيَوْمَ تَشْفُقُ السَّمَاءُ بِالْعَمَامِ وَنُزِلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا" قَالَ: «الْعَمَامُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٢٣ ؛ تفسير القمي ٢: ١١٣)

១. [អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម] ទទួលបានមកពី យូស្វស ប៊ិន ស្ត្រីបយ៉ានដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} [២៥:២៥] ថ្ងៃដែលមេឃនឹងត្រូវបំបែកដោយពពក ហើយបណ្តាទេវតានឹងត្រូវបញ្ជូនចុះមក[ជាបន្តបន្ទាប់] ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពពក (العمام) គឺ អាមីរុល-មុមីនីន៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} 1" (113 :2) (تفسير القمي)

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿١٦﴾

២៦. ថ្ងៃនោះ អំណាចទ្រង់រាជ្យពិត[ឥតក្លែងកាយ]ជាកម្មសិទ្ធិរបស់[អល់ឡោះហ្គ្វា] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌[ដែលប្រទានសម្បត្តិឲ្យសត្វលោក] ។ [ថ្ងៃនោះ]ជាថ្ងៃដ៏លំបាកសម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ពួកលាក់ពុត ពួកបង្កវិនាស) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ២៦

1. محمد بن العباس، قال: حدثنا محمد بن الحسن بن علي، عن أبيه الحسن، عن أبيه علي، عن علي بن أسباط، قال: روى أصحابنا في قول الله عز وجل: الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ، قال: «إن الملك للرحمن اليوم و قبل اليوم و بعد اليوم، و لكن إذا قام القائم

(عليه السلام) لم يعبد إلا الله عز و جل بالطاعة». ** (تأويل الآيات ٤/٣٧٢)

១. [មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អ្នកបាស់] ទទួលបានមកពី អាលី ប៊ិន អាស័បាត្តដែលបានថ្លែងថា មិត្តយើង បានតំណាលអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [២៥:២៦] ថ្ងៃនោះ អំណាចទ្រង់រាជ្យពិតជាមូស្វីអ៊ូរបស់ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អំណាចទ្រង់រាជ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះ មេត្តាធម៌ថ្ងៃនោះ មុនថ្ងៃនោះ និងក្រោយថ្ងៃនោះ ។ តែពេលអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ងើបឡើង គេនឹងមិនគោរព សក្ការៈបូជាអ្នកណាផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ដោយស្តាប់បង្គាប់ ។" (4/372: 1) (تأويل الآيات 1)

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي أَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

២៧. ថ្ងៃដែលបុគ្គលទុច្ចរិតនឹងខាំដៃខ្លួនឯង ហើយពោលថា៖ "ឱ! ខ្ញុំគួរតែជ្រើសរើសយកមាត់ជាមួយ ព្រះសាសនៈទូត ។

يَوْمَئِذٍ لَيْتَنِي لَمْ أَخَذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾

២៨. ខ្ញុំវិនាសធំហើយ! ខ្ញុំមិនគួររើសយកអ្នកនោះជាមិត្តទេ ។

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا ﴿٢٩﴾

២៩. ពិតមែន គេបានធ្វើឲ្យខ្ញុំឃ្លាតចេញឆ្ងាយពីព្រះកម្រើន (គួរអាន អាលី) បន្ទាប់ពីព្រះកម្រើននោះ បានមកដល់ខ្ញុំហើយ ។" មារស្ត្រតួនហៃក្បត់មនុស្ស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ២៧-២៩

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ مَعْمَرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ عُمَيْرِ بْنِ عُمَيْرِ بْنِ النَّضْرِ الْفِهْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَمْرٍو الْأَوْزَاعِيِّ، عَنْ عَمْرٍو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، عَنْ أَبِي عَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)، فِي خُطْبَةِ الْوَسِيلَةِ، قَالَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) فِي مَنَاقِبِ لَوْ ذَكَرْتُهَا لَعَظُمَ بِهَا الْإِتِّفَاعُ فَطَالَ لَهَا الْإِسْتِمَاعُ وَ لَعِنَ تَقَمَّصَهَا دُونِي الْأَشَقِيَانِ وَ نَارَعَانِي فِيمَا لَيْسَ لَهُمَا بِحَقِّ وَ رَكِبَاهَا ضَالَّةً وَ اعْتَقَدَاهَا جَهَالَةً فَلَبَسَ مَا عَلَيْهِ وَرَدًا وَ لَبَسَ مَا لَأَنْفُسِهِمَا مَهْدًا يَتَلَاغَمَانِ فِي دُورِهِمَا وَ يَتَبَرَّأُ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِنْ صَاحِبِهِ يَقُولُ لِقَرِينِهِ إِذَا التَّقِيَا يَا لَيْتَ بَيْنِي وَ بَيْنَكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنْسُ الْقَرِينُ فَيُحْيِيهِ الْأَشْمَى عَلَى رُتُوْتِهِ يَا لَيْتَنِي لَمْ أَخْذُكَ خَلِيلًا لَقَدْ أَضَلَّتْنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَ كَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا

១. [មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្ត្រូប] ទទួលបានមកពី យ៉ាហ្សៀរ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្ឋដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្ត្រូហ្សាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានតំណាលតមកពីអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈនៅក្នុងយុត្តបាស្ត អាល់- វ៉ាស៊ីឡាស្ត្រថា៖ "ថ្ងៃខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} លើកឡើងនូវគុណសម្បត្តិរបស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់គុណសម្បត្តិទាំង នោះធំធេងណាស់ សេចក្តីអធិប្បាយអំពីគុណសម្បត្តិទាំងនោះវែងឆ្ងាយ ។ បុគ្គលអាក្រក់ពីរនាក់ (គឺ បុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) នៅពីមុខខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដណ្តើមគុណសម្បត្តិទាំងនោះពីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបុគ្គលទាំង ពីរនេះមិនមានសិទ្ធិបាននូវគុណសម្បត្តិទាំងនេះទេ ។ បុគ្គលទាំងពីរនេះដឹកនាំខុសផ្លូវ ជឿដោយងងឹត ឯងល់ ។ ទង្វើនិងនិរត្តន៍របស់បុគ្គលទាំងពីរនេះអាក្រក់ណាស់ លំនៅដ្ឋានដែលបុគ្គលទាំងពីរកសាង

សម្រាប់ខ្លួនឯងនោះអាក្រក់ណាស់ ។ ពួកគេដាក់បណ្តាសាគ្នានៅក្នុងផ្ទះពួកគេ ម្នាក់ដកខ្លួនចេញពី
 កន្លែងទៀត ពេលបុគ្គលទាំងពីរនេះជួបគ្នា ដោយនិយាយដាក់កន្លែងនោះថា៖ [៤៣:៣៨] *លុះគេ*
បានមកជួបយើង គេនឹងថា៖ "ប្រសិនបើនៅរវាងខ្ញុំនិងអ្នកឯងមានចម្ងាយឆ្ងាយដូចទិសខាងកើតនិង
ទិសខាងលិច ។ [អ្នកឯងជាកន្លែង]អប្រិយមែន ។" បុគ្គលរូបនេះត្រូវកន្លែងខឹងខ្លាំងឆ្លើយតបវិញថា៖
 [២៥:២៨] *ខ្ញុំវិនាសធំហើយ! ខ្ញុំមិនគួររើសយកអ្នកនោះជាមិត្តទេ ។ [២៥:២៩] ពិតមែន គេបានធ្វើឲ្យខ្ញុំ*
ឃ្នាតចេញឆ្ងាយពីព្រះកម្រើន (គួរអាន អូលី) បន្ទាប់ពីព្រះកម្រើននោះបានមកដល់ខ្ញុំហើយ ។" មា
 ស្រែតូនហៃក្សត់មនុស្ស ។

فَأَنَّا الَّذِينَ الَّذِينَ عُنْهُ صَلَّ وَ السَّبِيلُ الَّذِي عُنْهُ مَالَ وَ الْإِيمَانُ الَّذِي بِهِ كَفَرَ وَ الْقُرْآنُ الَّذِي إِيَّاهُ هَجَرَ وَ الدِّينُ الَّذِي بِهِ كَذَّبَ وَ الصِّرَاطُ
 الَّذِي عُنْهُ نَكَبَ وَ لَئِنْ رَتَعْنَا فِي الْحُطَامِ الْمُنْقَطِعِ وَ الْعُرُورِ الْمُنْقَطِعِ وَ كَانَا مِنْهُ عَلَى شَقَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ لَهْمَا عَلَى شَرِّ وُرُودٍ فِي أَحْبَبِ
 وَوُودٍ وَ أَلْعَنِ مَوْزُودٍ يَتَصَارِحَانِ بِاللَّعْنَةِ وَ يَتَنَاعَقَانِ بِالْحُسْرَةِ مَا لَهْمَا مِنْ رَاحَةٍ وَ لَا عَنَ عَدَايِهِمَا مِنْ مَنُودِحَةٍ

ដូច្នេះខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا}ជាព្រះកម្រើនដែលបុគ្គលនោះរង់ចេញឆ្ងាយ ជាមាតិកាដែលបុគ្គលនោះគេចចេញ ជា
 ជំនឿដែលបុគ្គលនោះបដិសេធ ជាគួរអានដែលបុគ្គលនោះរត់គេច ជាសាសនាដែលបុគ្គលនោះប្រឆាំង
 តតាំង ជាផ្លូវដែលបុគ្គលនោះដើរឃ្នាង ។ កម្ទេចដែលពួកគេរស់នៅពីលើយ៉ាងក្រអឺតក្រទមនោះ ពួកគេ
 នឹងនៅពីលើវានៅឯងដោយភ្លើងនរកដែលត្រូវត្រៀមសម្រាប់ពួកគេ ។ នេះគឺនិរត្តន៍អប្រិយ សម្រាប់បន
 កំណាច ទៅកាន់ទីដៅទណ្ឌកម្ម ។ ពួកគេនឹងស្រែកផ្តាសាគ្នាទៅវិញទៅមក រអ៊ូដោយស្តាយក្រោយ ។
 បុគ្គលទាំងពីរនេះនឹងមិនបានសម្រាកទេ មិនមានការផ្អាកធ្វើទណ្ឌកម្មសម្រាប់បុគ្គលទាំងពីរនេះទេ ។"
 (الكافي 8: 4/27)

2. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، قَالَ: مَا مِنْ عَبْدٍ وَ لَا أُمَّةٍ أُعْطِيَ بِنِعْمَةِ أَمِيرِ
 الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الظَّاهِرِ، وَ نَكْتَهَا فِي الْبَاطِنِ وَ أَقَامَ عَلَى نِفَاقِهِ إِلَّا وَ إِذَا جَاءَهُ مَلِكُ الْمَوْتِ لِيَقْبِضَ رُوحَهُ تَمَثَّلَ لَهُ إِبْلِيسُ
 وَ أَعْوَانُهُ. وَ تَمَثَّلَ النَّبِيرَانُ وَ أَصْنَافُ عَدَايَا لِعَيْنَيْهِ وَ قَلْبِهِ وَ مَقَاعِدِهِ مِنْ مَضَائِقِهَا.

២. អ៊ីម៉ាអាល់-ហ្សាសាន់ អាល់-អូស្តការី^{صلوات الله عليه والسلا}បានតំណាលតមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} តមកពី
 ព្រះបុព្វការី^{صلوات الله عليه والسلا} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} តមកបីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "បាវនិងសហគមន៍ដែលទទួលស្គាល់
 អាមីរុល-មុយីនីនី^{صلوات الله عليه والسلا} អូលី^{صلوات الله عليه والسلا} ដោយអាការក្រៅតែប្រទូសប្រឆាំងនៅក្នុងចិត្ត ហើយលាក់ពុតត្បិត
 ទេវតាយមបាលនឹងយកជីវិតជនទាំងនោះដូចមាស្រែតូន^{صلوات الله عليه والسلا} និងកនរបស់វា^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ភ្លើងនរកនិងទណ្ឌកម្ម
 នានាដូចភ្នែកនិងបេះដូងរបស់អ្នកនោះ ឯកន្លែងស្នាក់របស់អ្នកនោះគឺកន្លែងចង្អៀតនៃភ្លើងនរកនោះ ។

وَ تَمَثَّلَ لَهُ أَيْضاً الْجِنَانُ وَ مَنَازِلُهُ فِيهَا لَوْ كَانَ بَقِيَ عَلَى إِيمَانِهِ، وَ وَفَى بِبَيْعَتِهِ فَيَقُولُ لَهُ مَلِكُ الْمَوْتِ: أَنْظِرْ فِتْلِكَ الْجِنَانُ الَّتِي لَا يُقَدِّرُ قَدْرَ
 سَرَائِبِهَا وَ بَهْجَتِهَا وَ سُورِهَا إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ كَانَتْ مُعَدَّةً لَكَ، فَلَوْ كُنْتَ بَقَيْتَ عَلَى وَ لَا يَتِيكَ لِأَخِي مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَ آلِهِ كَانَ إِلَيْهَا مَصِيرُكَ يَوْمَ فَصَلَ الْفَضَاءَ، لَكِنَّكَ (نَكُنْتَ وَ خَالَفْتَ) فِتْلِكَ النَّبِيرَانُ وَ أَصْنَافُ عَدَايَا وَ رَبَائِئِهَا وَ مِرْزَابَاتِهَا وَ أَفَاعِيهَا
 الْفَاعِزَةُ أَفْوَاهِهَا، وَ عَقَارُهَا النَّصَابَةُ أَذْنَابِهَا، وَ سِبَاعُهَا الشَّائِلَةُ مَخَالِيهَا، وَ سَائِرُ أَصْنَافِ عَدَايَا هُوَ لَكَ وَ إِلَيْهَا مَصِيرُكَ.

ដូចនេះដែរ គេនឹងឲ្យអ្នកនោះបានឃើញសួនសួគ៌និងដំណាក់នានាដែលនៅក្នុងសួនសួគ៌នោះរបស់

បណ្តាអ្នកដែលមានជំនឿខ្លាំងនឹងក្តីចំពោះសច្ចានុមតិ (ចំពោះអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام) ។ យមបាល
 នឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "មើលចុះ នេះគឺសូនស្នូតនិងសេចក្តីត្រេកត្រអាលដែលពួកអ្នកមិនអាចស្មានដល់
 ដែលអល់ឡោះហ្គ័រ جَلَّ ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង បានត្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាអ្នកដែលរក្សាទុកនូវមិត្តភាព
 ចំពោះប្អូនប្រុសរបស់មូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم រឺស៊ូលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយដែលអាចបានមកលើពួកអ្នកដែរនាថ្ងៃ
 ជំនុំជម្រះផ្តាច់ព្រ័ត្រ តែពួកអ្នកបានប្រទូសប្រឆាំង ។ ដូច្នោះក្លើងនិងទណ្ឌកម្មនានារបស់វា យមបាល
 ឋាននរកនិងញញូរបស់ពួកគេ ពស់ហារមាត់ ខ្សាដំរីកន្ទុយបះនិងសត្វរំពាប្រដាប់ប្រមោយវែងនៃឋាន
 នរក ទណ្ឌកម្មផ្សេងៗទៀតនឹងបានមកលើពួកអ្នក ហើយនេះគឺអវសានរបស់ពួកអ្នក ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ يَقُولُ: « يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا » فَقَبِلْتُ مَا أَمَرَنِي وَ اتَّزَمْتُ مِنْ مُوَالَاةِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا الرَّمَنِي. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ١٣١)

អ្នកនោះនឹងទូញថា៖ [២៥:២៧] "ឱ! ខ្ញុំគួរតែជ្រើសរើសយកមាតិកាជាមួយព្រះសាសនៈទូត ។ ប្រសិនបើ
 ខ្ញុំព្រមទទួលអ្វីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាឲ្យយើងធ្វើនោះ ដែលបានដាក់វិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អាល្ល صلوات الله عليه والسلام
 មកលើយើង ដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាត់ទុកជាចាំបាច់សម្រាប់យើងនោះ ។"

(تفسير الإمام العسكري ٢٥٦)

3. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ السَّيَّارِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: " يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا " يَعْنِي عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٢٤ ؛ تأويل الآيات ٥/٣٧٣ :١)

៣. [មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល់-អុបបាស់] ទទួលបានមកពីហ្វារីស្ត ដែលទទួលបានមកពីអាហ្វិ
 អុបបាស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង
 [២៥:២៧] ថ្ងៃដែលបុគ្គលទុច្ចរិតនឹងខាំដៃខ្លួនឯង ហើយពោលថា៖ "ឱ! ខ្ញុំគួរតែជ្រើសរើសយកមាតិកា
 ជាមួយព្រះសាសនៈទូត ។ មាតិកា (سبيل) មានន័យថា អាល្ល صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលិប عليه السلام ។"

(تأويل الآيات 1: 5/373)

4. وَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، بِإِسْنَادِهِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ الطَّيْبَارِ، عَنْ أَبِي الْحَطَّابِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «وَ اللَّهُ مَا كَتَى اللَّهُ فِي كِتَابِهِ حَتَّى قَالَ: " يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا "، وَ إِنَّمَا هِيَ فِي مُصْحَفِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): " يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذِ النَّبِيَّ خَلِيلًا "، وَ سَبَّطَهُرُ يَوْمًا». ** (تأويل الآيات ١: ٨/٣٧٤)

៤. [ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល رحمه الله] ទទួលបានមកពីអាហ្វិ អាល់-ខត្តុត្តបដែលទទួលបាន
 មកពីអាហ្វិ អុបបាស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "សូមស្សៀមចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ جَلَّ អ្វីដែល
 អល់ឡោះហ្គ័រ جَلَّ បានហៅឈ្មោះក្រៅនោះមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ جَلَّ ត្រង់កន្លែងដែលព្រះអង្គ جَلَّ មាន
 ព្រះបន្ទូលថា៖ [២៥:២៨] ខ្ញុំវិនាសធំហើយ! ខ្ញុំមិនគួររើសយកអ្នកនោះជាមិត្តទេ ។ អ្វីដែលមាននៅក្នុង
 សន្លឹកសំណេររបស់អាល្ល صلوات الله عليه والسلام គឺ៖ [២៥:២៨] ខ្ញុំវិនាសធំហើយ! ខ្ញុំមិនគួររើសយក បុគ្គលទីពីរ ជាមិត្ត

(تأويل الآيات 1: 8/374) " 1" ថ្ងៃនោះវានឹងលេចច្បាស់ឡើង ។

5. و عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهورٍ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: « يَوْمَ يَعْصُ الظُّلْمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا * يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا - قَالَ - يَقُولُ الْأَوَّلُ لِلثَّانِي. »** (تأويل الآيات (٩:١/٣٧٤)

៥. [ទទួលបានមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ុហ្គូរី] ទទួលបានមកពីហ្វារីស្តដែលទទួលបានមកពីបុរសម្នាក់ដែលទទួលបានមកពីអាហ្វិ យ៉ុក្តុហារ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "[២៥:២៧] ថ្ងៃដែលបុគ្គលទុច្ចរិតនឹងខាំដៃខ្លួនឯង ហើយពោលថា៖ "ឱ! ខ្ញុំគួរតែជ្រើសរើសយកមាតាជាមួយព្រះសាសនៈទុត ។ [២៥:២៨] ខ្ញុំវិនាសធំហើយ! ខ្ញុំមិនគួររើសយកអ្នកនោះជាមិត្តទេ ។ នេះគឺអ្វីដែលបុគ្គលទីមួយនឹងនិយាយដាក់បុគ្គលទីពីរ ។" (تأويل الآيات 1: 9/374)

6. قَالَ: وَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَقُولُ: يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ عَلِيًّا وَلِيًّا: ” يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا“ يَعْنِي الثَّانِي ”لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي“، يَعْنِي الْوَلَايَةَ ”وَ كَانَ الْكُفَيْتَانُ“ وَ هُوَ الثَّانِي ”لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا“». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٣١ ؛ تفسير القمي ١١٣: ٢)

៦. អាលី បឺន អ៊ុបរហ្វឹមបានថ្លែងថា អាហ្វិ យ៉ុក្តុហារ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលនោះ (គឺបុគ្គលទីមួយ) នឹងថា៖ [២៥:២៧] ថ្ងៃដែលបុគ្គលទុច្ចរិតនឹងខាំដៃខ្លួនឯងហើយពោលថា៖ "ឱ! ខ្ញុំគួរតែជ្រើសរើសយកអាលី^{صلوات الله عليه والسلام}ជាអនុរក្សជាមួយព្រះសាសនៈទុត [២៥:២៨] ខ្ញុំវិនាសធំហើយ! ខ្ញុំមិនគួររើសយកអ្នកនោះជាមិត្តទេ មានន័យថា បុគ្គលទីពីរ (គឺអ៊ុម៉ារ) ។ [២៥:២៩] ពិតមែន គេបានធ្វើឲ្យខ្ញុំឃ្លាតចេញឆ្ងាយពីព្រះកម្រើន បន្ទាប់ពីព្រះកម្រើននោះបានមកដល់ខ្ញុំហើយ ។" មានន័យថា វីឡាយ៉ាស៊ុ មារស្ត្រុតនគឺបុគ្គលទីពីរ ហៃក្យត់មនុស្ស ។" (تفسير القمي 2: 113)

7. الشَّيْبَانِيُّ: عَنْ الْبَاقِرِ وَ الصَّادِقِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «السَّبِيلُ هَاهُنَا: عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ” يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا * لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ “ يَعْنِي عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (نهج البيان (مخطوط): ٢٠٨)

៧. [អាល់-ស្ត្រុតនគ] ទទួលបានមកពីអាល់-បាគៀរ^{صلوات الله عليه والسلام}និងអាល់-ស្ត្រុតនគ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ត្រង់នេះ មាតា គឺអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ [២៥:២៨] ខ្ញុំវិនាសធំហើយ! ខ្ញុំមិនគួររើសយកអ្នកនោះជាមិត្តទេ ។ [២៥:២៩] ពិតមែន គេបានធ្វើឲ្យខ្ញុំឃ្លាតចេញឆ្ងាយពីព្រះកម្រើន មានន័យថា អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (نهج البيان (مخطوط): 208)

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

៣០. សាសនៈទុតនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ប្រជារាស្ត្រទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ [ភាគច្រើន ដោយសារតែធ្វេសប្រហែស] បានចាត់ទុកគូរអាននេះជាវត្ថុបោះបង់ចោល ។"

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

៣១. បែបនេះឯងដែលយើងបានធ្វើឲ្យសាស្ត្រាគ្រប់រូបមានសត្រូវមួយ ក្នុងចំណោមជនឧក្រិដ្ឋ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនិងជាជំនួយគ្រប់គ្រាន់បំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣០-៣១

1. أَبُو الْفَضْلِ الطَّرْسِيُّ فِي (مَشْكَاهِ الْأَنْوَارِ): يَرْفَعُهُ إِلَى الْإِمَامِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَا كَانَ وَ لَا يَكُونُ وَ لَيْسَ بِكَائِنٍ، نَبِيٍّ وَ لَا مُؤْمِنٍ، إِلَّا وَ قَدْ سَلِطَ عَلَيْهِ حَمِيمٌ يُؤْذِيهِ، فَإِنْ لَمْ يَكُنْ حَمِيمٌ فَجَارٌ يُؤْذِيهِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ"». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٥٩ ؛ شكاة الأنوار: ٢٨٧)

១. អាប៊ូ អាល់-ហ្វាដ្ល់ អាល់-ត្រីបារស៊ី បានថ្លែងនៅក្នុងសាស្ត្រា មីស្តាកាតូ អាល់-អាស៊ីរ៉ាវ ដែលឡើងទៅដល់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្ទីឌីកូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលពីមុន ក្នុងបច្ចុប្បន្ន និងក្នុងពេលខាងមុខ ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه والسلام ឬ អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាសុទ្ធតែមានអ្នកជិតស្និទ្ធម្នាក់ (គឺមិត្ត) ដែលយកប្រៀបលើខ្លួន ដើម្បីធ្វើឲ្យខ្លួនរងទុក្ខ ។ បើអ្នកនោះមិនចេះគិតវែងឆ្ងាយទេ (មិនប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតទេ) អ្នកជិតខាងនឹងធ្វើឲ្យអ្នកនោះរងទុក្ខ ។ [២៥:៣១] បែបនេះឯងដែលយើងបានធ្វើឲ្យសាស្ត្រាគ្រប់រូបមានសត្រូវមួយ ក្នុងចំណោមជនឧក្រិដ្ឋ ។" (مشكاة الأنوار: 287)

2. لَمَّا قَدِمَ مُعَاوِيَةُ الْمَدِينَةَ صَعِدَ الْمِنْبَرَ فَخَطَبَ، وَ نَالَ مِنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَامَ الْحَسَنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَبْعَثْ نَبِيًّا إِلَّا جَعَلَ لَهُ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ"

២. កាលមូអាវីយ៉ាស៊ុបានមកកងអាល់-ម៉ាឌីណាស៊ុ បានឡើងវេទិកានិយាយបង្ហាច់អាមីរុល-មុមីនីនី صلوات الله عليه والسلام អាលី صلوات الله عليه والسلام ។ អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام បានងើបឡើង បានថ្វាយថោមនាការចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ហើយមានវចនៈថា៖ "មែន អល់ឡោះហ្គ័រ عجل មិនដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه والسلام ណាមក ដោយព្រះអង្គ عجل មិនបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានសត្រូវមួយឡើយ ក្នុងចំណោមជនឧក្រិដ្ឋ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៥:៣១] បែបនេះឯងដែលយើងបានធ្វើឲ្យសាស្ត្រាគ្រប់រូបមានសត្រូវមួយ ក្នុងចំណោមជនឧក្រិដ្ឋ ។"

فَأَنَا ابْنُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ أَنْتَ ابْنُ صَحْرٍ، وَ أُمُّكَ هِنْدٌ، وَ أُمِّي فَاطِمَةُ، وَ جَدُّكَ قَبِيلَةٌ، وَ جَدِّي حَدِيدِيَّةٌ، فَلَعَنَ اللَّهُ الْأَذَى مِنَّا حَسْبًا، وَ أَحْمَلْنَا ذِكْرًا، وَ أَعْظَمْنَا كُفْرًا، وَ أَشَدَّنَا نِفَاقًا.

ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាបុត្ររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ថីលីប صلوات الله عليه والسلام លោកជាកូនរបស់ស្ទីខាវ ម្តាយរបស់លោកគឺហ្វីនដ្វី ព្រះមាតា صلوات الله عليه والسلام របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺហ្វាទីម៉ាស៊ុ صلوات الله عليه والسلام ។ ដីដូនរបស់លោកគឺគូតៃឡាស៊ុ ។ ព្រះអយ្យិកា رضي الله عنها របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺខ្ញុំ رضي الله عنها យ៉ាស៊ុ صلوات الله عليه والسلام ។ សូមអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ដាក់បណ្តាសាបុគ្គលដែលមានសន្តានថោកទាបបំផុតក្នុងចំណោមយើង ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះថោកទាបក្នុងចំណោមយើង ដែលអសទ្ធាខ្លាំងបំផុតក្នុងចំណោម

យើង និងដែលមានពុតត្បិតបំផុតក្នុងចំណោមយើង ។"

فَصَاحَ أَهْلُ الْمَسْجِدِ: آمِينَ آمِينَ. وَ قَطَعَ مُعَاوِيَةُ حُطْبَتَهُ وَ دَخَلَ مَنزِلَهُ. * (نزهة الناظر و تنبيه الخاطر: ٢١/٧٤)

មនុស្សនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូបានស្រែកថា: "អាមីន! អាមីន!" មូអាវីយ៉ាស៊ុំបានសង្ខេបសុន្ទរកថាហើយ ចូលផ្ទះ ។" (21 /74) (نزهة الناظر و تنبيه الخاطر: 21 /74)

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

៣២. ជនទាំងឡាយដែលបដិសេធសទ្ធា (ពួកដែលមានចិត្តឃ្លៀងឃ្លាត...) បានថា: "ហេតុអ្វីគេមិន បើកឲ្យគេដឹងគួរអានទាំងអស់តែម្តង?" [យើងប្រទានមកឲ្យអ្នកតាមលំដាប់]ដូចនេះ ដើម្បីនឹង ពង្រឹងចិត្តអ្នកដោយគួរអាននេះ យើងបានរៀបចំគួរអាននេះ[ដើម្បីបើកឲ្យដឹង]តាមលំដាប់ ។

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾

៣៣. ពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា...) មិននាំឧទាហរណ៍ណាមួយមកឲ្យអ្នកដោយយើងឥតបាននាំមកនូវ ការបកស្រាយពិតនិងប្រសើរបំផុតឡើយ

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾

៣៤. ជនទាំងឡាយដែលនឹងត្រូវប្រមូលលើមុខឆ្ពោះទៅឯនរក ជនទាំងនោះមានកន្លែងអាក្រក់ជាងគេ ហើយវង្វេងឆ្ងាយជាងគេពីមាតិកា[ល្អ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ៣២-៣៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ إِبرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ فِي (الْعَيْبَةِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ كَعْبِ الْأَخْبَارِ، قَالَ: إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ حُشِرَ النَّاسُ عَلَىٰ أَرْبَعَةِ أَصْنَافٍ: صِنْفٌ رُكْبَانٌ، وَ صِنْفٌ عَلَىٰ أَقْدَامِهِمْ يَمْشُونَ، وَ صِنْفٌ مُكْبِتُونَ، وَ صِنْفٌ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ صُمٌّ بَكُمْ عُنْيٍ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ، وَ لَا يَتَكَلَّمُونَ، وَ لَا يُؤَدُّنَ لَهُمْ فِعْتَادِرُونَ، أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ، وَ هُمْ فِيهَا كَالْحِوْنِ.

១. [មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្គឹម អាល់-នុម៉ូម៉ានី នៅក្នុងសាត្រា អាល់-កុយ័បាស៊ុំ] យោលតាមបណ្តាញ ព័ត៌មានលោកដែលទទួលបានមកពីការរាប់ អាល់-អាស៊ុំបារដែលបានថ្លែងថា: "ថ្ងៃជំនុំជម្រះ គេនឹង ប្រមូលមនុស្សបួនចំពូកគឺ: ពួកជិះជំនិះ ពួកដើរដោយជើង ពួកលូន ពួកដើរលើមុខ ។ ថ្លង់ គ ខ្វាក់ ពួកគេនឹងមិនដឹងអ្វីទេ ពួកគេនឹងនិយាយមិនកើត គេនឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេឆ្លើយដោះសារទេ ។ ពួក ទាំងនេះគឺពួកដែលភ្លើងនរកនឹងប៉ះពាល់មុខ ។ ពួកគេនឹងក្រៀមក្រំនៅក្នុងនោះ ។

فَقِيلَ: يَا كَعْبُ، مَنْ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ، وَ هَذِهِ الْحَالُ حَالُهُمْ؟ قَالَ: كَعْبٌ: أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَانُوا عَلَىٰ الضَّلَالِ وَ الْإِتِّبَادِ وَ النَّكْثِ، فَبُئْسَ مَا قَدَّمْتَ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ إِذَا لَقُوا اللَّهَ بِحَرْبِ خَلِيفَتِهِمْ وَ وَصِيِّ نَبِيِّهِمْ، وَ عَالِمِهِمْ، وَ سَيِّدِهِمْ، وَ فَاضِلِهِمْ، وَ حَامِلِ اللِّوَاءِ وَ وَلِيِّ الْحَوْضِ، وَ الْمُرْتَجَى، وَ الرَّجَاءِ دُونَ هَذَا الْعَالَمِ، وَ هُوَ الْعَالِمُ الَّذِي لَا يُجْهَلُ، وَ الْمَحْحَجَّةُ الَّتِي مِنْ زَالٍ عَنْهَا عَطْبٌ، وَ فِي النَّارِ

هَوَىٰ، ذَٰلِكَ عَلَيَّ وَ رَبِّ كَعْبٍ، أَعْلَمُهُمْ عِلْمًا، وَ أَفْضَلُهُمْ سِلْمًا، وَ أَوْفَرُهُمْ حِلْمًا، عَجَبَ كَعْبٌ مِّنْ قُدِّمَ عَلَىٰ عَلِيِّ عَيْرُهُ.

គេបានសួរថា៖ "កាអាប់អ៊ីយ តើពួកទាំងនេះគឺអ្នកណាដែលគេប្រមូលលើមុខពួកគេនោះ នេះគឺស្ថានភាពរបស់ពួកគេឬ?" កាអាប់បានថា៖ "ពួកគេទាំងនោះគឺពួកដែលបានរងរាង ដែលលះបង់ចោលសាសនា ដែលក្បត់សេចក្តីស្មោះត្រង់។ អាគ្រក់ណាស់អ្វីដែលពួកគេបានសាងទុកនោះ ពេលពួកគេនឹងបានជួបអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ដោយបានប្រយុទ្ធទូទល់ខ័លិហ្វពួកគេនិងឧត្តរាធិការី^{عليه السلام} ទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ពួកគេ ទល់បណ្តាអ្នកមានចំណេះ^{عليه السلام} របស់ពួកគេ ទល់អ្នកដឹកនាំនិងអ្នកប្រសើរបំផុតរបស់ពួកគេ ខ្មាន់ទង់និងអនុរក្សប្រភពទឹកជុស។ ពួកគេសង្ឃឹមចង់បានអ្នកផ្សេងពីបណ្តាអ្នកមានចំណេះ^{عليه السلام} ទាំងនេះ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងសព្វគ្រប់ឥតចន្លោះទេ ហើយការចេះដឹងនេះមិនខូចទេ។ ពួកគេនឹងសូមឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជួយ ពីក្នុងភ្លើង។ នេះគឺអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ម្ចាស់របស់កាអាប់ ដែលបានបង្ហាត់បង្រៀនចំណេះវិជ្ជាឲ្យពួកគេ ដែលចុះចូលមុនពួកគេ ដែលជាបុគ្គលមានអំណត់បំផុតរបស់ពួកគេ។ កាអាប់ហ្វូសនិស្ស័យនឹងយល់បុគ្គលដែលស្រឡាញ់អ្នកផ្សេងៗពីអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។

وَ مِنْ نَسَلِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، الَّذِي يُبَدِّلُ الْأَرْضَ غَيْرَ الْأَرْضِ، وَ بِهِ يَخْتَجُّ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى نَصَارَى الرُّومِ وَ الصِّينِ، إِنَّ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ مِنْ نَسَلِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَشْبَهَ النَّاسِ بِعَيْسَى بْنِ مَرْيَمَ خُلُقًا وَ خُلُقًا وَ سَمْتًا وَ هَيْبَةً، يُعْطِيهِ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَا أَعْطَى الْأَنْبِيَاءَ وَ يَزِيدُهُ وَ يُفْضِلُهُ.

ក្នុងចំណោមបណ្តាកូនចៅរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} គឺមានអាល់-ក្តីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-ម៉ាស្តូខ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} បុគ្គលដែលនឹងជ្រាស់ប្តូរផែនដីជាផែនដីផ្សេងៗ។ តាមរយៈព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមានការអះអាងរបស់អ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ីន ម៉ារយ៉ាម មកលើពួកគ្រិស្តសាសនិកនៃនគររួមនិងស្រុកចិន។ អាល់-ក្តីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-ម៉ាស្តូខ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ចេញមកពីបណ្តាវាជបុត្រ^{عليه السلام} របស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានសីលធម៌ មានអភិសមាចារ មានលក្ខណៈក្រៅនិងកិត្យានុភាពដូចអ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ីន ម៉ារយ៉ាម^{صلوات الله عليها} ដែរ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عجل} នឹងប្រទានឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នូវអ្វីដែលព្រះអង្គ^{عجل} បានប្រទានឲ្យព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ទាំងឡាយដែរ ថែមពីលើនោះទៀត ហើយព្រះអង្គ^{عجل} សព្វព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាងគេ។

إِنَّ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ وُلْدِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَهُ غَيْبَةٌ كَعَيْبَةِ يُوسُفَ، وَ رَجْعَةٌ كَرَجْعَةِ عَيْسَى بْنِ مَرْيَمَ، ثُمَّ يَطَّهَّرُ بَعْدَ غَيْبَتِهِ مَعَ طُلُوعِ النَّجْمِ الْأَحْمَرِ، وَ حَرَابِ الرُّومِ وَ هِيَ الرِّيِّ، وَ حَسَنُ الْمُرُورَةِ، وَ هِيَ بَعْدَادَا، وَ حُرُوجِ السُّفْيَانِي، وَ حَرْبِ وُلْدِ الْعَبَّاسِ مَعَ فَتْيَانِ أَرْمِينِيَّةَ وَ أَدْرَبِيحَانَ، تَلِكَ حَرْبٍ يُقْتَلُ فِيهَا الْوَفَّ وَ الْوَفَّ، كُلُّ يَفِضُّ عَلَى سَيْفِ مُحَلَّى، تَخْفِقُ عَلَيْهِ رَايَاتُ سُودٍّ، تَلِكَ حُرُوبٌ يَشُوبُهَا أَلْمُوثُ الْأَحْمَرُ، وَ الطَّاعُونَ الْأَكْبَرُ. * (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ١٣٢ ؛ الغيبة: ٤/١٤٥)

អាល់-ក្តីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ចេញមកពីបណ្តាវាជបុត្រ^{عليه السلام} របស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងចូលរហស្សកម្ម (គឺកំបាំងខ្លួន) ដូចរហស្សកម្មរបស់យូស៊ីហ្វ^{عليه السلام} ដែរ ហើយនឹងត្រឡប់មកវិញដូចអ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ីន ម៉ារយ៉ាម ត្រឡប់មកវិញដែរ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងចេញពីរហស្សកម្មវិញ បន្ទាប់ពីផ្កាយក្រហមលេចឡើង បន្ទាប់ពីអាល់-ស្តេរ៉ាអ៊ីបានបាក់បែក នេះគឺអាល់-រីយ៉ (ស្រុករីយ៉ ^{الري}) បន្ទាប់ពីអាល់-ម៉ាស្តូរ៉ាហ៍^{عليه السلام} លិចលង់ នេះគឺបាត់ដាច់ បន្ទាប់ពីអាល់-ស៊ីហ្វយ៉ានីលេចឡើង ហើយមានការប្រយុទ្ធរបស់កូនចៅអាល់-អាប់បាស់និងអារមេនីនិងអាស្តេរ៉ាហ៍ (Azerbaijan) ។ ក្នុងការប្រយុទ្ធគ្នានេះនឹងមានមនុស្ស

ស្លាប់គរលើគ្នារាប់ពាន់នាក់ ។ អ្នកកាន់ដារគ្រប់គ្នានឹងវិនាស វាយកម្ទេចដោយទង់ខ្មៅ ។ សង្គ្រាមទាំងនេះនឹងត្រូវមរណៈក្រហមនិងពេកបែស្តុធ្វើឲ្យស្លុតស្លាវតី ។" (4 /145: الغيبة)

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾

៣៥. យើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យមូសា ហើយបានតែងតាំងឲ្យគេហ្សាន បងប្រុសគេ ជាសេនាបតី ។

فَقُلْنَا أَذْهَبًا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾

៣៦. យើងមានព្រះតម្រាស់[ចំពោះពួកគេ]ថា៖ "ចូរអ្នកទាំងពីរទៅរកមនុស្សទាំងឡាយដែលបដិសេធព្រះសញ្ញាយើង[យ៉ាងទទឹងរឹងរូស] ។" ដូច្នេះយើងបានប្រល័យជីវិតមនុស្សទាំងនោះទាំងស្រុង ។

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَعْرَفْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾

៣៧. [ពួកទុច្ចរិត ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកបង្កវិនាស...ក្នុងចំណោម] ប្រជារាស្ត្រនុះហ្ន៎ កាលពួកគេបានប្រឆាំងព្រះសាសនៈទូត[និងព្រះរាជសារ]ទាំងឡាយ ។ យើងបានពន្លឿងពួកគេ ហើយបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាសញ្ញាមួយសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ។ យើងបានត្រៀមទុកនូវទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់សម្រាប់ជនទុច្ចរិតទាំងឡាយ ។

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّيِّسِ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾

៣៨. [យើងបានប្រល័យជីវិតពួកបដិសេធសទ្ធា និងពួកទុច្ចរិតនៃ] ប្រជាជាតិអុដ្ឋ ប្រជាជាតិស្មាមូដូ ប្រជាជាតិអាល់-រីស (អាល់-រីស មានន័យថាអណ្តូង) និងច្រើនតំណក់ណើត[នៃអសាធុជន]ទៀតក្នុងចន្លោះពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៥-៣៨

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: دَخَلَتْ امْرَأَةٌ مَعَ مَوْلَاةٍ لَهَا عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَتْ: مَا تَقُولُ فِي اللَّوَاتِي مَعَ اللَّوَاتِي؟ قَالَ: «هُنَّ فِي النَّارِ، إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أُبِّيَ هِنَّ، فَأَلْبَسْنَ جَلْبَابًا مِنْ نَارٍ، وَ حُفْنِينَ مِنْ نَارٍ، وَ فَنَاعًا مِنْ نَارٍ، وَ أُدْخِلَ فِي أَجْوَاهِهِنَّ وَ فُرُوجِهِنَّ أَعْمِدَةٌ مِنْ نَارٍ، وَ فُذِفَ هِنَّ فِي النَّارِ».

១. អាលី ប៊ិន ឋីន អ៊ីបរ៉ាហ្គីមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីមែរ តមកពីយ៉ាមីល តមកពីអាហ្វិអុបខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានវចនៈថា៖ "នារីម្នាក់បានមកជាមួយអ្នកការពារគាត់ មកជួបអាហ្វិ អុបខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ។ នារីនោះបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} យល់យ៉ាងណាអំពីស្ត្រីជាមួយស្ត្រី (នារីរួមភេទជាមួយនារីដូចគ្នា) ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ពួកនាងនៅក្នុងភ្លើង ។ ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកនាងនឹងមកជាមួយនារីទាំងនេះ គេនឹងឲ្យពួកនាងស្លៀកពាក់សំពត់ភ្លើង ស្បែកជើងភ្លើង ពាក់របាំងមុខភ្លើង ទងភ្លើងនឹងចូលទៅក្នុងបេះដូងនិងក្នុងអង្គជាតិពួកនាង ។"

فَقَالَتْ: أَلَيْسَ هَذَا فِي كِتَابِ اللَّهِ؟ قَالَ: «بلى» قَالَتْ: «أَيْنَ هُوَ؟ قَالَ: «قَوْلُهُ: "وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ" فَهِنَّ الرَّسِّيَّاتُ».* (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٣٦ ؛ تفسير القمّي ١١٣: ٢)

នារីនោះបានទូលថា៖ "តើរឿងនេះមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មាន ។" នារីនោះបានទូលថា៖ "នៅត្រង់ណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[២៥:៣៨] ប្រជាជាតិ អុដ្វ ប្រជាជាតិស្វាម្វ ប្រជាជាតិអាល់-រីស ។" នារីទាំងនេះ (គឺនារីរួមភេទជាមួយនារីដូចគ្នា) គឺជាប្រជា ជាតិអាល់-រីស "1" (تفسير القمّي 2: 113)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ وَ هِشَامٍ وَ حَفْصِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، أَنَّهُ دَخَلَ عَلَيْهِ نِسْوَةٌ، فَسَأَلَتْهُ امْرَأَةٌ مِنْهُنَّ عَنِ السَّحْقِ؟ فَقَالَ: «حَدُّهَا حَدُّ الرَّائِي». فَقَالَتِ الْمَرْأَةُ: مَا ذَكَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ فِي الْقُرْآنِ؟ فَقَالَ: «بلى». قَالَتْ: وَ أَيْنَ هُوَ؟ قَالَ: «هُنَّ أَصْحَابُ الرَّسِّ».*

២. ទទួលបានពីមហាម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ ហ្គាស្វាស្តូ, ហ្គាស្វាស្តូ និង ហ្គាហ្វាស្វាស្តូ ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថា ថ្ងៃមួយមានពួកនារីបានមកជួបអាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ។ នារីម្នាក់បាន ទូលថា៖ "តើស្រីស្រឡាញ់ស្រីនោះយ៉ាងណាដែរ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទោសវាគឺទោសផ្លូវ ភេទ ។" នារីនោះបានទូលថា៖ "តើអស់ឡោះហ្ន៎បានចែងរឿងនេះនៅក្នុងគូរអានទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មាន ។" នារីនោះបានទូលថា៖ "នៅត្រង់ណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នារីទាំង នេះគឺ [២៥:៣៨] ប្រជាជាតិអាល់-រីស "1" (الكافي 7: 1/102)

وَكَلَّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ وَكَلَّا تَبَرَّنَا تَتَبِيرًا ﴿٣٩﴾

៣៩. យើងបានលើកឧទាហរណ៍[និងមេរៀនប្រដៅ]សម្រាប់ពួកគេរាល់គ្នា [តែព្រោះតែពួកគេប្រទូស បះបោរ បង្កវិនាស] យើងបានកម្ទេចពួកគេរាល់គ្នាសូន្យបង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៩

1. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَكَلَّا تَبَرَّنَا تَتَبِيرًا"، قَالَ: (بِعَنِي كَسْرُنَا تَكْسِيرًا - قَالَ - وَ هِيَ بِالتَّبْطِيبَةِ».* (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٣٦ ؛ معاني الأخبار: ١/٢٢٠)

១. អ៊ីបនូ បាហ្វិវ៉េហ្វា [...] ទទួលបានមកពី ហ្គាហ្វាស្វាស្តូ ប៊ិន ក្តីយ៉ាស្តូ ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام [២៥:៣៩] យើងបានកម្ទេចពួកគេ រាល់គ្នាសូន្យបង ថា៖ "មានន័យថា យើងបានរំលំដោយការបំបាក់បំបែក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "រឿងនេះបានកើតឡើងនៅឯណាបាទីយ៉ាស្តូ "1" (معاني الأخبار: 1/220)

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطْرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾

៤០. ពិតណាស់ ពួកគេបានឆ្លងកាត់តាម[ទីបាក់បែកនៃ]ស្រុកមួយដែលមានភ្លៀងអពមង្គលធ្លាក់មកលើ ។ ពួកគេមិនបានឃើញវាទេ ? ទេ [ដោយសារតែពួកគេគោរពបូជារូបបដិមា និងសាងអំពើទុច្ចរិតដោយចេតនា] ពួកគេមិនប្រាថ្នា (មិនជឿ) ការរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤០

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «وَأَمَّا الْقَرْيَةُ الَّتِي أُفْطِرَتْ مَطَرُ السَّنْوِ فِيهَا سَدُومٌ، قَرْيَةٌ قَوْمٌ لُوطٌ، أَفْطَرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ، يَقُولُ: مِنْ طِينٍ».** (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ١٣٧ ؛ تفسير القمّي ١١٤: ٢)

១. អុលី ប៊ិន អ៊ីប៊ែរ៉ាអ៊ីមបានថ្លែងថា អាចូ អាល់-យ៉ុរ្យូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាចូ យ៉ុក្តុហ្សារដែលមានរចនា: "ស្រុកដែលភ្លៀងអពមង្គលបានធ្លាក់មកលើនោះគឺស្រុកសាខូម ស្រុកដែលប្រជារាស្ត្រលូតូ^{صلوات الله عليه والسلام}បានរស់នៅ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានទម្លាក់ភ្លៀងស៊ីច្ចឃ្លើលមកលើពួកគេ មានន័យថា ជុំថ្មឥដ្ឋ ។" (تفسير القمّي 2: 114)

وَإِذَا رَأَوْكَ إِِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾

៤១. [សាស្ត្រាម្បហ្ន៎ម៉ាដូអ៊ីយ] ពេលពួកគេឃើញអ្នក ពួកគេបានតែសើចចំអកឲ្យអ្នកថា: "គេនេះឬ ដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានចាត់បញ្ជូនមកជាសាសនៈទូត ?

٤٢. إِنْ كَادَ لِيُضِلَّنَا عَنْ ءِالِهَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾
៤២. គេស្ទើរតែធ្វើឲ្យយើងវង្វេងមាតិចេញពីព្រះទាំងឡាយរបស់យើង បើយើងមិនស្រឡាញ់ព្រះទាំងនេះយ៉ាងខ្លាំងខ្លួនទេនោះ ។" បន្តិចទៀត ពេលពួកគេនឹងបានឃើញទណ្ឌកម្ម ពួកគេនឹងដឹងថា អ្នកណាជាអ្នកវង្វេងលើសគេចេញពីមាតិ ។

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلاً ﴿٤٣﴾

៤៣. អ្នកឃើញទេ អ្នកដែលយកចំណង់ខ្លួនឯងជាព្រះ ? អ្នកឬជាអ្នកការពារអ្នកនោះ [និងការពារផលប្រយោជន៍ដែលប្រទូសសាសនាឲ្យអ្នកនោះ] ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤១-៤៣

1. علي بن إبراهيم، قال: نزلت في قريش، و ذلك أنه ضاق عليهم المعاش، فخرجوا من مكة، وتفرقوا، فكان الرجل إذا رأى شجرة حسنة أو حجرا حسنا، هويه فعبده، و كانوا ينحرون لها النعم، و يلطخونها بالدم، و يسمونها سعد صخرة، و كانوا إذا أصابهم داء في إبلهم وأغنامهم، جاءوا إلى الصخرة، فيمسحون بها الغنم و الإبل، فجاء رجل من العرب بابل له، يريد أن يتمسح بالصخرة لإبله، و يبارك عليها.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٣٧ ؛ تفسير القمّي ١١٤: ٢)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរិហ្គ័របានថ្លែងថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនៈត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកគូរិយ័ស្ត កាលដំរីភាពរស់នៅរបស់ពួកគេត្រូវរឹតត្បិត ។ ដូច្នេះពួកគេបានចេញពីម៉ាកកាស៊ុ បែកខ្ញែកគ្នា ។ ពេលគេបានឃើញដើមឈើឫដូណាមួយដែលល្អ គេធ្វើសក្ការៈវា ។ ពួកគេយកតង្វាយមកថ្វាយវា យកឈាមមកលាបវា ហើយហៅវាថាថ្មសាអ៊ុដ្វ ។ ពេលអូដូប្រៀមពួកគេមានជម្ងឺ ពួកគេមករកថ្មនេះ យកចៀមនិងអូដូមកប៉ះថ្មនេះ ។ បុរសអាវ៉ាប់មករកថ្មនេះក្នុងបំណងយកអូដូខ្លួនមកប៉ះថ្មនេះដើម្បីទទួលបាននូវពរជ័យសិរីសួស្តី ។" (تفسير القمي 2: 114)

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿١١﴾

៤៤. ឬអ្នកស្មានថាពួកគេភាគច្រើនឮឬចេះត្រិះរិះឬ? ពួកគេ [ដែលបានបំផ្លាញញាណសក្តិខ្លួនឯងធ្វើឲ្យចិត្តខ្លួនឯងស្ទើរ ធ្វើឲ្យប្រាជ្ញាខ្លួនឯងអាប់នោះ] មិនដូចអ្វីក្រៅពីសត្វទេ ។ ពួកគេវង្វេងឆ្ងាយពីមាតិកាខ្លាំងទៀត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ៤៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، رَفَعَهُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - قَالَ: « يَا هِشَامُ، ثُمَّ ذَمَّ اللَّهُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ، فَقَالَ: "أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٣٨ ؛ الكافي ١٢: ١/١١)

១. មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្រូប [...] ទទួលបានមកពីអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្គី អាល់-អាស្ត្រ្វអ៊ុរី ទទួលបានមកពីមិត្តយើងម្នាក់ ស្រង់មកពីហ្គីស្ត្រាំ ប៊ិន អាល់-ហ្គាកាំដែលបានតំណាលតមកពី អាច្វី អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្គាឌ្វីស្ត្រូមួយ ថា៖ "ហ្គីស្ត្រាំអ៊ីយ អល់ឡោះហ្គីដាត់ទោសអ្នកណាដែលមិនត្រិះរិះ ដូច្នេះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៥:៤៤] ឬអ្នកស្មានថាពួកគេភាគច្រើនឮឬចេះត្រិះរិះឬ? ពួកគេមិនដូចអ្វីក្រៅពីសត្វទេ ។ ពួកគេវង្វេងឆ្ងាយពីមាតិកាខ្លាំងទៀត ។" (الكافي 1: 12/11)

2. ابْنُ مَحْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيْبِ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَقُولُ إِنَّ رَجُلًا جَاءَ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) فَقَالَ أَحْبَبْتَنِي إِنْ كُنْتُ عَالِمًا عَنِ النَّاسِ وَ عَنْ أَشْبَاهِ النَّاسِ وَ عَنِ النَّسْنَسِ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) يَا حُسَيْنُ أَجِبِ الرَّجُلَ فَقَالَ الْحُسَيْنُ (عليه السلام) أَمَا قَوْلُكَ أَحْبَبْتَنِي عَنِ النَّاسِ فَتَنَحْنُ النَّاسُ وَ لَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرُهُ فِي كِتَابِهِ "ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ" فَرَسُوهُ اللَّهُ (صلى الله عليه وآله) الَّذِي أَفَاضَ بِالنَّاسِ

២. អ៊ីបនូ ម៉ាស្ត្រូប បានតំណាលតមកពីអាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន ក្តីលិបដែលទទួលបានមកពីឪពុកលោក សាអ៊ីដ្វ ប៊ិន អាល់-មូសែយ៉ាប់ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គីសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានទៅជួបអាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំ បើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចេះដឹងមែន អំពីមនុស្សនិងអំពីពួកដែលដូចមនុស្ស និងអំពី អាល់-ណាសណាស ។" អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្គីសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ ឆ្លើយប្រាប់បុរសនេះទៅ ។" អាល់-ហ្គីសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សម្តីរបស់លោកដែលថា៖ "សូមប្រាប់ទូលបង្គំអំពីមនុស្ស" យើង^{عليهم السلام} គឺ

មនុស្ស ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ [២:១៩៩] បន្ទាប់ពីនោះ ចូរពួក
អ្នកដកខ្លួនថយពីកន្លែងណាដែលមនុស្សដកខ្លួនថយ នេះគឺរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ព្រះអង្គជាបុគ្គល
ដែលមនុស្សម្នាគួរតែឆ្ពោះមករក ។

وَأَمَّا قَوْلِكَ أَسْبَأُهُ النَّاسِ فَهُمْ شَبَعُنَا وَ هُمْ مَوَالِينَا وَ هُمْ مِنَّا وَ لَذَلِكَ قَالَ إِبرَاهِيمَ (عليه السلام) فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَ أَمَّا قَوْلِكَ
التَّنَاسُ فَهُمْ السَّوَادُ الْأَعْظَمُ وَ أَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى جَمَاعَةِ النَّاسِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا.

ឯសម្តីរបស់លោកដែលថា៖ "ដែលដូចមនុស្ស" ពួកគេគឺស្តីអូសូយើង ពួកគេជាមិត្តយើង ពួកគេ
ជាកូនយើង នេះគឺសម្តីរបស់អ៊ីប៊ីហ្គីម អ្នកណាតាមទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អ្នកនោះជា
គ្មារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ សម្តីលោកដែលថា៖ "អាល់-ណាស់ណាស់" ពួកគេគឺភាគច្រើន ។ ព្រះអង្គ
បានធ្វើកាយវិការ យកដៃព្រះអង្គ ចង្អុលសំដៅមនុស្សមួយក្រុមហើយមានចែនថា៖
[២៥:៤៤] ពួកគេមិនដូចអ្វីក្រៅពីសត្វទេ ។ ពួកគេវង្វេងឆ្ងាយពីមាត់ខ្លាំងទៀត ។" (អាល់-កាហ្វី
ហ្គាឌីស្ត ១៤៧៨៧ ឬ 339 /244 :8 (الكافي) 14:32-36

3. فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ ... وَ أَمَّا أَصْحَابُ الْمَشْئِمَةِ فَهُمْ الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ فِي مَنَازِلِهِمْ وَ إِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ الْحَقَّ مِنْ رَبِّكَ الرَّسُولُ مِنَ اللَّهِ إِلَيْهِمْ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُكذِبِينَ.

៣. អាល្លី មានចែនថា៖ "ចំណែកពួកខាងឆ្វេងវិញ ពួកគេគឺពួកយ៉ាហ្វីឌីនិងពួកគ្រិស្តសាសនិក
យោលតាមព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២:១៤៦] ជនានុជនដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យនោះ
ស្គាល់គេ ដូចពួកគេស្គាល់កូនប្រុសរបស់ខ្លួនឯងដែរ ។ ការពិត ពួកគេមួយចំនួនបិទបាំងការពិត ទោះ
ជាពួកគេដឹងច្បាស់ក៏ដោយ ។ [២:១៤៧] ព្រះសច្ចធម៌មកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ព្រះសាស្តាដែលមកពី
អស់ឡោះហ្ន៎មករកពួកគេជាព្រះសាស្តាដែលស្ថិតនៅក្នុងសច្ចធម៌ ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកកុំទៅជាជនម្នាក់ក្នុង
ចំណោមអ្នកសង្ស័យទាំងឡាយឡើយ ។

فَلَمَّا جَحَدُوا مَا عَرَفُوا ابْتَلَاهُمُ اللَّهُ بِذَلِكَ الدِّمِّ فَيَسْتَلْبَهُمْ رُوحَ الْإِيمَانِ وَ أَسْكَنَ أَبْدَانَهُمْ ثَلَاثَةَ أَزْوَاجٍ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ
ثُمَّ أَضَافَهُمْ إِلَى الْأَنْعَامِ فَقَالَ إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا لِأَنَّ الدَّابَّةَ إِذَا تَحْمَلُ بِرُوحِ الْقُوَّةِ وَ تَعْتَلِفُ بِرُوحِ الشَّهْوَةِ وَ تَسِيرُ
بِرُوحِ الْبَدَنِ فَقَالَ لَهُ السَّائِلُ أُخِيئَتْ قَلْبِي بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى. (بصائر الدرجات المؤلف : الصفار القمي، محمد بن الحسن الجزء : ١
صفحة : ٤٥٠)

ពេលពួកគេប្រឆាំងតទល់អ្វីដែលពួកគេដឹងហើយនោះ អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យទង្វើពួកគេនេះទៅជា
មោឃៈហើយកាត់ទោសពួកគេ ។ ព្រះអង្គចង់ឆ្លាងវិញ្ញាណជំនឿរបស់ពួកគេ ហើយទុកឲ្យមាន
វិញ្ញាណបីនៅក្នុងខ្លួនពួកគេគឺ៖ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហា និង វិញ្ញាណកាយ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ
ប្រដូចវិញ្ញាណទាំងនោះទៅនឹងបសុសត្វ(គឺសត្វចិញ្ចឹមដូចជាគោ ក្របី...) ។ ព្រះអង្គមានព្រះ
បន្ទូលថា៖ [២៥:៤៤] ពួកគេមិនដូចអ្វីក្រៅពីសត្វទេ ។ ពួកគេវង្វេងឆ្ងាយពីមាត់ខ្លាំងទៀត" ព្រោះសត្វ
ទ្របន្ទុកដោយសារវិញ្ញាណកម្លាំងពលំ ពួកវាមានប្រតិកម្មដោយសារវិញ្ញាណតណ្ហា ហើយពួកវាមាន

ចលនាបានដោយសារវិញ្ញាណកាយ ។" អ្នកសូរបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រោះ បេះដូងទូលបង្គំឲ្យរស់ឡើងវិញ ដោយសារការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ្រាហ្វ ។" (بصائر الدرجات ខណ្ឌ១៤ ហ្វាត្វាស្វ័យ១៤)

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾

៤៥. តើអ្នកមិនឃើញទេ ថាព្រះម្ចាស់អ្នកភាគស្រមោលដូចម្តេចខ្លះ ? បើព្រះអង្គប្រាថ្នា ព្រះអង្គនឹងធ្វើ ឲ្យវានឹងផ្តល់ ។ បន្ទាប់មក យើងបានចាត់តាំងដួងអាទិត្យជាតម្រុយរបស់វា

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾

៤៦. បន្ទាប់មកយើងចាប់វាមកឯយើងបន្តិចម្តងៗ

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾

៤៧. ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតពេលយប់ជាគ្រឿងបិទបាំងសម្រាប់ពួកអ្នក ដំណេកជាការសម្រាក ហើយ ព្រះអង្គបង្កើតពេលថ្ងៃដើម្បីធ្វើឲ្យភ្ញាក់ឡើងវិញ (ត្រឡប់មករកជីវិតដែលមានចលនាវិញ គឺដឹង ខ្លួនវិញ) ។

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾

៤៨. ព្រះអង្គជាអ្នកបញ្ជូនខ្យល់មក ដើម្បីឲ្យដំណឹង[រីករាយ]នៃព្រះគុណព្រះអង្គជាមុន ។ យើងបាន ប្រទានទឹកបរិសុទ្ធចុះមកពីលើមេឃ

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلَدَةً مَّيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَمًا وَأُنَاسِيًا كَثِيرًا ﴿٤٩﴾

៤៩. ដើម្បីយើងនឹងធ្វើឲ្យទេសភូមិមួយដែលបានស្លាប់ទៅហើយនោះ រស់ឡើងវិញដោយសារទឹកនេះ និងដើម្បីនឹងឲ្យបណ្តាសត្វនិងមនុស្សដ៏ច្រើនដែលយើងបានបង្កើតមកនោះបានជីក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៥-៤៩

1. وَ نَزَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِالْجُحْفَةِ تَحْتَ شَجَرَةٍ قَلِيلَةِ الظِّلِّ وَ نَزَلَ أَصْحَابُهُ حَوْلَهُ فَتَدَاخَلَهُ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ فَأَذِنَ اللَّهُ تَعَالَى لِنَتِكَ الشَّجَرَةِ الصَّغِيرَةِ حَتَّى إِزْتَفَعَتْ وَ ظَلَّتِ الْجَمِيعَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى دُحْرَهُ: "أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَ لَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا". (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام , الجزء ١٧ , الصفحة ٣٦٦)

១. ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបោះជំរំនៅឯអាល់-យូហ្វាហ្វាស៊ុ ក្រោមដើមឈើមួយដែលមានម្លប់តូច ។ បណ្តា សាវកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅជុំវិញព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ព្រឹត្តិការណ៍មួយបានកើតឡើងដោយស្មានមិនដល់ អល់ឡោះហ្គ្រាហ្វបានអនុញ្ញាតឲ្យដើមឈើតូចនោះលូតឡើង ផ្តល់នូវម្លប់មកលើពួកគេទាំងអស់គ្នា ។ អល់ឡោះហ្គ្រាហ្វ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២៥:៤៥] តើអ្នកមិនឃើញទេថា ព្រះម្ចាស់អ្នកភាគស្រមោលដូច

មុខខ្លះ ? បើព្រះអង្គប្រាថ្នា ព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យវានឹងផ្តល់ ។" (بحار الأنوار) ជុំទី ១៧ ទំព័រ ៣៦៦)

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

៥០. យើងបានបែងចែកវាក្នុងចំណោមពួកគេ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេយកចិត្តទុកដាក់[អំពីព្រះកម្រើន] ។ តែមនុស្សភាគច្រើនមិនព្រមទទួលអ្វីទាំងអស់ រៀបរយតែព្រមបដិសេធ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥០

1. شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ، قَالَ: رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ فَضِيلٍ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «نَزَلَ جَبْرِئِيلُ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِهَذِهِ الْآيَةِ هَكَذَا: فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ مِنْ أَمْتِكَ بِلَايَةِ عَلِيٍّ إِلَّا كُفُورًا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١٣٩ ؛ تأويل الآيات ١١/٣٧٥)

១. ស្មារតី អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វីបានផ្លែងថា មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាលីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មក ពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ហ្វាដ្ល តមកពីអាចូ ហ្វាស្តាស្តដែលបានតំណាលតមកពី អាចូ យ៉ាក្តុហ្សា^{صلوات الله عليه والسلام}ដែល មានវចនៈថា៖ "ឃ្លីបរអ៊ីល^{عليه السلام}បាននាំអាយ៉ាស់នេះចុះមកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} ដូចនេះគឺ៖ **[២៥:៥០] តែ មនុស្សភាគច្រើនក្នុងសហគមន៍អ្នកមិនព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស់របស់អាលីទេ ព្រមតែបដិសេធ ប៉ុណ្ណោះ ។"** (11 /375 :1) (تأويل الآيات 11/375)

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾

៥១. បើយើងប្រាថ្នា យើងនឹងឲ្យកើតមានឡើងនូវអ្នកព្រមានមួយរូបក្នុងគ្រប់ស្រុក ។

فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ ۖ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾

៥២. ចូរអ្នកកុំតាម (កុំចុះចាញ់) ពួកបដិសេធសទ្ធាឡើយ [ដែលគោរពបូជារូបបដិមា ដែលជាជនទុច្ចរិត ដែលជាចោរ ដែលជាជនឧក្រិដ្ឋ ជាជនបង្កវិនាស ។ ល ។] ចូរអ្នកប្រយុទ្ធតទល់ពួកគេដោយការ ប្រយុទ្ធយ៉ាងធំជាមួយវត្តនេះ (គឺគូរអាន) ។

﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾

៥៣. ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យសមុទ្រទាំងពីរប្រសព្វគ្នា ។ សមុទ្រមួយមានរសជាតិសាបឆ្ងាញ់ពិសា ឯមួយ នោះវិញមានរសជាតិប្រៃខ្លឹម ។ ព្រះអង្គបានដាក់រវាងសមុទ្រទាំងពីរនេះនូវរបាំងនិងទំនប់យ៉ាង ដែលមិនអាចរំលោភបាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥១-៥៣

سورة الفرقان - ٣٧ - ٣٨

1. علي بن إبراهيم: قوله تعالى: "وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ" فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «أُرْسِلَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَ هَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ فَالْأُجَاجُ الْمُرُّ، وَ جَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا» يَقُولُ: حَاجِزًا، وَ هُوَ الْمُنْتَهَى، «وَ حَجْرًا مَخْجُورًا» يَقُولُ: حَرَامًا مَحْرَمًا، بِأَنْ يُعَيَّرَ أَحَدُهُمَا طَعْمَ الْآخَرِ».*** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١٣٩ ؛ تفسير القمي ١١٥ : ٢)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមបានថ្លែងថា អាឡិ អាល់-យ៉ារូដបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាឡិ យ៉ាក្កហ្សាវ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័តាលី [២៥:៥៣] ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យសមុទ្រទាំងពីរប្រសព្វគ្នា ថា៖ "បញ្ជូនមកនូវសមុទ្រទាំងពីរ ។ សមុទ្រមួយមានរសជាតិសាបធ្លាញ់ពិសា ឯមួយនោះវិញមានរសជាតិ ក្រៃខ្លឹម សមុទ្រដែលមានរសជាតិប្រែនោះគឺល្ងីង ។ ព្រះអង្គបានដាក់រវាងសមុទ្រទាំងពីរនេះ លោកបាន ថ្លែងថា៖ "រពាំងគឺចុងបំផុត" នូវរពាំងនិងទំនប់យ៉ាងដែលមិនអាចរំលោភបាន គឺហាមដាច់ខាត មិនឲ្យ សមុទ្រមួយណា ក្នុងចំណោមសមុទ្រទាំងពីរនេះ ផ្លាស់ប្តូររសជាតិរបស់សមុទ្រមួយទៀតទេ ។" (تفسير القمي 2 : 115)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّوْفَلِيِّ عَنِ السَّكُونِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بَعَثَ بِسَرِيَّةٍ فَلَمَّا رَجَعُوا قَالَ مَرْحَبًا بِقَوْمٍ قَضَوْا الْجِهَادَ الْأَصْعَرَ وَ بَقِيَ الْجِهَادُ الْأَكْبَرُ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَا الْجِهَادُ الْأَكْبَرُ قَالَ جِهَادُ النَّفْسِ. (الكافي ، الجزء ٥ ، الصفحة ١٢)

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ណាហ្សាលី តមកពី អាល់-សាក្វីនី តមកពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័តាលី ថាព្រះសាស្ត្រា បានចាត់បញ្ជូនយោធាមួយកងតូច ។ ពេលពួកគេបានត្រឡប់មកវិញ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមស្វាគមន៍ជនានុជនដែលបានអនុវត្តិ ឃ្លីហ្គាដូតូចបំផុត តែនៅសល់ឃ្លីហ្គាដូធំ ។" គេបានសួរព្រះអង្គ ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គ័តាលី អើយ អ្វី ទៅឃ្លីហ្គាដូធំ ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ឃ្លីហ្គាដូខ្លួនឯង (ឃ្លីហ្គាដូទល់នឹងខ្លួនឯង) ។" (អាល់-កាហ្សី ក្បាលទី ៥ ទំព័រ ១២)

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ التَّيْسَابُورِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى عَنْ زَكْرِيَّا وَ عَدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعًا عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانَ عَنْ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ عَقِيصَةَ التَّمِيمِيِّ قَالَ: مَرَرْتُ بِالْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ صَلَوَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِمَا وَ هُمَا فِي الْفُرَاتِ مُسْتَنْقِعَانِ فِي إِزَارَيْنِ فَقُلْتُ لَهُمَا يَا ابْنَيْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمَا أَفْسَدْتُمَا الْإِزَارَيْنِ فَقَالَا لِي يَا أَبَا سَعِيدٍ فَسَادُنَا لِلْإِزَارَيْنِ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِنْ فَسَادِ الدِّينِ إِنَّ لِلْمَاءِ أَهْلًا وَ سُكَّانًا كَسُكَّانِ الْأَرْضِ

៣. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ាបានតំណាលតមកពី ហ្គាដ្វាន់ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន អាល់-ណៃស្វាប៊ូរី តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពី ស្វាការីយ៉ានិងមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី អាល់-ហ្សូរូដ ប៊ិន អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័តាលី តមកពីឪពុកលោក តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អាឡិ អាល់-យ៉ារូដ តមកពី អាឡិ សាអ៊ីដូ អុត្វីស្វី អាល់-តែមី ដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានជួបអាល់-ហ្សាសាន់ និង អាល់-ហ្សាសាន់ដែលកំពុងតែនៅក្នុងទឹកស្ទឹងអាល់-ហ្សាសាន់ត្រឹមជង្គង់ ។ ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គទាំងពីរ ថា៖ "ព្រះរាជបុត្រវិស្វលុលឡោះហ្គ័តាលី តើព្រះអង្គទាំងពីរចាំបាច់បំផ្លាញខោឬ ?" ព្រះអង្គទាំងពីរមាន វចនៈថា៖ "អាឡិ សាអ៊ីដូអើយ យើងសុខចិត្តបំផ្លាញខោជាងបំផ្លាញព្រះសាសនា ។ ទឹកមានអ្នកត្រឹម

ត្រូវនិងមានអ្នករស់នៅដូចអ្នករស់នៅលើដីគោកដែរ ។"

ثُمَّ قَالَ إِلَىٰ آيِنٍ تَرِيدُ فَقُلْتُ إِلَىٰ هَذَا الْمَاءِ فَقَالَ وَ مَا هَذَا الْمَاءِ فَقُلْتُ أُرِيدُ دَوَاءَهُ أَشْرَبُ مِنْ هَذَا الْمُرِّ لِعَلِّي بِي أَرْجُو أَنْ يَخْفَ لِي الْجَسَدُ وَ يُسَهِّلَ الْبَطْنَ فَقَالَ مَا نَحْسَبُ أَنَّ اللَّهَ جَلَّ وَ عَزَّ جَعَلَ فِي شَيْءٍ قَدْ لَعَنَهُ شِفَاءً

បន្ទាប់មកព្រះអង្គទាំងពីរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើលោកចង់ទៅណា?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទៅក្នុងទឹកនេះ ។" ព្រះអង្គទាំងពីរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្វីនៅក្នុងទឹកនេះ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំចង់បានថ្នាំពីក្នុងទឹកនេះ ។ ទូលបង្គំនឹងទទួលបានទឹកប្រៃនេះ សង្ឃឹមថាខ្លួនប្រាណនឹងស្រាល នឹងស្រួលពោះ ។" ព្រះអង្គទាំងពីរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង^{عليهم}មិនជឿថាអស់ឡោះហ្ន៎^{جده} បានដាក់ថ្នាំព្យាបាលពោគនៅក្នុងអ្វីមួយដែលព្រះអង្គ^{جده} ដាក់បណ្តាសានោះទេ ។"

قُلْتُ وَ لِمَ ذَاكَ فَقَالَ لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَىٰ لَمَّا آسَفَهُ قَوْمُ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَتَحَّ «السَّمَاءُ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ» وَ أَوْحَىٰ إِلَىٰ الْأَرْضِ فَاسْتَعْصَمَتْ عَلَيْهِ عُيُونٌ مِنْهَا فَلَعَنَهَا وَ جَعَلَهَا مِلْحًا أُجَاجًا

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ម្តេចក៏ដូច្នោះ?" ព្រះអង្គទាំងពីរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} កាលព្រះអង្គ^{جده} កាត់ក្តីប្រជារាស្ត្រនុះហ្ន៎^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{جده} បានបើកមេឃទម្លាក់ទឹកចុះមក ព្រះអង្គ^{جده} បានប្រាប់ដី ។ តែក្បាលទឹកខ្លះមិនស្តាប់បង្គាប់ទេ ហេតុដូច្នោះឯងបានជាព្រះអង្គ^{جده} ដាក់បណ្តាសាក្បាលទឹកទាំងនេះ ធ្វើឲ្យវាទៅជាប្រៃដល់ល្វីង ។"

وَ فِي رِوَايَةِ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ أَنَّهُمَا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَا يَا أَبَا سَعِيدٍ تَأْتِي مَاءٌ يُنْكَرُ وَلَا يَتَنَا فِي كُلِّ يَوْمٍ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ عَرَضَ وَلَا يَتَنَا عَلَى الْمِيَاهِ فَمَا قَبِلَ وَلَا يَتَنَا عَذْبٌ وَ طَابَ وَ مَا جَحَدَ وَلَا يَتَنَا جَعَلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُرًّا أَوْ مِلْحًا أُجَاجًا. (الكافي , الجزء ٦ , الصفحة ٣٨٩)

យោលតាមសេចក្តីរាយការណ៍របស់ហ្ន៎^{جده} ដូន ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន ព្រះអង្គទាំងពីរ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាចូសាអ្វីដូអ៊ីយ លោកមករកទឹកដែលបានបដិសេធវីឡាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم} បីដងរៀងរាល់ថ្ងៃ ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{جده} បានស្នើឲ្យទឹកព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم} ដូច្នោះទឹកដែលព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم} គឺទឹកត្រជាក់និងឆ្ងាញ់ពិសា ទឹកដែលបដិសេធវីឡាយ៉ាស្តុយើង^{عليهم} អស់ឡោះហ្ន៎^{جده} បានធ្វើឲ្យវាល្វីង ឬប្រៃរលាក ។" (អាល់-កាហ្សី ក្បាលទី ៦ ទំព័រ ៣៨៩)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾

៥៤. ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតមនុស្សមកពីទឹក ព្រះអង្គធ្វើឲ្យគេមានក្រសែលោហិត [យកតាមខ្សែស្វាមី] និងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់មានសព្វានុភាព[ក្នុងការបង្កើតស្វាមីភរិយានិងអ្វីដែលល្អប្រសើរ] ។

វិស៊ូលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈអំពីអាយ៉ាស្តុនេះថា៖ "អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើ

អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} " (តាហ្សៀរ អាល់-ហ្សូរូន ក្បាលទី ៣ ទំព័រ ៧០, រដ្ឋតំទុល វ៉ាអ៊ីដ្វែន ទំព័រ ៧១)

អធិប្បាយអាឡីសុ ៥៤

1. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّالِقَانِيُّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى الْجَلُودِيُّ بِالْبَصْرَةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْمُغِيرَةُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا رَجَاءُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ الْجَعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «حَطَبَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) بِالْكَوْفَةِ، بَعْدَ مُنْصَرَفِهِ مِنَ النَّهْرَوَانَ، وَ بَلَعَهُ أَنْ مُعَاوِيَةَ يَسُبُّهُ، وَ يَعْيبُهُ، وَ يَقْتُلُ أَصْحَابَهُ،

១. [...] ទទួលបានមកពីយ៉ាហ្សៀរ អាល់-យូស្វ័ ដែលបានតំណាលតមកពីអាឡី យ៉ាក្រូហ្សា មូហ្សាម៉ាដូ ប៊ីន អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវបានធ្វើ យុត្តិបាស្តុនៅអាល់-គូហ្សាស្តុ ក្រោយពីបានត្រឡប់មកពីអាល់-ណាហ្សារវ៉ានវិញ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាន ទទួលដំណឹងថាមូអាវីយ៉ាស្តុបានប្រមាថបៀតបៀនព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្កោលទោសព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបាន សម្លាប់សាវកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

فَقَامَ حَطِيبًا - وَ ذَكَرَ الْحُطْبَةَ، إِلَى أَنْ قَالَ قَالَ فِيهَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - وَ أَنَا الصَّهْرُ، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَ صِهْرًا“ .** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٤١ ؛ معاني الأخبار: ٩/٥٩)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឡើងធ្វើយុត្តិបាស្តុ ។ លោកអ្នកអធិប្បាយបានថ្លែងនូវយុត្តិបាស្តុព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} លុះដល់ត្រង់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ចែងថា៖ [២៥:៥៤] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតមនុស្សមកពីទឹក ព្រះអង្គធ្វើឲ្យគេមានក្រសែលោហិតនិងចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។" (9/59) (معاني الأخبار: 9/59)

2. ابْنُ شَهْرٍ أَشُوبٍ: عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَ ابْنِ مَسْعُودٍ، وَ جَابِرٍ، وَ الْبَرَاءِ، وَ أَنَسٍ، وَ أُمِّ سَلَمَةَ، وَ السُّدِّيِّ، وَ ابْنِ سِيرِينَ وَ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَ صِهْرًا، قَالُوا: هُوَ مُحَمَّدٌ، وَ عَلِيٌّ، وَ فَاطِمَةُ، وَ الْحَسَنُ، وَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ).**

២. អ៊ីបនូ ស្វាស្តុរី អាស្រីប បានថ្លែងតពី អ៊ីបនូ អាប់បាស្តុ, អ៊ីបនូ ម៉ាស្តុដូ, យ៉ាហ្សៀរ, អាល់-បារីអ៊ី, អាណាស្តុ, អ៊ូម សាល់ម៉ាស្តុ ^{رضي الله عنه}, អាល់-សាខ្លី, អ៊ីបនូ ស៊ីរីន និង អាល់-បាគៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះ ជ័មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [២៥:៥៤] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតមនុស្សមកពីទឹក ព្រះអង្គធ្វើឲ្យគេមានក្រសែលោហិត និងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ អស់លោកបានថ្លែងថា៖ "នេះគឺ មូហ្សាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام}, អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام}, ហ្សាទីម៉ាស្តុ ^{صلوات الله عليه والسلام}, អាល់-ហ្សាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ហ្ស៊ីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

و في رواية البشر: الرسول، و النسب: فاطمة، و الصهر: علي (صلوات الله و سلامه عليهم). (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٤٣ ؛ المناقب ١: ١٨١)

នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍មួយ [២៥:៥៤] មនុស្ស គឺ ព្រះសាសនៈទូត ។ ក្រសែលោហិត គឺ សែយីដ្ឋាស្ត ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត^{صلوات الله عليه} ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (181:2) (المنافق)

3. الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ حُسَيْنٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ الْقَاسِمِ بْنِ يَعْقُوبَ بْنِ عَيْسَى بْنِ الْحَسَنِ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ الْقَيْسِيِّ الْخَزَّازِ إِفْلَاءً فِي مَنْزِلِهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو زَيْدٍ مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ مُطَاعِ الْمُسَلِّيِّ إِفْلَاءً، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ جَبْرِ الْقَوَّاسُ خَالَ ابْنِ كُرْدَيْبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَلَمَةَ الْوَاسِطِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا ثَابِتٌ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ:

៣. អាល់-ស្វែខ៍ នៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោកបានតំណាលថា មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អាលី បឺន ខ័ស្តីស្តបាន តំណាលប្រាប់យើងតមកពីអាច្វី អាល់-ហ្គាសាន់ អាលី បឺន អាល់-ក្លីស៊ីម បឺន យ៉ាក្កុតូប បឺន អ៊ីសា បឺន អាល់-ហ្គាសាន់ បឺន យ៉ាក្កុហ្វារ បឺន អ៊ីបរ័ហ្គីម អាល់-កូយស៊ី អាល់-ខ័ស្តាស្តដែលបានកត់ចម្លងទុក នៅក្នុងត្រកូលលោកតមកពីអាច្វី ស្វែដ្ឋី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អាល់-ហ្វ្វែសែនី បឺន ម៉ាតូក្កុ អាល់-ម៉ាសលី តមកពីអាច្វី អាល់-អុបបាស់ អាល់-ម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ាក្កុបា អាល់-ក្លីវ៉ាស់ដែលជាឪពុកមា (ឬឪពុកធំ) របស់ អ៊ីបនូ ការខ្ចី តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន សាល់ម៉ាស្ត អាល់-វ៉ាស៊ីទ្វី តមកពីយ៉ាស៊ីដ្ឋ បឺន ហ្វារូន តមកពី ហ្គាម៉ាដ្ឋ បឺន សាល់ម៉ាស្ត តមកពីស្វាបឺត ដែលទទួលបានមកពីអាណាស់ បឺន ម៉ាលិកដែលបានថ្លែង ថា៖

رَكَبَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) ذَاتَ يَوْمٍ بَعْلَتَهُ، فَاذْهَبَ إِلَى جَبَلِ آلِ فُلَانٍ، وَ قَالَ: « يَا أَنَسُ، خُذِ الْبَعْلَةَ، وَ انْطَلِقْ إِلَى مَوْضِعٍ كَذَا وَ كَذَا، نَجِدُ عَلَيْهَا جَالِسًا يُسَبِّحُ بِالْحَصَى، فَاقْرَأْ مِنِّي السَّلَامَ، وَ اجْمَلْهُ عَلَى الْبَعْلَةَ، وَ أَتِ بِهِ إِلَيَّ».

ថ្ងៃមួយរ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ្វា^{صلوات الله عليه وآله} បានជិះសេះទេសព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ទៅឯភ្នំរបស់គ្រួសារនីមួយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាណាស់អឺយ យកសេះទេសទៅកាន់កន្លែងនេះមួយ លោកនឹងឃើញអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} នៅទីនោះ ក្រសែថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} សូមធ្វើសាឡាមទៅគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ផង ហើយចូរ លោកដឹកគេ^{صلوات الله عليه والسلام} លើសេះទេសមកជួបខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ។"

قَالَ أَنَسُ: فَذَهَبْتُ، فَوَجَدْتُ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَحَمَلْتُهُ عَلَى الْبَعْلَةَ، فَأَتَيْتُ بِهِ إِلَيْهِ، فَلَمَّا أَنْ بَصُرَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، قَالَ: «السَّلَامُ عَلَيْكَ، يَا رَسُولَ اللَّهِ» قَالَ: «وَ عَلَيْكَ السَّلَامُ - يَا أَبَا الْحَسَنِ - اجْلِسْ، فَإِنَّ هَذَا مَوْضِعٌ قَدْ جَلَسَ فِيهِ سَبْعُونَ نَبِيًّا مُرْسَلًا، مَا جَلَسَ فِيهِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ أَحَدٌ إِلَّا وَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ، وَ قَدْ جَلَسَ فِي مَوْضِعٍ كُلِّ نَبِيٍّ أَحَدٌ لَهُ، مَا جَلَسَ فِيهِ مِنَ الْأَخْوَةِ أَحَدٌ إِلَّا وَ أَنْتُ خَيْرٌ مِنْهُ».

អាណាស់បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំក៏បានទៅកាន់ទីនោះ បានឃើញអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចរ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ្វា^{صلوات الله عليه وآله} ថា មែន ។ ខ្ញុំបានដឹកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} លើសេះទេស មកជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅជួបរ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ្វា^{صلوات الله عليه وآله} ។ ពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញរ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ្វា^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលថា៖ "រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ្វា^{صلوات الله عليه وآله} អឺយ សូមសរីស្មស្តីកើតមានដល់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមសរីស្មស្តីកើតមានដល់ អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} ដែរ ។ អង្គុយមក ព្រោះទីនេះគឺកន្លែងដែលព្រះសាស្តាប្រេសិត^{عليه السلام} ចិតសិបអង្គបានអង្គុយ ។ ខ្ញុំ

﴿صَلَّى﴾ ប្រសើរជាងព្រះសាស្តាគ្រប់អង្គដែលបានអង្គុយនៅទីនេះ ។ បងប្អូនរបស់ព្រះសាស្តាគ្រប់អង្គសុទ្ធ
តែបានអង្គុយនៅទីនេះ ។ អ្នក﴿صَلَّى﴾ ប្រសើរជាងបងប្អូនទាំងអស់ដែលបានអង្គុយនៅទីនេះ ។

قَالَ أَنَسٌ: فَتَنَزَّهْتُ إِلَى سَحَابَةٍ قَدْ أَظَلَّتَهُمَا، وَ دَنْتُ مِنْ رُؤُوسِهِمَا، فَمَدَّ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَدَهُ إِلَى السَّحَابَةِ، فَتَنَاوَلَ عُقُودَ
عَنْبٍ، فَجَعَلَهُ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: «كُلْ يَا أَحِي، هَذِهِ هَدِيَّةٌ مِنْ اللَّهِ تَعَالَى إِلَيَّ، ثُمَّ إِلَيْكَ».

អាណាស់បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានមើលទៅឯពពកដែលផ្តល់ម្ហូបដល់ព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ទាំងពីរ ខិតចូលមកជិត
ព្រះកេសព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ទាំងពីរ ។ ព្រះសាស្តា﴿صَلَّى﴾ បានឈោងដៃទៅឯពពក ចាប់ទំពាំងបាយជូរមួយ
ចង្កោមមកដាក់ចន្លោះព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ និងអាលី﴿صَلَّى﴾ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "ប្អូនអើយហូបទៅ នេះគឺ
អំណោយរបស់អល់ឡោះហ្ន៎﴿صَلَّى﴾ មកខ្ញុំ﴿صَلَّى﴾ ហើយមកអ្នក﴿صَلَّى﴾ ។"

قَالَ أَنَسٌ: فَقُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، عَلِيُّ أَحْوَكُ؟ قَالَ: «نَعَمْ، عَلِيُّ أَحْيَى»، قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، صِفْ لِي كَيْفَ عَلِيُّ أَحْوَكُ؟ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ
عَزَّ وَ جَلَّ خَلَقَ مَاءً تَحْتَ الْعَرْشِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ آدَمَ بِثَلَاثَةِ آفَافٍ عَامٍ، وَ أَسْكَنَهُ فِي لُؤْلُؤَةٍ حَضْرَاءَ، فِي غَامِضِ عِلْمِهِ، إِلَى أَنْ خَلَقَ آدَمَ .

អាណាស់បានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎﴿صَلَّى﴾ អើយ អាលី﴿صَلَّى﴾ ជាប្អូនព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ ឬ ?"
ព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន អាលី﴿صَلَّى﴾ ជាប្អូនខ្ញុំ﴿صَلَّى﴾ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎﴿صَلَّى﴾
អើយ សូមព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ អធិប្បាយប្រាប់ទូលបង្គំ ម្តេចបានអាលី﴿صَلَّى﴾ ជាប្អូនព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ ?" ព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ មាន
ព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎﴿صَلَّى﴾ បានបង្កើតទឹកនៅក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្កបីពាន់ឆ្នាំមុនព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ បានបង្កើត
អាដាំ﴿صَلَّى﴾ ។ ព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ បានទុកដាក់ទឹកនោះនៅក្នុងគង់បៃតងនៅក្នុងព្រះអភិញ្ញាសម្ងាត់របស់ព្រះអង្គ
﴿صَلَّى﴾ លុះព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ បានបង្កើតអាដាំ﴿صَلَّى﴾ ។

فَلَمَّا خَلَقَ آدَمَ، نَقَلَ ذَلِكَ الْمَاءَ مِنَ اللُّؤْلُؤَةِ، فَأَجْرَاهُ فِي صُلْبِ آدَمَ، إِلَى أَنْ قَبَضَهُ اللَّهُ، ثُمَّ نَقَلَهُ إِلَى صُلْبِ شِيثَ، فَلَمْ يَزَلْ ذَلِكَ الْمَاءُ
يَنْتَقِلُ مِنْ ظَهْرِ إِلَى ظَهْرِ، حَتَّى صَارَ فِي صُلْبِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، ثُمَّ شَفَّهَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَصْفَيْنِ: فَصَارَ نَصْفٌ فِي أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، وَ نَصْفٌ فِي
أَبِي طَالِبٍ، فَأَنَا مِنْ نَصْفِ الْمَاءِ، وَ عَلِيُّ مِنَ النِّصْفِ الْآخَرَ، فَعَلِيَ أَحْيَى فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ».

ពេលព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ បង្កើតអាដាំ﴿صَلَّى﴾ ទឹកនោះផ្លាស់ប្តូរកន្លែងចេញពីគង់ មកនៅក្នុង "ស្លប (គឺឆ្អឹងខ្នង)"
អាដាំ﴿صَلَّى﴾ លុះអល់ឡោះហ្ន៎﴿صَلَّى﴾ បានចាប់ព្រះអង្គ﴿صَلَّى﴾ (គឺវិញ្ញាណអាដាំ﴿صَلَّى﴾) ។ បន្ទាប់មក ទឹកនោះផ្លាស់
កន្លែងមកនៅក្នុង "ស្លប" របស់ស្វីស្វី ។ ទឹកនោះបានផ្លាស់ប្តូរកន្លែងឥតឈប់ឈរ ពី "ស្លប" មួយទៅ
"ស្លប" មួយទៀត លុះមកដល់ "ស្លប" របស់អាប់ខុល មុត្តត្ថិលីប﴿صَلَّى﴾ ។ បន្ទាប់មក អល់ឡោះហ្ន៎﴿صَلَّى﴾ បាន
បំបែកទឹកនោះជាពីរពាក់កណ្តាល ។ មួយពាក់កណ្តាលបានទៅក្នុងខ្លួនឪពុកខ្ញុំ﴿صَلَّى﴾ អាប់ខុល
មុត្តត្ថិលីប﴿صَلَّى﴾ មួយពាក់កណ្តាលបានទៅក្នុងខ្លួនអាចិ ត្ថិលីប﴿صَلَّى﴾ ។ ដូច្នេះខ្ញុំ﴿صَلَّى﴾ ជាពាក់កណ្តាលនៃទឹក
នោះ ឯអាលី﴿صَلَّى﴾ ជាមួយពាក់កណ្តាលទៀតនៃទឹកនោះ ។ ដូច្នេះឯងបានជាអាលី﴿صَلَّى﴾ ជាប្អូនខ្ញុំ﴿صَلَّى﴾ ទាំង
ក្នុងលោកនោះ ទាំងក្នុងលោកមុខ ។"

ثُمَّ قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): "وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَ صِهْرًا وَ كَانَ رُبُّكَ قَدِيرًا" .*(الرهان في
تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٤١ ؛ الأمالي ١: ٣١٩)

បន្ទាប់មក រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وسلم បានសូត្រថា៖ [២៥:៥៤] ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតមនុស្សមកពីទឹក ព្រះអង្គ ធ្វើឲ្យគេមានក្រសែលោហិតនិងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ព្រះម្ចាស់អ្នកទ្រង់មានសញ្ញានុភាព ។

(الأمالی 1: 319)

4. و عَنْهُ عَنِ تَفْسِيرِ التَّعَلُّبِيِّ: قَالَ ابْنُ سِيرِينَ: نَزَلَتْ فِي النَّبِيِّ، وَ عَلِيٍّ زَوْجِ ابْنَتِهِ فَاطِمَةَ، وَ هُوَ ابْنُ عَمِّهِ، وَ زَوْجُ ابْنَتِهِ، فَكَانَ نَسَبًا وَ صَهْرًا، وَ غَوْتِبَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي أَمْرِ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) فَقَالَ لَهُ: «لَوْ لَمْ يَخْلُقِ اللهُ عَلِيَّ ابْنَ أَبِي طَالِبٍ لَمَا كَانَ لِفَاطِمَةَ كُفْرًا».** (المناقب 1: 171، العمدة: 288/469، فرائد السمطين 370/301، نظم درر السمطين: 92)

៤. [...] ទទួលបានពីអ៊ីបន្ត ស៊ីរីនដែលបានថ្លែងថា៖ "អាយ៉ាស្កុនេះត្រូវបានបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះសាស្តា

និងអាលី صلوات الله عليه وسلم ព្រះស្វាមីរបស់ព្រះរាជបុត្រី سلام الله عليها ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ដែលជាបុត្រ صلوات الله عليه وسلم របស់ឪពុកមា صلوات الله عليه وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم បានអភិសេកព្រះរាជបុត្រី سلام الله عليها ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ដូច្នេះហើយទើបមានចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ គេបានថ្កោលទោសព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وسلم ក្នុងរឿងនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងហ្វាទ្វីម៉ាស្កុន سلام الله عليها ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មិនបានបង្កើតអាលី صلوات الله عليه وسلم ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថិលីប صلوات الله عليه وسلم ទេ ហ្វាទ្វីម៉ាស្កុនប្រាកដជាពុំមានគូស្រករដែលសក្តិសមឡើយ ។" (المناقب 2: 181)

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

៥៥. ពួកគេ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ។ ល ។) ធ្វើសក្តារៈបូជា ក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ នូវអ្វីដែលមិនអាច ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ហើយក៏មិនអាចបៀតបៀនពួកគេបានឡើយ ។ ជនបដិសេធសទ្ធាជាជន ចូលដៃប្រឆាំងព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ៥៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَامِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "وَ كَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا"، قَالَ: «تَفْسِيرُهَا فِي بَطْنِ الْقُرْآنِ: عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هُوَ رَبُّهُ فِي الْوَلَايَةِ وَ الطَّاعَةِ، وَ الرَّبُّ هُوَ الْخَالِقُ الَّذِي لَا يُوصَفُ».

១. មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ីន អាល់-ហ្វាសាស្ក អាល់-ស្វហ្វហ្វា [...] ទទួលបានមកពីអាហ្វិ ហ្វាស្វាស្កុដែលបានថ្លែង ថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វា صلوات الله عليه وسلم អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تبارك وتعالى [២៥:៥៥] ជនបដិសេធសទ្ធាជាជន ចូលដៃប្រឆាំងព្រះម្ចាស់របស់ខ្លួន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم មានវចនៈថា៖ "អត្ថន័យក្នុងរបស់អាយ៉ាស្កុនេះនៅ ក្នុងគួរអាន គឺមានន័យថាអាលី صلوات الله عليه وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ជាម្ចាស់(របស់មុមីន)រឿងវីឡាយ៉ាស្កុនិងរឿងស្តាប់ បង្គាប់ ។ ចំណែកឯព្រះម្ចាស់ عز وجل វិញ ព្រះអង្គ عز وجل ជាព្រះអ្នកបង្កើតដែលមិនអាចបរិយាយបាន ។"

وَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) آيَةٌ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ إِنَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَدْعُو إِلَى الْوَلَايَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَمَا بَلَعَكَ قَوْلُ رَسُولِ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ، اللَّهُمَّ وَال مَنْ

وَالْأَهْلِ، وَ عَادٍ مَنْ عَادَاهُ؟»**. (بصائر الدرجات: ٥/٩٧)

អាចិ យ៉ាតុហារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសញ្ញាសម្រាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صل الله عليه وآله وسلم} មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صل الله عليه وآله وسلم} ហៅទៅ រកវីឡាយ៉ាស្កុរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ លោកមិនបានព្រះវចនៈរបស់វីស្វិលុលឡោះហ្គី^{صل الله عليه وآله وسلم} ទេ គឺ៖ "ខ្ញុំ^{صل الله عليه وآله وسلم} ជា ម្ចាស់របស់អ្នកណាមួយ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាម្ចាស់របស់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្គី^{صل الله عليه وآله وسلم} អើយ សូមព្រះអង្គ^{صل الله عليه وآله وسلم} ជាមិត្ត របស់អ្នកណាដែលជាមិត្តរបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមព្រះអង្គ^{صل الله عليه وآله وسلم} ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام} (بصائر الدرجات: 5 /97) " ? " ^{صلوات الله عليه والسلام}

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾

៥៦. [ហែសាស្ត្រាមូហាំម៉ាដ្ឋ] យើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកគ្រាន់តែជាអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អនិងជាអ្នក ព្រមានទេ ។

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

៥៧. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមឈ្នួល[ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយគួរអាន]ពីអស់លោកទេ រៀរលែងតែ[សូម ឲ្យ]អ្នកណាដែលប្រាថ្នាយកមាតិកាដែលនាំអ្នកនោះឆ្ពោះទៅរកព្រះម្ចាស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ។"

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾

៥៨. ចូរអ្នកប្រគល់កាយថ្វាយជីវិតទៅលើ[អល់ឡោះហ្គី] ព្រះដែលទ្រង់គង់ព្រះជន្មនៅ (ដែលស្ថិតនៅ ជានិច្ច) ដែលមិនសោយទិវង្គត ។ ចូរអ្នកលើកតម្កើងព្រះអភិវន្តន៍ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ បំផុតនូវបណ្តាបាបរបស់បាវបម្រើទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ [និងពូកែដាក់ទណ្ឌកម្មពួកគេ] ។

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَأَلْ بِهِ خَبِيرًا ﴿٥٩﴾

៥៩. ព្រះដែលបង្កើតមេឃនិងដី ព្រមទាំងសព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងរយៈ ពេលប្រាំមួយថ្ងៃ បន្ទាប់មកព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក [ព្រះអង្គគឺ] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ ដូច្នោះចូរអ្នកសាកសួរអំពីព្រះអង្គអ្នកដែលដឹងច្បាស់ [ឬ ចូរ អ្នកទូលសួរព្រះអង្គចុះ ដែលជាព្រះទ្រង់ញាណសព្វសារពើ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ៥៦-៥៩

1. عَنْهُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْحَيْرَ يَوْمَ الْأَحَدِ وَمَا كَانَ لِيَخْلُقَ الشَّرَّ قَبْلَ الْحَيْرِ وَ فِي يَوْمِ الْأَحَدِ وَالْإِثْنَيْنِ خَلَقَ الْأَرْضَيْنِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا فِي يَوْمِ الثَّلَاثَاءِ وَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ وَ يَوْمَ الْخَمِيسِ وَ خَلَقَ أَقْوَاتَهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ " خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ "

១. ទទួលបានមកពីអ្នកបំប្លែងឡោះហ្គី ប៊ិន ស៊ីណានដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានឮអាចិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គី

មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វិរកូន បង្កើតអ្វីដែលល្អក្នុងថ្ងៃអាទិត្យ ព្រះអង្គ មិនបង្កើតអ្វីដែលអាក្រក់ មុនអ្វីដែលល្អទេ ។ ក្នុងអំឡុងថ្ងៃអាទិត្យនិងថ្ងៃចន្ទព្រះអង្គ បង្កើតផែនដីទាំងឡាយ ព្រះអង្គ បង្កើត ដីព្រឹត្តិរបស់វាក្នុងថ្ងៃអង្គារ ។ ព្រះអង្គ បង្កើតមេឃទាំងឡាយក្នុងថ្ងៃពុធ និងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ព្រះអង្គ បង្កើតដីព្រឹត្តិរបស់វាក្នុងថ្ងៃសុក្រ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វិរកូន [២៥:៥៩] ព្រះដែលបង្កើតមេឃ និងដី ព្រមទាំងសព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ ។"

(الكافي 8 : 117 / 145)

2. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «مَنْ رَعَمَ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ، أَوْ فِي شَيْءٍ، أَوْ عَلَى شَيْءٍ، فَقَدْ كَفَرَ». قُلْتُ فَمَيْتَرٌ لِي قَالَ أَعْنِي بِالْحَوَايَةِ مِنَ الشَّيْءِ لَهُ أَوْ بِإِمْسَاكِ لَهُ أَوْ مِنْ شَيْءٍ سَبَقَهُ.

២. ទទួលបានមកពីអាចូ បាស្យៀវដែលបានថ្លែងថា អាចូ អាប់ខុលឡោះហ្វិរកូន មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាថាអល់ឡោះហ្វិរកូនចេញមកពីអ្វីមួយ ឬនៅក្នុងអ្វីមួយ ឬនៅលើអ្វីមួយ អ្នកនោះនិយាយប្រមាថ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ អធិប្បាយបំភ្លឺទូលបង្គំរឿងនេះ ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ចង់និយាយថាស្មានអ្វីមួយទម្លាក់ទៅលើព្រះអង្គ ឬអាចចាប់ព្រះអង្គបាន ឬអ្វីមួយអាចនាំមុខ ព្រះអង្គបាន ។"

وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى: «مَنْ رَعَمَ أَنَّ اللَّهَ مِنْ شَيْءٍ فَقَدْ جَعَلَهُ مُخْتَارًا، وَ مَنْ رَعَمَ أَنَّهُ عَلَى شَيْءٍ فَقَدْ جَعَلَهُ مَحْمُولًا».

នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍មួយទៀត ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាគិតថាអល់ឡោះហ្វិរកូនចេញមកពីអ្វីមួយ អ្នកនោះថាព្រះអង្គជាអ្វីមួយថ្មី ។ អ្នកណាគិតថាព្រះអង្គនៅក្នុងអ្វីមួយ អ្នកនោះថាព្រះអង្គត្រូវគេធ្វើឲ្យខ្លាំង ។ អ្នកណាគិតថាព្រះអង្គនៅលើអ្វីមួយ អ្នកនោះថាគេអាចលី សែង ដឹកជញ្ជូនព្រះអង្គបាន ។" (الكافي 1 : 9 / 99)

3. عَنْهُ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَحْيَى عَنْ جَدِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ رَاشِدٍ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ سُئِلَ عَنْ مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ «الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى» فَقَالَ اسْتَوَى عَلَى مَا دَقَّ وَ جَلَّ. (لحسن ، الجزء ١ ، الصفحة ٢٣٨)

៣. លោកបានតំណាលតមកពី អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា តមកពីដីតាលោក អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន រីស្តីដូ តមកពី អាចូ អាល់-ហ្វាសាន់ មូសា គេបានសួរព្រះអង្គ អំពីន័យរបស់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វិរកូន [២៥:៥៩] ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះឆន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "គ្រប់គ្រងអ្នកអន់ខ្សោយនិងអ្នកមានអានុភាព ។" (អាល់-ម៉ាហ្វាស៊ីន ក្បាលទី ១ ទំព័រ ២៣៨)

4. وَ هَذَا الْإِسْنَادِ عَنْ سَهْلِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَارِدٍ: أَنَّ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ

جاء: «الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى» فَقَالَ اسْتَوَى مِنْ كُلِّ شَيْءٍ فَلَيْسَ شَيْءٌ أَقْرَبَ إِلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ. (الكافي ، الجزء ١ ، الصفحة ١٢٨)

៤. យោលបាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី សាស្ត្រលី តមកពី អាល័យ-ហ្វិក្សុន ប៊ិន ម៉ាស៊ីប តមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន ម៉ារីដ្វ គេបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វិ [២៥:៥៩] ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងព្រះធន្ទៈព្រះអង្គលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ស្មើគ្នាទាំងអស់ ។ ពុំមានអ្វីមួយជិតព្រះអង្គ ^{وجل} ជាងអ្វីមួយទៀតឡើយ ។" (អាល័យ-កាហ្វី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ១២៨)

5. حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ وَ عَبْدِ الْكَرِيمِ عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ أَبِي الدِّينِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ... قَالَ كِتَابُ اللَّهِ الدِّكْرُ وَ أَهْلُهُ أَلْ مُحَمَّدِ الدِّينِ أَمَرَ اللَّهُ بِسُؤَالِهِمْ وَ لَمْ يُؤْمَرُوا بِسُؤَالِ الْجُهَالِ (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام ، الجزء ١ ، الصفحة ٤١)

៥. អាប់ខុលឡោះហ្វិ ប៊ិន យ៉ុក្កុហ្វារបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន យ៉ាបៀរ និង អាប់ខុល ការីម តមកពី អាប់ខុល ហ្វាមីដ្វ ប៊ិន អាហ្វិ អាល័យ-ដ្វែឡាមី តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះគម្ពីរ អស់ឡោះហ្វិ ^{وجل} គឺព្រះកម្រើន (អាល័យ-ស៊ីករ) ព្រះរាជកុលដ្ឋានព្រះគម្ពីរគឺព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នា ^{عليهم السلام} របស់ មូហាំម៉ាដ្វ ^{صلوات الله عليه وآله} ហើយបុគ្គលទាំងនេះ ^{عليهم السلام} ដែលអស់ឡោះហ្វិ ^{وجل} ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យសួរ អស់ឡោះហ្វិ ^{وجل} មិនបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យសួរបុគ្គលអវិជ្ជាទេ ។" (បានស្ទើរអៀរ អាល័យ-ដ្វារីយ៉ុត ក្បាលទី ១ ទំព័រ ៤១)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٦٠﴾

៦០. ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកក្រាបថ្វាយបង្គំ[អស់ឡោះហ្វិ] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។" ពួកគេថា៖ "អ្វីទៅព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌នោះ ? ឲ្យពួកយើងក្រាបថ្វាយបង្គំអ្វីតាមបញ្ជាលោក ឬ ?" វាធ្វើឲ្យពួកគេកាន់តែស្អប់ខ្ពើមឡើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦០

1. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « الرَّحْمَنُ »: الْأَعَاطِفِ عَلَى خَلْفِهِ بِالرِّزْقِ، لَا يَنْقَطِعُ عَنْهُمْ مَوَادَّ رِزْقِهِ، وَإِنْ انْقَطَعُوا عَنْ طَاعَتِهِ. « الرَّحِيمِ » بَعَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَخْفِيفِهِ عَلَيْهِمْ طَاعَاتِهِ وَ بَعَادِهِ الْكَافِرِينَ فِي الرِّفْقِ بِهِمْ فِي دُعَائِهِمْ إِلَى مُوَافَقَتِهِ.

១. អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះអង្គ ^{وجل} ប្រទានជីវិតព្រឹត្តិដល់សត្វលោករបស់ព្រះ អង្គ ^{وجل} គឺដាច់ ទោះជាសត្វលោកទាំងនោះគោរពព្រះអង្គ ^{وجل} ឬមិនគោរពព្រះអង្គ ^{وجل} ក៏ដោយ ។ ព្រះដ៏មាន ព្រះមេត្តាករុណាប្រណី សម្រាប់បាវដែលមានសទ្ធា ព្រះអង្គ ^{وجل} ធ្វើឲ្យការគោរពរបស់ពួកគេនោះងាយ ស្រួលសម្រាប់ពួកគេ ។ សម្រាប់បាវដែលបដិសេធសទ្ធា ព្រះអង្គ ^{وجل} ទទួលការអង្វរសូមរបស់ពួកគេ ។"

قَالَ: وَ إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: « الرَّحْمَنُ » هُوَ الْعَاطِفُ عَلَى خَلْقِهِ بِالرِّزْقِ. قَالَ: وَ مِنْ رَحْمَتِهِ أَنَّهُ لَمَّا سَلَبَ الطِّفْلَ قُوَّةَ الْهُوْضِ وَ التَّغْذِيَّ جَعَلَ تِلْكَ الْقُوَّةَ فِي أُمِّهِ، وَ رَفَّقَهَا عَلَيْهِ لِتَقْوَمَ بِرَبِّيَّتِهِ وَ حَضَانَتِهِ، فَإِنْ قَسَا قَلْبُ أُمِّ مِنَ الْأُمَّهَاتِ أَوْ حَبَّ تَرْبِيَّةَ هَذَا الطِّفْلِ [وَ حَضَانَتَهُ] عَلَى سَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ لَمَّا سَلَبَ بَعْضَ الْحَيَوَانَاتِ قُوَّةَ التَّرْبِيَّةِ لِأَوْلَادِهَا، وَ الْفِيَامَ بِمَصَالِحِهَا، جَعَلَ تِلْكَ الْقُوَّةَ فِي الْأَوْلَادِ لِتَنْهَضَ حِينَ تَوْلَدُ وَ تَسِيرَ إِلَى رِزْقِهَا الْمُسَبَّبِ لَهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، الجزء ١ ، الصفحة ٣٤)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះអង្គ ^{وجل} ប្រទានជីវិតព្រឹត្តិដល់សត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ^{وجل} ។ ព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គ ^{وجل} គឺ ពេលកូនក្មេងមិនទាន់មានកម្លាំងអាចដើររកជីវិតព្រឹត្តិបាននៅឡើយ ព្រះអង្គ ^{وجل} ប្រទានកម្លាំងនោះឲ្យទៅម្តាយវា ដើម្បីនឹងឲ្យម្តាយនោះអាចមើលថែទាំកូនក្មេងនោះបាន ។ បើម្តាយនោះមិនអាចមើលថែទាំក្មេងនោះបានទេ លើសពីការចាំបាច់សម្រាប់មុស្លីមទូទៅក្នុងការមើលថែទាំក្មេងនោះ ។ គេមិនបានប្រទានសភាវគតិនេះឲ្យទៅសត្វមួយចំនួនទេ ដើម្បីនឹងឲ្យវាមើលថែទាំកូនៗរបស់វា ដូច្នេះពួកវាចាប់ផ្តើមស្វែងរកជីវិតព្រឹត្តិរបស់វា បន្ទាប់ពីបានកើតមកបានមួយរយៈពេលយ៉ាងខ្លី ។" (تفسير الإمام العسكري) ខណ្ឌ១២)

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿١١﴾

៦១. សូមឲ្យព្រះដែលចាត់ឲ្យមានក្រុមផ្កាយទាំងឡាយនៅលើមេឃប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ព្រះដែលដាក់ប្រទីប (គោម គឺដួងអាទិត្យ) និងដួងខែចាំងពន្លឺនៅលើនោះ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ៦១

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ”تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا“، قَالَ: «فَالْبُرُوجُ: الْكَوَاكِبُ، وَ الْبُرُوجُ الَّتِي لِلرَّبِيعِ وَ الصَّيْفِ: الْحَمَلُ، وَ الثَّوْرُ، وَ الْجُوزَاءُ، وَ السَّرَطَانُ، وَ الْأَسَدُ، وَ السُّنْبُلَةُ، وَ بُرُوجُ الْحَرِيفِ وَ الشِّتَاءِ: الْمِيزَانُ، وَ الْعَقْرَبُ، وَ الْقَوْسُ، وَ الْجَدِيُّ، وَ الدَّلْوُ، وَ السَّمَكَةُ، وَ هِيَ اثْنَا عَشَرَ بُرْجًا.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة : ١٤٥ ؛ تفسير القمي ١١٥: ٢)

១. អុលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម[...] សេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាឡិ អាល់-យ៉ារូដូដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាក្តាហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្យូ ^{تبارك وتعالى} [២៥:៦១] សូមឲ្យព្រះដែលចាត់ឲ្យមានក្រុមផ្កាយនៅលើមេឃប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ថា៖ "ក្រុមផ្កាយគឺភពនានា (planets) ។ រីឯក្រុមផ្កាយរបស់និទាយៈរដូវនិងរដូវក្តៅគឺ មេសៈរាសី, ឧសភៈរាសី, មិថុនៈរាសី, កក្កដៈរាសី, សីហៈរាសី និងកញ្ញាភសី ។ ចំណែកក្រុមផ្កាយរបស់សរទរដូវនិងរដូវរងាគឺ តុលាភសី, វិច្ឆិកៈរាសី, ធនុភសី, មករៈរាសី, កុម្ភៈរាសី និង មិនៈរាសី ។ ទាំងនេះគឺដប់ពីរក្រុមផ្កាយ ។" (تفسير القمي 2: 115)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿١٢﴾

៦២. ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យពេលយប់និងពេលថ្ងៃតាមគ្នា [នេះជាសញ្ញា]សម្រាប់អ្នកណាដែលបំប៉ងប្រាថ្នាយកចិត្តទុកដាក់ ឬបំប៉ងប្រាថ្នាដឹងគុណ[យ៉ាងជ្រាលជ្រៅ] ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦២

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ لَهُ رَجُلٌ: جُعِلْتُ فِدَاكَ - يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ - رُبَّمَا فَاتَنَنِي صَلَاةُ اللَّيْلِ الشَّهْرِ، وَ الشَّهْرَيْنِ وَ الثَّلَاثَةِ، فَأَقْضِيهَا بِالنَّهَارِ، أَمْ يَجُوزُ ذَلِكَ؟ قَالَ: «فَرُّهُ عَيْنَ لَكَ وَ اللَّهُ - فَالَهَا ثَلَاثًا - إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: " وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ خِلْفَةً" الْآيَةَ، فَهُوَ فَضَاءُ صَلَاةِ النَّهَارِ بِاللَّيْلِ، وَ فَضَاءُ صَلَاةِ اللَّيْلِ بِالنَّهَارِ، وَ هُوَ مِنْ سِرِّ آلِ مُحَمَّدٍ الْمَكُونُونَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٤٦ ؛ تفسير القمّي ٢: ١١٦)

១. អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម [...] ទទួលបានមកពីយ៉ាមីលដែលបានថ្លែងថា បុរសម្នាក់បានទូលអាប៊ូ អាល់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ៊ីយ សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បី ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ម្តងម្កាលទូលបង្គំខានធ្វើស្ម័គ្រឡាតុំយប់អស់មួយខែ ពីរខែ បីខែ ។ ដូច្នោះទូលបង្គំធ្វើស្ម័គ្រឡាតុំ នោះពេលថ្ងៃ តើគេអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សូមស្ស្រចំពោះ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូរលោករីករាយចុះ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈបីដង ។ "អល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូល ថា: [២៥:៦២] ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យពេលយប់និងពេលថ្ងៃតាមគ្នា ។ នេះគឺការធ្វើស្ម័គ្រឡាតុំថ្ងៃពេលយប់ ការធ្វើស្ម័គ្រឡាតុំយប់ពេលថ្ងៃ ។ នេះគឺអាថ៌កំបាំងរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ន័យកំបាំង ។" (تفسير القمّي 2: 116)

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْسُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾

៦៣. បណ្តាបារបម្រើរបស់[អល់ឡោះហ្គ័រ] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌គឺជនទាំងឡាយដែលដើរលើផែនដីដោយដាក់ខ្លួន ហើយពេលពួកអវិជ្ជានិយាយរកពួកគេ ពួកគេនិយាយថា: "សាឡាម (សូស្តី) ។"

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

៦៤. ពួកគេចំណាយពេលយប់ក្រាបប្រណិប័តន៍និងឈរដើម្បីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾

៦៥. ពួកគេទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអ៊ីយ សូមព្រះមេត្តាច្រានទណ្ឌកម្មនរកឆ្ងាយពីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ការពិត ទណ្ឌកម្មនរកមិនអាចបំបែកចេញបានទេ ។"

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

៦៦. ពិតណាស់ វាជាជម្រកនិងជាកន្លែងអាស្រ័យអប្រិយ ។"

អតិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦៣-៦៦

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ ابْنِ مُحَمَّدِ بْنِ حَبُوبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ التُّعْمَانِ، عَنْ سَلَامٍ، قَالَ:

سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا"، قَالَ: «هُمْ الْأَوْصِيَاءُ، مِنْ خَافَةِ عَدُوِّهِمْ».

១. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន យ៉ាក្កុត្តប [...] ទទួលបានមកពីសាឡាមដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាចិ យ៉ាក្កុហ្សារ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ៊ី صلوات الله عليه والسلم [២៥:៦៣] បណ្តាបារបម្រើរបស់[អស់ឡោះហ្វ៊ី] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ គឺជនទាំងឡាយដែលដើរលើផែនដីដោយដាក់ខ្លួន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលទាំងនោះគឺព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام ដោយខ្លាចពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام" (1: 78 / 354) (الكافي)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَيْسَى، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيرٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا"، قَالَ: «الْأَيْمَةُ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا، حَوْفًا مِنْ عَدُوِّهِمْ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٤٦ ؛ تفسير القمّي ٢: ١١٦)

២. អុលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម [...] ទទួលបានមកពីស្វ៊ីរ៉េ:ត្តិដែលទទួលបានមកពី អាចិ យ៉ាក្កុហ្សារ صلوات الله عليه والسلم អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام [២៥:៦៣] បណ្តាបារបម្រើរបស់[អស់ឡោះហ្វ៊ី] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌គឺជនទាំងឡាយដែលដើរលើផែនដីដោយដាក់ខ្លួន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ា عليهم السلام ទាំងឡាយដើរលើផែនដីដោយដាក់ខ្លួន នៅក្នុងការខ្លាចពួកសត្រូវព្រះអង្គ عليهم السلام" (116 : 2) (تفسير القمّي)

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: "إِنَّ عَدَائِبَهَا كَانَ عَرَامًا"، يُقُولُ: «مُتَلَازِمًا لَا يُفَارِقُ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٤٧ ؛ تفسير القمّي ٢: ١١٦)

៣. អុលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងថា អាចិ អាល់-យ៉ាវូដ្ឋបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពីអាចិ យ៉ាក្កុហ្សារ صلوات الله عليه والسلم អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام [២៥:៦៥] ការពិត ទណ្ឌកម្មនរកមិនអាចបំបែកចេញបានទេ ថា៖ "ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មហើយមិនអាចបំបែកចេញបានទេ (គឺមិនអាចរលាយបាត់) ។" (116 : 2) (تفسير القمّي)

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَعُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٧٧﴾

៦៧. [បារបម្រើទាំងឡាយរបស់អស់ឡោះហ្វ៊ីគឺ]បណ្តាអ្នកដែលមិនខ្លះខ្លាយ មិនកំណាញ់ទេ ពេលពួកគេចាយវាយ តែមធ្យមរវាងទាំងពីរនេះ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ៦៧

1. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجَوْهَرِيِّ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ عَمْرٍو الْأَحْوَلِ، قَالَ: تَلَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) هَذِهِ الْآيَةَ: "وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَعُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَ لَمْ يَقْتُرُوا وَ كَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا"، قَالَ: فَأَخَذَ قَبْضَةً مِنْ حَصَى، وَ قَبَضَهَا بِيَدَيْهِ، فَقَالَ: «هَذَا الْإِقْتَارُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ»، ثُمَّ قَبَضَ قَبْضَةً أُخْرَى، فَأَرَخَى كَفَّهُ كُلَّهَا، ثُمَّ قَالَ: «هَذَا الْإِسْرَافُ»، ثُمَّ أَخَذَ قَبْضَةً أُخْرَى، فَأَرَخَى بَعْضَهَا وَ أَمْسَكَ بَعْضَهَا وَ قَالَ: «هَذَا الْقَوَامُ».

របស់ពួកគេទាំងនេះជាអំពើល្អ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់អត់ឱនទោសជានិច្ច ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តា ករុណាប្រណី ។

មើលសូរ៉េវ៉ា ៥៣ អាយ៉ាស៊ុ ១៩-៣២ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៦៨-៧០

1. الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو عَلِيٍّ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الرَّزَّازِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنِي عَمِّي أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ سُلَيْمَانَ بْنِ الْجُهْمِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدٍ الطَّيَالِسِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْعَلَاءُ بْنُ رَزِينٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ التَّقْفِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانِ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا".

១. អាល់-នៃស្វ័យ នៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោក [...] ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម អាល់-ស្វាត្វីហ្ន៎ ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ស្វាត្វីហ្ន៎ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [២៥:៧០] អល់ឡោះហ្ន៎នឹងផ្លាស់ប្តូរអំពើអាក្រក់របស់ពួកគេទាំងនេះជាអំពើល្អ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់អត់ ឱនទោសជានិច្ច ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يُؤْتَى بِالْمُؤْمِنِ الْمُدْنَبِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَامَ بِمَوْقِفِ الْحِسَابِ، فَيَكُونُ اللَّهُ تَعَالَى هُوَ الَّذِي يَتَوَلَّى حِسَابَهُ، لَا يُطْلَعُ عَلَى حِسَابِهِ أَحَدًا مِنَ النَّاسِ، فَيَعْرِفُهُ ذُنُوبُهُ، حَتَّى إِذَا أَقْرَبَ بِسَيِّئَاتِهِ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِلْكَتَبَةِ: بَدِّلُوهَا حَسَنَاتٍ، وَ أَظْهِرُوهَا لِلنَّاسِ. فَيَقُولُ النَّاسُ حِينَئِذٍ: مَا كَانَ لِهَذَا الْعَبْدِ سَيِّئَةٌ وَاحِدَةٌ! ثُمَّ يَأْمُرُ اللَّهُ بِهِ إِلَى الْجَنَّةِ، فَهَذَا تَأْوِيلُ الْآيَةِ، وَ هِيَ فِي الْمُدْنَبِينَ مِنْ شِبَعَيْنَا خَاصَّةً».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة: ١٥٠ ؛ الأمالي ١:٧٠)

ព្រះអង្គ មានរចនាថា: "ពួកគេនឹងមកជាមួយអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលជាអ្នកសាងបាបនាថ្ងៃជំនុំ ជម្រះ ។ ពួកគេនឹងឲ្យអ្នកនោះឈប់នៅឯដំណាក់ទូទាត់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ទទួកភារកិច្ចទូទាត់ជាមួយ អ្នកនោះ ។ ដល់ថ្នាក់អល់ឡោះហ្ន៎មិនឲ្យអ្នកណាម្នាក់ដឹងការទូទាត់របស់អ្នកនោះទេ ។ អ្នកនោះនឹង ស្គាល់បាបទាំងឡាយរបស់ខ្លួនហើយនឹងព្រមទទួលទង្វើអាក្រក់ទាំងនោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងប្រាប់ បណ្តាអ្នកកត់ហេតុថា: "ចូរផ្លាស់ប្តូរបាបទាំងនេះជាទង្វើល្អវិញ ហើយបង្ហាញវាឲ្យគេឃើញ ។" មនុស្ស ម្នានឹងថា: "អ្នកនេះមិនមានបាបមួយឡើយ ។" បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎នឹងបញ្ជាឲ្យនាំអ្នកនោះទៅ កាន់ឋានសួគ៌ ។ នេះគឺសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស៊ុនេះ នេះគឺអ្វីដែលបានចំពោះតែស្តីអ្នកស្តីយើង ដាច់មុខ ដែលបានប្រព្រឹត្តបាប ។" (1: 70) (amali)

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

៧១. អ្នកណាមួយស្មារលាទោស ហើយសាងអំពើល្អ [ដែលផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង ដល់ សង្គមមនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអល់ឡោះហ្ន៎] អ្នកនោះត្រឡប់មករកអល់ឡោះហ្ន៎វិញដោយ ការស្តាយក្រោយ រាងចាល [ដែលអល់ឡោះហ្ន៎ព្រមទទួល] ។

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

៧២. [បណ្តាបារបម្រើរបស់អល់ឡោះហ្ន៎គឺ] ពួកដែលមិនធ្វើសាក្សីបំពានទេ [ឬ ពួកដែលមិនចូលរួម ក្នុងការប្រជុំប្រឆាំងសាសនានិងផ្ទុយសីលធម៌ទេ] ហើយពេលពួកគេជួបប្រទះភាពឥតខ្ចីមសារ ពួកគេចៀសចេញដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧១-៧២

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخُرَّازِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ»، قَالَ: الْعِنَاءُ. * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١٥٣ ؛ الكافي ٤٣١/٦:٦)

១. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកូប [...] ទទួលបានពីអាហ្វិ អាល់-ស្វ័បាស់ដែលបានមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [២៥:៧២] ពួកដែលមិនធ្វើសាក្សី បំពានទេ ថា៖ "ច្រៀង (គឺតន្ត្រី) ។" (الكافي 6 /431 :6)

2.* سَهْلُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جَنَاحٍ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخُرَّازِ قَالَ: نَزَلْنَا الْمَدِينَةَ فَأَتَيْنَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَنَا أَيْنَ نَزَلْتُمْ فُقلْنَا عَلَى فُلَانٍ صَاحِبِ الْقِيَانِ فَقَالَ كُونُوا كِرَامًا

២*. សាស្ត្រស័ ប៊ិន ស្តីយ៉ាដូបានតំណាលតមកពី សាអ៊ីដូ ប៊ិន យ៉ាណាស់ តមកពី ហ្វាម៉ាដូ តមកពី អាហ្វិ អែយូប អាល់-ខ្លីស្វាស់ដែលមានប្រសាសន៍ថាយើងបានស្នាក់នៅអាល់-ម៉ាឌីណាស់ ។ ដូច្នេះយើងបាន ទៅជួបអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរយើងថា៖ "អស់លោកស្នាក់នៅឯណា?" យើងបានទូលថា៖ "នៅផ្ទះអ្នកនេះមួយ គាត់មានបារស្រីអ្នកចំរៀងម្នាក់ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកថ្លៃថ្នូរ ។"

قَوْلَ اللَّهِ مَا عَلِمْنَا مَا آرَادَ بِهِ وَ ظَنْنَا أَنَّهُ يَقُولُ تَفَضَّلُوا عَلَيْهِ فَعُدْنَا إِلَيْهِ فُقلْنَا إِنَّا لَا نَدْرِي مَا آرَدَتْ بِقَوْلِكَ كُونُوا كِرَامًا

សូមស្យាចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} យើងមិនដឹងថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់មានន័យថាអ្វីទេ ។ យើងគិតថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាឲ្យយើងសមរម្យក្នុងរឿងនេះ ។ ដូច្នេះ យើងបានត្រឡប់ទៅជួបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញ ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អស់ទូលបង្គំមិនដឹងថាសម្តីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} "ចូរអស់លោកថ្លៃថ្នូរ" នោះមានន័យថាអ្វីទេ ។"

فَقَالَ أَمَا سَمِعْتُمْ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ : «وَ إِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا». (الكافي ، الجزء ٦ ، الصفحة ٤٣٢)

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់លោកមិនបានឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ គឺ៖ [២៥:៧២] ពេលពួកគេជួបប្រទះភាពឥតខ្ចីមសារ ពួកគេចៀសចេញដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ?" (អាល់-

កាហ្វី ក្បាលទី ៦ ទំព័រ ៤៣២)

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٦﴾

៧៣. ពួកដែលមិនប្រព្រឹត្តដូចមនុស្សឆ្លង់និងមនុស្សខ្វាក់ដាក់ព្រះសញ្ញាទេ ពេលណាគេរំលឹកព្រះសញ្ញា ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧៣

1. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا" قَالَ مُسْتَبْصِرِينَ لَيْسُوا بِشُكَّاءٍ. (الكافي ، الجزء ٨ ، الصفحة ١٧٨)

១. [...] ទទួលបានមកពីអាថ្ន បាស្យៀវ ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាថ្ន អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី^ع [២៥:៧៣] ពួកដែលមិនប្រព្រឹត្តដូចមនុស្សឆ្លង់និងមនុស្សខ្វាក់ដាក់ព្រះសញ្ញា ទេ ពេលណាគេរំលឹកព្រះសញ្ញាព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរំចះថា៖ "បណ្តាអ្នកដែលប្រកប ដោយប្រាជ្ញាវាងវៃ ពួកគេមិនមានមន្ទិលសង្ស័យ ។" (الكافي : 8 / 178 / 199)

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٦﴾

៧៤. ពួកដែលទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យបណ្តាករិយានិង បណ្តាកូនរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាសំណព្វចិត្តរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ សូមព្រះមេត្តា ឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអីម៉ាសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសិប្បចិត្ត ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧៤

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ أَبِيَانَ بْنِ تَعْلَبٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَ ذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَ اجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا"، قَالَ: «هُمْ نَحْنُ أَهْلُ الْبَيْتِ». (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ١٥٥ ؛ تفسير القمي ١١٧: ٢، شواهد التنزيل ١: ٥٧٥/٤١٦)

១. អាលី ប៊ិន អីប្រាអ៊ឹម [...] បានមកពី អាបាន ប៊ិន តាកុលុប ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាថ្ន អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី^ع [២៥:៧៤] ពួកដែលទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យបណ្តាករិយានិងបណ្តាកូនរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាសំណព្វ ចិត្តរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ សូមព្រះមេត្តាឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអីម៉ាសម្រាប់បណ្តាអ្នកមាន សទ្ធាសិប្បចិត្ត ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរំចះថា៖ "ពួកគេ^{عليهم السلام} គឺយើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ។" (تفسير القمي : 2 : 117)

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ بْنِ سَلَامٍ، عَنْ عَبْدِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ نَصْرِ بْنِ مُزَاحِمٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ زَيْدِ الْحُرَّاسِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ وَهْبِ الْكُوفِيِّ، عَنْ أَبِي هَارُونَ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَرْوَاجِنَا وَ دُرِّيَاتِنَا فُرَّةَ أَعْيُنٍ وَ اجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا"، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِجِبْرِئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "مِنْ أَرْوَاجِنَا" ؟ قَالَ: حَدِيحَةٌ. قَالَ: "وَ دُرِّيَاتِنَا" ؟ قَالَ: فَاطِمَةُ. قَالَ: "فُرَّةَ أَعْيُنٍ" ؟ قَالَ: الْحُسَيْنُ وَ الْحُسَيْنُ. قَالَ: "وَ اجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا". قَالَ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ صَلَاةً بَاقِيَةً إِلَى يَوْمِ الدِّينِ).** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٥٦ ؛ تأويل الآيات ١:٢٦/٣٨٥، شواهد التنزيل ٤١٦/٥٧٦:١)

២. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់ [...] ទទួលបានមកពី អាហ្វិ សាអ៊ីដូ អាល់-យុដ្ឋី ស្តីអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វ្លុះ [២៥:៧៤] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យបណ្តាករិយានិង បណ្តាកូនរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាសំណាញ់ចិត្តរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ សូមព្រះមេត្តាឲ្យអស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ៊ីម៉ាសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសីប័ចិត្ត ។" ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} បានទូលយ៉ូបរ៉អ៊ីល ^{عليها} ថា: "បណ្តាករិយារបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ?" យ៉ូបរ៉អ៊ីល^{عليها} បានទូលថា: "ខ្ញុំខ្ចីយ៉ាសូស្កា^{سلا الله عليه وآله} ។" ព្រះអង្គ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា: "បណ្តាកូនរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ?" យ៉ូបរ៉អ៊ីល^{عليها} បានទូលថា: "ហ្វាទ្វីម៉ាសូស្កា^{سلا الله عليه وآله} ។" ព្រះអង្គ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា: "ជាសំណាញ់ចិត្តរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ?" យ៉ូបរ៉អ៊ីល^{عليها} បានទូលថា: "អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله} និងអាល់-ហ្វ្លៃសេនី^{صلوات الله عليه وآله} ។" ព្រះអង្គ^{عليه وآله} មានព្រះ វចនៈថា: "សូមព្រះមេត្តាឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ៊ីម៉ាសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសីប័ចិត្ត?" យ៉ូបរ៉អ៊ីល^{عليها} បានទូលថា: "អុលី^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថិលីប^{عليه وآله} ។" (2/385 :1 តាវីល ១:២៦/៣៨៥)

3.* عَنْهُ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عُقْبَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ قَالَ: كُنْتُ فِي مَخْمَلٍ أَقْرَأُ إِذْ نَادَانِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ... إقرأ يا سُلَيْمَانُ قَالَ: ثُمَّ قَرَأْتُ حَتَّى انْتَهَيْتُ إِلَى قَوْلِهِ « وَ الَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَ إِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا » فَقَالَ هَذِهِ فِينَا

៣* ទទួលបានពីលោកដែលបានតំណាលតមកពីអុលី ប៊ិន អ៊ីក្វាបាសូ តមកពីឪពុកលោក តមកពី ស្វីឡែម៉ាន ប៊ិន ខ្ញុំលីដូដែលបានថាខ្ញុំនៅលើខ្នងអូដូដោយសូត្រគូរអាន ពេលអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លុះ បានហៅខ្ញុំថា: "អាហ្វិ ស្វីឡែម៉ានអើយ សូត្រទៅ!" លោក (គឺអ្នកនិយាយ) បានថា: "ខ្ញុំក៏បានសូត្រ លុះដល់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុះ [២៥:៧២] ពួកដែលមិនធ្វើសាក្សីបំពានទេ ហើយពេលពួកគេជួប ប្រទះភាពឥតខ្ចីមសារ ពួកគេចៀសចេញដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា: "នេះគេ និយាយអំពីយើង^{عليهم} ។"

ثُمَّ قَرَأْتُ « وَ الَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَحْزَنُوا عَلَيْهَا صُمًّا وَ عُمِيَانًا » فَقَالَ: هَذِهِ فِيكُمْ إِذَا دُكِّرْتُمْ فَضَلْنَا لَمْ تَشْكُوا

បន្ទាប់មកខ្ញុំបានសូត្រថា: [២៥:៧៣] ពួកដែលមិនប្រព្រឹត្តដូចមនុស្សរាងនិងមនុស្សខ្លាចដាក់ព្រះសញ្ញា ទេ ពេលណាគេរំពឹងពួកសញ្ញាព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា: "នេះគេនិយាយអំពីអស់ លោក (គឺស្ត្រីអុសូស្កា) ។ ពេលគេនិយាយអំពីគុណសម្បត្តិយើង^{عليهم} អស់លោកមិនសង្ស័យទេ ។"

تَمَّ قَرَأْتُ: « وَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَ ذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ » إِلَى آخِرِ السُّورَةِ فَقَالَ هَذِهِ فِينَا. (الحاسن , الجزء ١ , الصفحة ١٧٠)

រួចហើយខ្ញុំបានសូត្រថា៖ [២៥:៧៥] ពួកដែលទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យបណ្តាការិយានិង បណ្តាកូនរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាសំណព្វចិត្តរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ សូមព្រះមេត្តាឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ៊ីម៉ាសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសិប្បចិត្ត" លុះចប់សូរ៉េត្ត ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគេនិយាយអំពីយើង^{عليهم} ។" (អាល់-ម៉ាហ្គាស៊ីន ក្បាលទី ១ ទំព័រ ១៧០)

أَوْلَيْكَ يُجْزُونَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا حَيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

៧៥. ជនទាំងនោះនឹងបានទទួលនូវស្ថានទីខ្ពស់[ក្នុងឋានសួគ៌]ជារង្វាន់ ព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់[នៅលើមាត់អល់ឡោះហ្ន៎] ហើយគេនឹងទទួលពួកគេដោយបដិសណ្ឋារកិច្ចនិងការរកិច្ចនាទីនោះ

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧៥

1. (تُحْفَةَ الْإِخْوَانِ) عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ، وَ أُمِّ سَلَمَةَ زَوْجَةِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ لَهُ: « يَا ابْنَ مَسْعُودٍ، إِنَّ أَهْلَ الْعُرْفِ الْعُلْيَا لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ شِبَعِيَّةِ الْمُتَوَلُّونَ لَهُ، الْمُتَبَرِّعُونَ مِنْ أَعْدَائِهِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "أَوْلَيْكَ يُجْزُونَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَ يُلَقَّوْنَ فِيهَا حَيَّةً وَ سَلَامًا" عَلَى أَدَى الدُّنْيَا». (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٥٦ ؛ تحفة الإخوان: ١١٧)

១. ទុះហ្ន៎ហ្ន៎ស្ត អាល់-អ៊ុះខ័រ៉ាន [...] ទទួលបានពី អ៊ុបនូ ម៉ាស់អ៊ុដូ និង អ៊ុម សាល់ម៉ាស្ត^{رضي الله عنه} ព្រះមហេសីរបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នៅក្នុងហ្វាខ្លឹមស្រមួយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ុបនូ ម៉ាស់អ៊ុដូអើយ បុគ្គលទាំងឡាយដែលសមនឹងបានកន្លែងខ្ពស់បំផុតគឺ អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ ត្រីលីប^{رضي الله عنه} និងស៊ីអុស្តុរបស់គេ បណ្តាអ្នកដែលចងចិត្តភាពជាមួយគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលចៀសឆ្ងាយពីសត្រូវរបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [២៥:៧៥] ជនទាំងនោះនឹងបានទទួលនូវស្ថានទីខ្ពស់[ក្នុងឋានសួគ៌]ជារង្វាន់ ព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់ ហើយគេនឹងទទួលពួកគេដោយបដិសណ្ឋារកិច្ចនិងការរកិច្ចនាទីនោះ (គឺអត់ធ្មត់) ចំពោះសេចក្តីលំបាកនៅក្នុងលោកនេះ ។" (تحفة الإخوان: 117)

2. (كشَفِ الْعُمَّةِ لِعَلِيِّ بْنِ عَيْسَى: عَنْ ثَابِتٍ، عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "أَوْلَيْكَ يُجْزُونَ الْعُرْفَةَ"، قَالَ: «الْعُرْفَةُ: الْجَنَّةُ بِمَا صَبَرُوا» عَلَى الْفَقْرِ وَ مَصَائِبِ الدُّنْيَا». (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٥٦ ؛ كشف العمة ١٣٢: ٢)

២. កាស្តាហ្ន៎ អាល់-ក្តុមម៉ាស្តុរបស់អុលី ប៊ិន អ៊ុស្តា [...] ទទួលបានមកពីស្វាប៊ីតដែលបានតំណាលតមកពីអាល់-បាត្រៀ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [២៥:៧៥] ជនទាំងនោះនឹងបានទទួលនូវស្ថានទីខ្ពស់[ក្នុងឋានសួគ៌]ជារង្វាន់ ព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់ ចំពោះភាពក្រីក្រនិងសេចក្តីលំបាកក្នុងលោក ។ (كشَفِ الْعُمَّةِ 2: 132)

خَالِدِينَ فِيهَا حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

៧៦. ពួកគេនឹងបិតនៅទីនោះជានិច្ចនិរន្តរ៍ ។ ជាជម្រកនិងជាទីសំណាក់ដ៏ប្រណិតបំផុត ។

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

៧៧. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនឹងមិនយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់នឹងអស់លោកទេ បើអស់លោកមិនបូងស្លុងព្រះអង្គ[ដោយស្មោះ]ទេនោះ ។ តែអស់លោកបានបដិសេធ[ការពិត] ដូច្នោះអ្វីដែលចៀសមិនរួចនោះ (គឺទណ្ឌកម្ម) នឹងកើតមានឡើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៧៦-៧៧

1. الطَّبْرَسِيُّ: رَوَى الْعَبَّاسِيُّ بِإِسْنَادِهِ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ مُعَاوِيَةَ الْعَجَلِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): كَثْرَةُ الْقِرَاءَةِ أَفْضَلُ، أَمْ كَثْرَةُ الدُّعَاءِ؟ قَالَ: «كَثْرَةُ الدُّعَاءِ أَفْضَلُ» وَ قَرَأَ هَذِهِ آيَةَ.*** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٥٧ ؛ مجمع البيان ٢٨٥: ٧)

១. អាល់-គ្លីបារស៊ី [...] ទទួលបានពី ប៊ូរីយ៉ូដ្វី ប៊ិន មូហ្គារីយ៉ាស៊ូ អាល់-អ៊ុយ៉ាលីដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលអាហ្វិ យ៉ាក្ត៍ហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូត្រគួរអានញឹកញយប្រសើរជាង ឬបូងស្លុងញឹកញយប្រសើរជាង ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បូងស្លុងជាញឹកញយ ។" ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រអាយ៉ាស៊ូនេះ ។ (مجمع البيان 7 : 285)

2.* الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: أَخْبَرَنَا جَمَاعَةٌ، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي دَاوُدَ السَّجِسْتَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْمِقْسَمِيُّ الطَّرْسُوسِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ زَادَانَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ صَبِيحٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: ... وَ قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَرْبَعٌ لِلْمَرْءِ، لَا عَلَيْهِ: الْإِيمَانُ، وَ الشُّكْرُ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَ آمَنْتُمْ"، وَ الْإِسْتِغْفَارُ، فَإِنَّهُ قَالَ: "وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ أَنْتَ فِيهِمْ وَ مَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَعْفِفُونَ"، وَ الدُّعَاءُ، فَإِنَّهُ قَالَ: "قُلْ مَا يَعْبُؤا بِكُمْ رَبِّي لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا"».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٥٧ ؛ الأمالي ١٠٧: ٢)

២*. អាល់-ស្តែខ្ញុំមានប្រសាសន៍នៅក្នុងសៀវភៅអាល់-អាម៉ាលីរបស់លោកថា មនុស្សមួយក្រុមបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីអាហ្វិ អាល់-មូហ្សាដ្វីដ្វល់ តមកពីអាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន អាហ្វិ ដ្វារុដ្វ អាល់-ស៊ីយ៉ុសតានី តមកពី អ៊ីបរីប៊ូមប៊ិន អាល់-ហ្សាសាន់ អាល់-មីកូសាមី អាត្ត៍គ្លីវ៉ូស៊ីស៊ី តមកពី ប៊ីស្វរ ប៊ិន ស្វាស្វាន់ តមកពី អ៊ីម៉ារ ប៊ិន ស្វីប៊ិះហ្វី តមកពី យ៉ាក្ត៍ហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្វ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបុព្វការី^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពី អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្លីលីប^{صلوات الله عليه والسلام} ថា អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មនុស្សបាននូវបួនប្រការ មិនអាក្រក់សម្រាប់មនុស្សទេ គឺ៖ អ៊ីម៉ាន់និងកតញ្ញតាធម៌ ព្រោះអស់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:១៤៧] ហេតុអ្វីអស់ឡោះហ្វីនឹងដាក់ទោសពួកអ្នក បើពួកអ្នកដឹងគុណព្រះអង្គ មានសទ្ធានោះ? ការសូមឧមាទោស ព្រោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៨:៣៣] តែអស់ឡោះហ្វីមិនធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេទេ ខណៈដែលអ្នកកំពុងនៅជាមួយពួកគេនោះ ។ អស់ឡោះហ្វីក៏មិនធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេ

ទេវែរ ខណៈដែលពួកគេអង្វរសូមឧមាទោស [និងកែខ្លួន] នោះ និងការបូងស្ងួត (دعاء) ព្រោះព្រះអង្គ
 មានចេនៈថា៖ [២៥:៧៧] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនឹងមិនយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់នឹងអស់លោក
 ទេ បើអស់លោកមិនបូងស្ងួតព្រះអង្គ[ដោយស្មោះ]ទេនោះ ។ តែអស់លោកបានបដិសេធ[ការពិត]
 ដូច្នោះអ្វីដែលចៀសមិនរួចនោះ (គឺទណ្ឌកម្ម) នឹងកើតមានឡើង ។" (អាល់-អាម៉ាលី ជុំទី ១ ទំព័រ ១០៧)

21/09/2016

ពាក្យរាយ

- បូងស្ទង់ញឹកញយប្រសើរជាងសូត្រគួរអានញឹកញយ [២៥:៧៦-៧៧] ។..... 60
- អល់ឡោះហ្គ័រ ដាក់បញ្ជាឲ្យសួរអ្នកចេះដឹងច្បាស់ មិនឲ្យសួរអ្នកអវិជ្ជាទេ [២៥:៥៦-៥៩], ហ្វាឌីស្ទ ៥ ។ 50
- បណ្តាជនគម្ពីរគឺព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ [២៥:៥៦-៥៩], ហ្វាឌីស្ទ ៥ ។..... 50
- ខ្សែត្រកូលរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ [២៥:៣១] ។ 32
- ពាក្យ បុគ្គលទី ២ ត្រូវកាត់ចេញពីក្នុងអាយ៉ាស៊ូ [២៥:២៨] ។ 31
- ស្រីរួមភេទជាមួយស្រីដូចគ្នា [២៥:៣៨] (Lesbianism) ។ 35
- ទឹកប្រៃគឺទឹកដែលត្រូវបណ្តាសាអល់ឡោះហ្គ័រ, [២៥:៥១-៥៣], ហ្វាឌីស្ទ ៣ ។..... 43
- អាយ៉ាស៊ូត្រូវបំភ្លៃ [២៥:៥០] ។ 41
- អាយ៉ាស៊ូត្រូវកាត់ [២៥:៨] ។ 6